

CERÇEVE

YIL: 35 | SAYI: 119
MAYIS-HAZİRAN 2025
ISSN - 1303 - 7501

MÜSİAD, Türkiye'nin ulusal ve küresel ekonomik geleceğini şekillendiren aktörlerden olacak!

MÜSİAD 28. Genel Kurulu'nda
Mahmut Asmalı, Genel Başkanlık görevini
Burhan Özdemir'e devir etti

Kapak Konusu

Dünya'da ve Türkiye'de

Göç Politikaları

MÜSİAD

28. Olağan Genel Kurulu
Cumhurbaşkanının
Teşrifleriyle Gerçekleşti

Güney Amerika'nın Ritmi

ARJANTİN

Hüseyin KÖK
Göç İdaresi Başkanı

Hukuk, İnsan Hakları ve Millî Menfaatlerimiz
Temelinde Türkiye'nin Göç Yönetimi Modeli

Çerçeve'den Hayata Bak
Ergün TURAN

"Fatih'i sadece bir şehir olarak değil,
bize emanet edilmiş bir medeniyet
alanı olarak görüyoruz"

Çinli Otomobil Sermayesine
Türk Damgası

Ferah, modern ve konforlu bir konaklama deneyimi için Hilton Garden Inn Erzurum'da

MUSIAD Özel

Alkolsüz
Otel

Tüm Otel
Harcamalarında
%20 İndirim

Bizi Arayın
0442 232 32 32

Whatsapp Rezervasyon
0536 597 26 66

Instagram
hiltongardeninn.erzurum

Bizi Arayın
0442 232 32 32

Whatsapp Rezervasyon
0536 597 26 66

Instagram
hiltongardeninn.erzurum

ÖZEL İSTİHDAM BÜROSU

ÖZEL GÜVENLİK

2012 yılında kurulmuş olan ve 81 ilde güvenlik hizmetleri verebilen **Yeniçeri Özel Güvenlik Hizmetleri A.Ş.**; Türkiye'nin önde gelen birçok şirket ve kuruluşunda, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetleri Kanunu kapsamında verilen yetkiler doğrultusunda güvenlik hizmetleri sunmaktadır.

Yurt genelinde 1500+ Güvenlik Personeli ve **Profesyonel Yönetim Kadrosuyla** hizmet veren şirketimiz, kalite standartlarına uygun ve son güncel teknoloji kullanımı ile güvenlik sektörünün önde gelen firmalarından birisidir.

LÜTFEN
TEKLİF
ALINIZ

info@yeniceriguvenlik.com.tr

GÜVENLİK SİSTEMLERİ

Alt yüklenici kullanmadan kendi ekibimiz ile Türkiye'nin 81 ilinde hizmet verebiliyoruz.

Yeniçeri Uzaktan İzleme Merkezi (YUİM) ve Yeniçeri Alarm İzleme Merkezi (YAİM) olarak kendimize ait merkezlerimizde aşağıdaki hizmetleri sağlıyoruz.

- Kapalı Devre Kamera Sistemleri (CCTV Sistemleri)
- Kartlı Geçiş Sistemleri
- Biometrik Sistemler
- Personel Devam Kontrol Sistemleri (PDKS)
- Yangın Algılama ve İhbar Sistemleri
- Yangın Söndürme Sistemleri
- Plaka Tanıma Sistemleri (PTS)
- Hızlı Geçiş Sistemleri (HGS)
- Ücretli Otopark Sistemleri
- Yapay Zeka ve IoT Çözümleri
- Radar ile Erken Algılama
- Fiberoptik Altyapı Sistemleri
- Network Sistemleri
- X-Ray Cihazları ve Kapı Tipi Metal Dedektörler Temin ve Kurulumları
- Proje ve Danışmanlık Hizmetleri
- Hırsız Alarm Sistemleri
- Alarm İzleme Merkezi

EĞİTİM & DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Yeniçeri Grup bünyesinde **Eğitim & Denetim Koordinatörlüğü** ve **Yeniçeri Akademi** olarak müşterilerin ihtiyaçları doğrultusunda çözümler sunmaktadır. Fiziki Güvenlik Danışmanlığı, Detaylı Risk Analizi, Detaylı Yangın Risk Analizi, İleri Seviye Güvenlik Eğitimleri, Kişisel Gelişim Eğitimleri, Acil Durum ve Arama Kurtarma Eğitimleri, Yüksekte Çalışma Eğitimi, Acil Durum Eğitimleri, Arama Kurtarma Eğitimleri, YYS Eğitimleri, Yangın Eğitimleri, İtfaiye Eri Eğitimleri, Kök Neden Analizi İnceleme Eğitimi, Davranış Bilimi Analizi Eğitimi, X-Ray Simülasyon Eğitimleri, Fiziki Canlandırma ve Drama Eğitimleri, ISG Danışmanlığı, Acil Durum Planları ve Güvenlik Prosedürleri Hazırlama, Mesleki Yeterlilik Testleri, Modüs Operandi uzmanlık alanlarında uzun ömürlü, sürdürülebilir, teknoloji ve yazılım destekli, yenilikçi ve maksimum verimi hedefleyen bir iş tanımına sahiptir.

LÜTFEN
TEKLİF
ALINIZ

info@yeniceriguvenlik.com.tr

ENTEĞRE TEMİZLİK HİZMETLERİ

Yeniçeri Grup markalarından olan Yeniçeri Servis Hizmetleri bünyesinde, profesyonel ekip ve ekipmanlar ile entegre temizlik hizmetleri sağlanmaktadır.

Tesislerin işleyişine uygun olarak sisteme entegre edilen ekiplerimiz endüstriyel ekipmanlar ile periyodik temizlik hizmeti, endüstriyel temizlik hizmeti, ilaçlama ve pest kontrolü, dezenfeksiyon hizmeti, dış cephe temizliği, tadilat ve inşaat sonrası temizlik gibi hizmetler vermektedir.

TAM ZAMANLI
TEMİZLİK GÖREVLİSİ

YARI ZAMANLI
TEMİZLİK GÖREVLİSİ

TEK SEFERLİK
TEMİZLİK HİZMETİ

LÜTFEN
TEKLİF
ALINIZ

info@yeniceriservis.com.tr

MEGA KAMPANYA

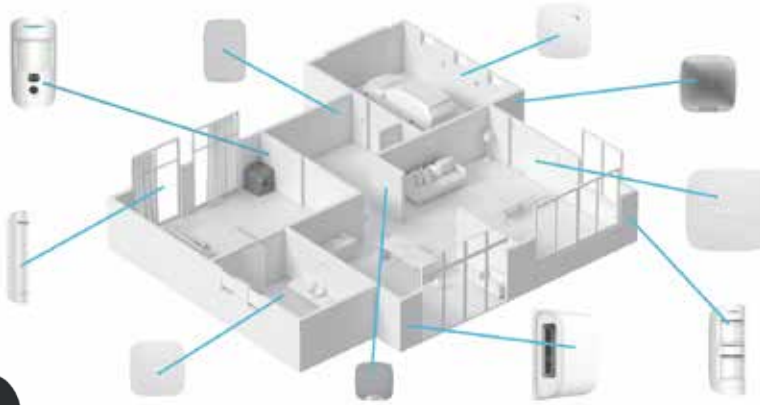
MÜSİAD ÜYELERİNE ÖZEL
DAHİLİ ALARM SİSTEMİ TEMEL PAKETİ
BİR YIL SÜRESİNCE AYLIK

~~2.499 TL~~

1.399 TL

TÜRKİYE'NİN
HER YERİNE
ÜCRETSİZ
KURULUM!

1 YIL ALARM
İZLEME MERKEZİ
HİZMET BEDELİ
ÜCRETSİZ!

SIYAH RENK SEÇENEĞİ

BEYAZ RENK SEÇENEĞİ

Siparişleriniz için **0312 502 35 39** No'lu telefonu arayabilir veya
info@yeniceriguvenlik.com.tr adresine mail gönderebilirsiniz.

- Toplam **1.000 adet stok** için bu kampanya geçerlidir.
- Kampanya fiyatımız **30/06/2025 tarihine kadar aktive edilen** üyelikler için geçerlidir.
- Kampanyalı fiyattan yararlanabilmek için **0312 502 35 39** No'lu telefonu arayabilir veya info@yeniceriguvenlik.com.tr adresine mail gönderebilirsiniz.
- Yapacağınız sipariş talebinde **Kampanya Kodu: MÜSİAD** olarak bildirim yapmanız yeterlidir.
- Temel Paketteki ürünler **SIYAH** ve **BEYAZ** olarak iki adet renk seçeneğiyle tercihinize sunulmuştur. Renk seçiminizi siparişinizi verirken belirtmeniz yeterlidir.
- Temel Paketin içeriğinde; **1 adet Standart Alarm Paneli, 1 adet Hareket Dedektörü (PIR), 1 adet Manyetik Kapı Konağı, 1 adet Kumanda ve 1 adet Siren** bulunmaktadır. Yapılacak saha keşfinden sonra ilave bir parça gerekmesi / istenmesi halinde; kampanya fiyatına, ilgili extra parçaların fiyatı eklenecek, Müşteriye yeni fiyat tebliğ edilecek, Müşterinin kabul etmesi halinde kurulum gerçekleştirilecektir.
- Temel Paketteki ürünler **Kiralama Modelinde** verilmiş olup, ürünlerin mülkiyeti Yeniceri Grup üzerindedir. **2 Yıl ve üzerinde abonelik sözleşmesi yapılması halinde** ürünlerin mülkiyeti Müşterinin uhdesine geçecektir.

ÇERÇEVE

MÜSİAD

Adına Sahibi Genel Başkan
Burhan ÖZDEMİR

Genel Başkan Yardımcısı
Fahrettin OYLUM

**Kurumsal İlişkiler ve
İletişim Komisyonu Başkanı**
Mahmut Sefa ÇELİK

Genel Yayın Yönetmeni
Ahmet DİLSİZ

Yapım
MÜSİAD Kurumsal İlişkiler ve
İletişim Birimi

Kreatif Direktör
Ahmet Emre KÜME

Editör
Emir Furkan GÜNDOĞDU
Muhammet Emin VATANSEVER

Yayın Ekibi
Rıdvan Kadir YEŞİL
Mustafa Halil AYDIN
Ömer BEKTAŞ
Ömer Faruk ERGEL
Yusuf DİLBER

Reklam Rezervasyon
cerceve@musiad.org.tr

MAYIS 2025 / Yayın Türü
2 Aylık, Yerel, Süreli Yayın

Baskı / Cilt
İMAK OFSET BASIM YAYIN
www.imakofset.com.tr

MÜSİAD
Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği
Ataköy 7-8-9-10 Mah. E5 Yanyol Cad.
No.4 Çobançeşme, Bakırköy / İSTANBUL
T: +90 212 395 00 00 - 444 0 893
F: +90 212 395 00 01
www.musiad.org.tr

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.
Çerçeve Dergisinde yer alan yazıların
tüm sorumluluğu yazarına aittir.
MÜSİAD sorumluluk kabul etmez.
MÜSİAD'ın izni olmaksızın alıntı yapılamaz ve
logosu kullanılamaz.

BU SAYIDA

Yıl: 35 Sayı: 119 MAYIS-HAZİRAN 2025

20

Girişim Sermayesi Yatırım
Fonları ile Yenilikçi Yatırımlar:
Katılım Finansın Güçlü Rolü

24

MÜSİAD 28. Olağan Genel Kurulu
Cumhurbaşkanının
Teşrifleriyle Gerçekleşti

30

Çerçeve'den Hayata Bak

Ergün TURAN
“Fatih’i sadece bir şehir olarak
değil, bize emanet edilmiş bir
medeniyet alanı olarak görüyoruz”

38

Türkiye’nin Uzaydaki Yeni Gururu:
TÜRK SAT 6A Resmen Görevde

40

Kapak Konusu

Dünya’da ve Türkiye’de
Göç Politikaları

56

Ekonomik Gerçekliğin Gölgesinde
Unutulanlar: Türkiye’de Ekonomik
Göçmen Gerçeği

74

Yağmurdan Esintiye
Latin Amerika: İzler ve Fırsatlar

80

Ticari Rota

Güney
Amerika’nın Ritmi
ARJANTİN

86

Fetih Sonrası
İstanbul’da Bir Manevî Merkez:
Yıldız Baba Tekkesi

cercevedergisi.com

/baremyapi

“Geçmişimizin mirasıyla hep birlikte geleceğe yürüyoruz”

Burhan ÖZDEMİR
MÜSİAD Genel Başkanı

Kıymetli Okuyucularımız,

Her sayısı derin bir emeğin, titiz bir hazırlığın ürünü olan Çerçeve Dergimizin 119. sayısında sizlerle buluşmanın heyecanını yaşıyoruz. Bu vesileyle, MÜSİAD ailesinin 8. Genel Başkanı olarak sizleri en kalbi duygularıyla selamlıyor; birlikte yürümeye başladığımız bu yeni dönemin hayırlar getirmesini diliyorum.

9 Mayıs 2025 tarihinde gerçekleştirdiğimiz 28. Olağan Genel Kurulumuzla birlikte yeni bir dönem başladı. Bugün bir görevin değil, bir teslimiyetin; bir makamın değil, bir emanetin devrini yaşıyoruz. Bu kutlu emaneti, gönlümde bir dava sorumluluğu olarak taşıyor, geçmişin mirasına sadakatle, geleceğe yürümeye niyet ettiğimizi açıkça beyan ediyorum.

Yeni döneme ilişkin oldukça kapsamlı hazırlıklarımız bulunuyor. İlk etapta gerçekleştireceğimiz ve sizlerle birlikte şekillendireceğimiz MÜSİAD Vizyon Belgesi'ni yayımlamayı hedefliyoruz. Bu belge; önümüzdeki döneme ilişkin hedeflerimizi, yol haritamızı ve MÜSİAD'ın odaklanması gereken ana meseleleri içerecek. MÜSİAD Akademi ve UTESAV gibi iki kıymetli yapımızın yeniden yapılandırılması ve daha aktif hâle getirilmesi, Ölçme ve Değerlendirme Merkezi'nin kurulması, dijital kütüphanemizin genişletilmesi, üyeler arası ticareti artıracak modern yazılım altyapıları gibi birçok başlık bu vizyon belgemizin temelini oluşturacak.

Önümüzdeki süreçte uluslararasılaşma perspektifimizi daha da büyütmek adına, MÜSİAD Ticari Yatırım Ajansı'nı kurmayı hedefliyoruz. Bu ajans, üyelerimizin yurt dışına açılmasını ve yurt dışından ticari ortaklıklar kurmasını destekleyecek önemli bir adım olacak. Ayrıca politika yapıcılarla daha etkili iletişim kurabilmek amacıyla Ekonomi Politikaları, İstihdam ve İş Gücü, Piyasa İzleme ve Rekabet, Teşvik Uygulamaları ve Vergi Uygulamaları başlıklarında beş ayrı Politika Kurulu oluşturacağız.

Çerçeve Dergimizin bu sayısında, dünyanın ve Türkiye'nin en can alıcı meselelerinden biri olan göç politikaları konusunu derinlemesine ele aldık. Sadece rakamlardan ibaret olmayan; ekonomik, toplumsal ve insani boyutları olan göç meselesi hem akademik hem de kurumsal bakışlarla bu sayımızda kapsamlı bir şekilde işleniyor. Konuya dair önemli katkılarda bulunan akademisyenlerin yanı sıra, göç yönetimi alanında görev yapan kamu temsilcilerinin görüşlerine yer verdik. Ayrıca, MÜSİAD bünyesindeki UTESAV tarafından hazırlanan ve son dönemin en dikkat çekici çalışmalarından biri olan “Türkiye'nin Göç Raporu: Göçü Anlamak ve Yönetmek” başlıklı çalışmaya da bu sayımızda referansla yer veriyoruz. Aynı zamanda 28. Olağan Genel Kurulumuzun yansımalarına; bu yıl ilk kez hayata geçirdiğimiz ve girişimcilik ile sanatın kesişiminde yepyeni bir soluk olarak gördüğümüz MAFF - MÜSİAD Altın Çark Film Festivali'ne dair izlenimleri de sizlerle paylaşıyor. Kültür ve estetik dünyasında sözümüzü söylemenin vakti geldiğine inanıyor, bu alandaki katkılarımızı sürdüreceğimizi ifade etmek istiyorum.

Ve elbette Çerçeve'den Hayata Bak bölümümüzde, bu sayının özel konuğu Fatih Belediye Başkanı Sayın M. Ergün Turan ile gerçekleştirdiğimiz röportaj, şehircilik ve yerel yönetim perspektifine dair değerli fikirler sunuyor. MÜSİAD olarak, kadim değerlerimizden ilham alarak geleceği inşa etme irademizi sürdürüyoruz. Üretimin, ahlakın, dayanışmanın, adaletin ve sorumluluğun merkezde olduğu bir medeniyet tasavvuruyla yürümeye devam edeceğiz. Bu yolda hep birlikte, omuz omuza ve kararlılıkla ilerleyeceğiz.

Çerçeve Dergimizin bu sayısının, sizlere yeni bakış açıları kazandırmasını ve yolumuzu daha da aydınlatmasını temenni ediyorum.

Kalın sağlıcakla,

Türkiye'nin AB ile Ticaret Hacmi 327 Milyar Dolar

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, "Avrupa Birliği (AB) ile 327 milyar dolar boyutunda ikili ticaretimiz var. Kendi içerisinde oldukça dengeli giden bir süreç var" dedi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, DEİK Genel Merkezi'nde düzenlenen basın toplantısında küresel gündemin hızla değiştiğini ve ekonomik etkilerinin dikkatle takip edilmesi gerektiğini belirtti. DEİK'in 153 iş konseyiyle faaliyetlerini sürdürdüğünü aktaran Olpak, "Yeni bir iş konseyini daha devreye aldık" dedi. Olpak, vize sorunu ve Avrupa Birliği ile ekonomik diyalog toplantılarının askıya alınmasını klasik sorunlar olarak nitelendirirken, Türkiye-AB ticaret hacminin 327 milyar doları bulduğunu, buna rağmen çözülmesi gereken alanlar olduğunu vurguladı.

Yalçındağ: "Avrupa Masada Yerini Yeniden Belirlemeli"

DEİK Türkiye-Avrupa İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ ise Avrupa Birliği ile Türkiye arasında tarihi bir fırsat penceresi bulunduğunu belirtti. Yalçındağ, İtalya'daki son ziyaretlerinde iş dünyasının yoğun katılım sağladığını belirterek, benzer samimi ve yapıcı görüşmelerin Almanya, Fransa ve İspanya gibi ülkelerle de sıklaştırılması gerektiğini söyledi. Trump döneminde "dağılan masa"ya atıfta bulunan Yalçındağ, Avrupa'nın Türkiye ile bu yeni dönemde güçlü bir şekilde konumlanması gerektiğini ifade etti: "Avrupa'ya diyoruz ki; Türkiye'yi yanına al, masada yeniden yerini belirle. Seni kimse o masadan kaldıramaz."

Elektrikli Araç Satışları Nisanda Yüzde 29 Arttı

Elektrikli araç satışları, küresel çaptaki ticaret belirsizliklerine rağmen nisanda yıllık bazda yüzde 29 artış gösterdi. Dünya çapında nisanda 1,5 milyon elektrikli araç satılırken, ocak-nisan dönemindeki satışlar 5,6 milyona ulaştı.

Küresel elektrikli araç (EV) pazarı 2025'in ilk dört ayında güçlü büyümesini sürdürse de nisan ayı verileri kısa vadeli yavaşlamaya işaret etti. Nisan ayında dünya genelinde yaklaşık 1,5 milyon adet elektrikli araç satıldı. Bu rakam, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29'luk bir artışa işaret ederken, bir önceki aya göre yüzde 12'lik bir düşüş yaşandı. Ocak-nisan döneminde ise küresel satışlar, 2024'ün aynı dönemine kıyasla yüzde 29 artarak 5,6 milyon adede ulaştı. Bu dönemdeki en büyük pazar, yine açık ara farkla Çin oldu. Ülkede yılın ilk dört ayında 3,3 milyon adet elektrikli araç satışı gerçekleşti ve satışlar yıllık bazda yüzde 35 arttı. Ancak nisanda aylık yüzde 9 düşüş yaşanması, yerel tüketici eğilimlerinde kısa vadeli bir doyumluk ya da mevsimsel etki olabileceğini gösterdi.

Avrupa Güçlü Seyrediyor, Fransa Geriliyor

Avrupa pazarı, elektrikli araçlara yönelik yatırımlar ve model çeşitliliğindeki artışla büyümeyi sürdürüyor. 2025'in ilk dört ayında Avrupa'da elektrikli araç satışları yüzde 25 artarak 1,2 milyon adede yükseldi. Almanya (%42), İtalya (%56), İspanya (%57) ve İngiltere (%32) gibi büyük pazarlarda gözle görülür bir yükseliş kaydedildi. Ancak Avrupa genelindeki bu büyümeye rağmen Fransa'da tüketici teşviklerinin geri çekilmesi, satışlara olumsuz yansıdı. Ülkede yılın ilk dört ayında elektrikli araç satışları yüzde 14 geriledi.

Kuzey Amerika'da Durağanlık, Meksika'da Çin Etkisi

Kuzey Amerika pazarı ise daha ılımlı bir büyüme çizgisi sergiliyor. ABD, Kanada ve Meksika'yı kapsayan bölgedeki satışlar, yılın ilk dört ayında yüzde 5 artış gösterdi. Özellikle Meksika, Çin'in bu pazara ihracatını artırmasıyla öne çıktı ve bölgedeki en hızlı büyüyen EV pazarı oldu. ABD'de ise eski Başkan Joe Biden döneminden kalan gümrük tarifeleri elektrikli araç satışlarını doğrudan etkilemedi. Bunun nedeni, Çin'den ABD'ye EV ihracatının halen sınırlı düzeyde olması. Ancak Donald Trump'ın ABD'de üretilmeyen araçlara yönelik yüzde 25'lik gümrük tarifi söylemleri, sektör üzerinde potansiyel bir baskı unsuru olarak değerlendiriliyor.

Boğaz'dan Üç Ayda 9 Bin 351 Gemi Geçti

İstanbul Boğazı'ndan yılın ilk 3 ayında toplamda 9 bin 351 gemi geçerken, günde ortalama 104 geminin geçtiği hesaplandı.

2024 yılının ilk üç ayında, Asya ile Avrupa'yı birleştiren stratejik su yolu İstanbul Boğazı, yoğun bir gemi trafiğine sahne oldu. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilerine göre ocak-mart döneminde toplam 9 bin 351 gemi Boğaz'ı kullandı. Bu sayı, geçen yılın aynı dönemine göre düşüş gösterdi.

2023'ün ilk çeyreğinde bu sayı 10 bin 106 idi. Geçen gemiler arasında 1.224 genel kargo ve 649 dökme yük gemisi öne çıktı.

Ayrıca, 648 kimyasal tanker, 954 konteyner gemisi, 195 barç, 1829 dökme yük gemisi, 146 canlı hayvan taşıyan gemi, 118 yolcu gemisi, 91 Ro-Ro, 1389 türü belirtilmemiş tanker ve 175 LPG tankeri Boğaz'dan geçiş yaptı. Bunlara ek olarak 64 römorkör, 27 araç gemisi ve 253 diğer türdeki gemi de İstanbul Boğazı'nı kullandı.

En Çok Yük Ocak Ayında Taşındı

Gemilerin toplam taşıma kapasitesi bakımından en yoğun dönem Ocak ayı oldu. Bu ayda Boğaz'dan geçen 3 bin 333 gemi, toplamda 50 milyon 580 bin grostonluk yük taşıdı. Şubat, 2 bin 737 gemiyle en az yük taşınan dönem olurken, toplam yük miktarı 42 milyon 193 bin groston olarak hesaplandı.

Mart ayında ise 3 bin 281 gemiyle 48 milyon 386 bin groston yük geçti. Böylece yılın ilk çeyreğinde Boğaz'dan taşınan toplam yük miktarı 141 milyon 160 bin grostona ulaştı.

Günlük Ortalama: 104 Gemi

Verilere göre, yılın ilk çeyreğinde İstanbul Boğazı'ndan günde ortalama 104 gemi geçti. Bu sayı, uluslararası deniz ticaretinin can damarı niteliğindeki Boğaz'ın ne denli aktif bir geçiş noktası olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Ancak gemi sayısı bakımından geçen yıllara kıyasla düşüş göze çarpıyor. 2022'de 8 bin 738, 2023'te ise 10 bin 106 geminin geçtiği Boğaz, 2024'ün aynı döneminde bu sayıyı 9 bin 351 ile tamamladı. Yük açısından da 2023'e göre düşüş yaşandı; geçen yıl aynı dönemde 157 milyon 101 bin groston yük taşınmıştı.

İnşaat Maliyet Endeksi Arttı

İnşaat maliyet endeksi martta aylık bazda yüzde 1,53, yıllık bazda yüzde 23,23 artış kaydetti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2024 yılı Mart ayına ilişkin inşaat maliyet endeksini yayımladı. Verilere göre, inşaat sektöründeki maliyet artışları hem aylık hem de yıllık bazda devam ediyor. Endeks, mart ayında bir önceki aya göre yüzde 1,53, geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 23,23 oranında yükseldi. Detaylara bakıldığında, malzeme fiyatları martta aylık yüzde 1,95, işçilik maliyetleri ise yüzde 0,8 oranında arttı. Yıllık bazda ise malzeme endeksi yüzde 18,8, işçilik endeksi ise daha yüksek bir artışla yüzde 31,72 oranında yükseliş kaydetti.

Bina ve Bina Dışı Yapılarda Ayrışan Maliyet Dinamikleri

Bina inşaatı maliyet endeksi, martta bir önceki aya kıyasla yüzde 1,45, yıllık bazda ise yüzde 23,6 oranında arttı. Aylık bazda malzeme maliyeti yüzde 2, işçilik maliyeti ise yüzde 0,54 oranında yükseldi. Geçen yılın aynı dönemine göre malzeme fiyatlarında yüzde 19,68, işçilik maliyetlerinde ise yüzde 30,77 artış yaşandı. Öte yandan, bina dışı yapılar (altyapı, yol, köprü vb.) için inşaat maliyet endeksi mart ayında aylık yüzde 1,79, yıllık ise yüzde 22,05 oranında artış gösterdi. Bu yapılarda malzeme endeksi aylık yüzde 1,82, işçilik endeksi ise yüzde 1,74 yükselirken; yıllık bazda malzeme maliyeti yüzde 16,14, işçilik maliyeti ise dikkat çeken bir oranla yüzde 35,22 artış kaydetti.

İstanbul Havalimanı'ndan “Eş Zamanlı Üçlü Bağımsız Pist Operasyonu” Başladı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, bugün itibarıyla İstanbul Havalimanı'nda üç uçağın birbirinden tamamen bağımsız pistlere aynı anda iniş veya kalkış yapabileceğini belirterek, “Küresel havacılıkta da tarihi bir adım.” dedi.

Türkiye, küresel havacılıkta tarihi bir adım daha attı. İstanbul Havalimanı, bugün itibarıyla eş zamanlı üçlü bağımsız pist operasyonuna resmi olarak başladı. Böylece Avrupa'da bu sistemi uygulayan ilk ülke olurken, dünyada yalnızca Amerika Birleşik Devletleri'nin ardından ikinci sıraya yerleşti.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun katılımıyla düzenlenen açılış töreninde, aynı anda üç uçağın tamamen bağımsız pistlere iniş ve kalkış yapabilmesini sağlayan bu ileri düzey hava trafik yönetim sistemi büyük bir gururla tanıtıldı. Bakan Uraloğlu'nun talimatıyla Türk Hava Yolları'na ait üç uçak, 34L, 35L ve 36 numaralı pistlerden aynı anda havalanarak bu tarihi anı başlattı.

İstanbul Havalimanı Avrupa'da Bir İlke İmza Attı

Sistem, havalimanı operasyonlarında verimliliği artırmayı, gecikmeleri en aza indirmeyi ve gökyüzünde bekleyen uçakların yakıt tüketimini azaltmayı hedefliyor.

İstanbul Havalimanı böylece yalnızca yolcu kapasitesiyle değil, teknolojik altyapı ve operasyonel kabiliyetleriyle de küresel havacılığın en üst ligine çıkmış oldu.

Uraloğlu yaptığı konuşmada, Türkiye'nin 2002 yılından bu yana uyguladığı sivil havacılık politikaları sayesinde havacılıkta serbestleşmenin ve rekabetin önünün açıldığını, bu sürecin sektörü bugünkü başarılarla taşıdığını belirtti. 26 olan havalimanı sayısının bugün 58'e çıkarıldığını, dış hatlarda 132 ülkeye ulaşan geniş bir uçuş ağı oluşturulduğunu ve yıllık yolcu sayısının 230 milyonu aştığını kaydetti.

90 Milyonluk Kapasiteyle Küresel Oyuncu

İstanbul Havalimanı'nın 29 Ekim 2018'de kapılarını açarak Türkiye'nin küresel havacılık arenasında vitrine çıktığını söyleyen Bakan Uraloğlu, havalimanının 90 milyon yolcu kapasitesiyle Türkiye'yi zirveye taşıdığını ifade etti. 2023 yılında 76 milyonun üzerinde yolcuya hizmet veren havalimanı, Avrupa'da kendi kategorisinde ikinci, dünyada ise yedinci sıraya yerleşti. Kargo taşımacılığında da rekorlar kıran İstanbul Havalimanı, 2024 yılında 1,97 milyon ton yük taşıyarak Avrupa'nın en yoğun kargo havalimanı oldu. Uraloğlu, bu gelişmelerin İstanbul'un havacılık lojistiğinde küresel bir merkez haline geldiğini gösterdiğini söyledi.

500 Kontrolöre 4500 Saat Eğitim: Titiz Bir Sürecin Sonucu

Eş zamanlı üçlü bağımsız pist operasyonlarının devreye alınması, uzun soluklu bir hazırlık sürecinin sonucu olarak hayata geçti. Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ), İGA, EUROCONTROL, SHGM ve THY işbirliğiyle yürütülen çalışmalar kapsamında, hava trafik kontrolörlerine toplamda 4.500 saatlik kapsamlı bir eğitim verildi. Bu eğitimin 3.000 saati uygulamalı olarak gerçekleştirilerek sistemin güvenli ve etkin işlemesi için sağlam bir altyapı oluşturuldu.

MUSIADÜYELERİNE ÖZEL
AYRICALIKLAR

5 YILDIZLI ÜRETİM HANE

TİCARETHANE

DUDULLU

TİCARETİN ŞAMPİYONLAR LİĞİ

İyi futbol için stad ne kadar önemliyse iyi ticaret için de iş yeri o kadar önemli. Ticareti için en iyisini isteyenler şimdi Ticarethane'de buluşuyor.

**LANSMAN FIRSATLARINI
KAÇIRMAYIN****TIR GİRİŞLİ İMALAT / DEPOLAMA / İŞ YERİ****444 25 14****AKYAPI**

Güneydoğu'nun Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar İhracatı Yüzde 9,9 Arttı

**Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri
üyeleri, yılın ilk 4 ayında yaklaşık 1,2 milyar
dolarlık hububat ihracatı gerçekleştirdi.**

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 2025 yılının ilk dört ayında hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatında dikkat çeken bir başarıya imza attı.

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin (GAİB) verilerine göre, bölge 165 ülke ve serbest bölgeye toplam 1 milyon 516 bin ton ürün göndererek 1 milyar 189 milyon dolar ihracat geliri elde etti.

Bu rakam, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9,9'luk bir artışa işaret ediyor. İhracatın büyük kısmı, Türkiye'nin toplam dış satımında önemli paya sahip iki ürününden geldi: Ayçiçek yağı ve makarna. Türkiye'nin 366 milyon dolarlık ayçiçek yağı ihracatının yüzde 54,9'u (201 milyon dolar) ve 288,5 milyon dolarlık makarna ihracatının %67,7'si (195,5 milyon dolar) Güneydoğu'dan yapıldı.

Güneydoğu Anadolu Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Celal Kadooğlu, bölgenin özellikle makarnalık buğdayda sahip olduğu kalite avantajı sayesinde bu başarılarla kritik bir rol oynadığını belirtti. Kadooğlu ayrıca, son dönemde tarım politikalarında yapılan planlı üretim odaklı değişikliklerin sektör açısından olumlu etkiler yarattığını ifade etti.

Ancak Kadooğlu, iklim değişikliği kaynaklı risklere de dikkat çekti. Son yıllarda artan kuraklık ve ekstrem sıcaklık dalgalarının verimini olumsuz etkilediğini vurgulayan Kadooğlu, "Bu durum, adaptasyon kabiliyeti yüksek tohum çeşitlerinin kullanımını ve tarımsal inovasyonları daha da kritik hale getiriyor," dedi.

Güneydoğu Anadolu, yalnızca tarımsal üretimde değil, aynı zamanda katma değerli ürün ihracatında da Türkiye'nin en önemli bölgelerinden biri olmayı sürdürüyor. Bölgedeki sanayi altyapısının güçlenmesi, lojistik avantajlar ve Ar-Ge yatırımlarıyla birlikte, hububat ve bakliyat sektörünün uluslararası pazarlardaki etkinliği her geçen yıl daha da artıyor.

Batı Akdeniz'in İhracatı 1 Milyar Dolar Barajını Aştı

**Antalya, Isparta ve Burdur'u kapsayan
Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği (BAİB)
1 milyar dolarlık ihracat rakamını
geçen yıla göre daha erken aştı.**

Batı Akdeniz bölgesi, 2025 yılına ihracat açısından güçlü bir başlangıç yaptı. Batı Akdeniz İhracatçıları Birliği (BAİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu, Anadolu Ajansı'na yaptığı açıklamada, bölgenin ihracat performansının geçen yıla göre daha erken bir tarihte 1 milyar doları aştığını belirtti. 1 Ocak-9 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilen ihracatın 2024'ün aynı dönemine göre artış gösterdiğini vurgulayan Çavuşoğlu, bu başarının yurt dışı ticari ziyaretler ve URGE projelerinin somut sonuçlarıyla bağlantılı olduğunu ifade etti. "1 milyar dolar bölgemiz için artık ulaşılmaz bir hedef değil. Bu yıl, geçen yıla göre 10 gün daha erken bu sınırı aşmış olduk. Bu oldukça sevindirici. Türkiye ortalamasının da üzerinde bir artış performansı gösterdik," diyen Çavuşoğlu, bölge ihracatçısının küresel zorluklara rağmen üretim ve dış pazar performansını sürdürmeyi başardığını kaydetti.

Yaş Meyve ve Sebze Liderliğini Koruyor

Bölge ihracatında sektörel bazda ilk sırada yaş meyve ve sebze yer aldı. 1 Ocak-9 Mayıs döneminde bu kalemden 332,7 milyon dolarlık ihracat yapıldığı bilgisini paylaşan Çavuşoğlu, madencilik sektörünün ikinci, ağaç ve orman ürünlerinin ise üçüncü sırada yer aldığını belirtti. Bölgeden en fazla ihraç edilen ürün ise domates oldu. Onu biber takip etti. Özellikle örtü altı üretim altyapısı ve kalite standardı ile Batı Akdeniz, taze sebze ihracatında Türkiye'nin öne çıkan bölgelerinden biri olmayı sürdürüyor.

Bakan Kacır: Stratejik Yatırımları Çok Daha Güçlü ve Hedef Odaklı Destekleyeceğiz

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, yeni nesil teşvik modelinde son aşamaya geldiklerini belirterek, “Sanayimize teknoloji ve katma değer bakımından sıçrama yaşatacak stratejik yatırımları çok daha güçlü ve hedef odaklı destekleyeceğiz.” dedi.

Ankara Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu (SANTEK) Zirvesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır’ın katılımıyla Teknopark Ankara’da gerçekleştirildi. Zirvede konuşan Kacır, son 22 yılda Türkiye’nin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde güçlü bir AR-GE ve inovasyon ekosistemi inşa ettiğini vurguladı. Bugün 106 teknoparkta faaliyet gösteren 11.500’den fazla teknoloji girişimi ve 1.600’ü aşkın AR-GE ve tasarım merkezinde sürdürülen projelerin, Türkiye’yi yenilikçi ve yüksek katma değerli üretimde önemli bir noktaya taşıdığını ifade etti.

Kendi eğitim uçaklarını, helikopterlerini, deniz ve kara platformlarını, elektronik harp sistemlerini ve füze teknolojilerini geliştirebilen bir ülke haline gelen Türkiye’nin, dünya SİHA pazarında lider konuma ulaştığını belirten Bakan Kacır, bu başarının uzun vadeli AR-GE ve tedarik planlamaları, güçlü siyasi irade ve nitelikli insan kaynağı politikalarının ürünü olduğunu vurguladı. Savunma sanayisinde elde edilen bu başarıyı sağlık ve yaşam teknolojileri gibi diğer stratejik alanlara da taşıyarak üretim altyapısını güçlendirmek istediklerini kaydeden Kacır, Covid-19 salgını döneminde Türkiye’nin yerli yoğun bakım solunum cihazını sadece 14 günde üretime geçirdiğini ve bu sürecin işbirliği kültürünün bir örneği olduğunu söyledi.

İŞKUR, Çalışan Annelere 348,2 Milyon Lira Destek Verdi

Türkiye İş Kurumu’nun (İŞKUR) çalışan annelerin iş hayatından kopmamaları ve çocuklarını sağlıklı şekilde büyütebilmeleri için sağladığı yarım çalışma ödeneğinden bugüne kadar 45 bin 641 kişi yararlandı, toplam 348,2 milyon lira destek verildi.

İŞKUR, kadınların iş gücüne katılımını artırmak ve sürdürülebilir istihdamı desteklemek amacıyla yürüttüğü sosyal politikalar kapsamında çalışan annelere yönelik sağladığı yarım çalışma ödeneği uygulamasını sürdürüyor. 2016 yılında başlatılan bu uygulama, kadınların çocuk sahibi olduktan sonra iş hayatından kopmadan çalışmaya devam edebilmesine olanak tanıyor. Doğum yapan ya da üç yaşını doldurmamış bir çocuğu evlat edinen kadın veya erkek çalışanlar, haftalık çalışma sürelerinin yarısı kadar çalışmayı tercih etmeleri halinde bu destekten faydalanabiliyor. Yarım gün çalışma süresi boyunca oluşan gelir kaybı ise devlet tarafından kısmen telafi ediliyor.

Bu destekten yararlanabilmek için doğum ya da evlat edinme tarihinden önceki üç yıl içinde en az 600 gün işsizlik sigortası primi ödenmiş olması ve analık izninin bitiminden itibaren 30 gün içinde İŞKUR’a başvurulması gerekiyor. Başvurular e-Devlet üzerinden veya İŞKUR e-Şube aracılığıyla da yapılabilir. Uygulama kapsamında, ilk doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, üçüncü ve sonraki doğumlarda 180 gün boyunca yarım zamanlı çalışma imkânı sağlanırken, çoğul doğumlarda bu süreye 30 gün, çocuğun engelli doğması durumunda ise 360 güne kadar hak tanılıyor. Ödeneğe esas sürelerin yarısı kadar süreyle maddi destek veriliyor. Bu süre boyunca malullük, yaşlılık, ölüm ve genel sağlık sigortası primleri de İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanıyor.

HÜRJET'ten Yeni Rekor

TUSAŞ'tan yapılan paylaşımda, HÜRJET'in "1.2 Mach hıza ulaştığı ve süpersonik jet eğitimi alanında bir eşiği daha geride bıraktığı vurgulandı

Türkiye'nin ilk insanlı jet motorlu uçağı HÜRJET, Türk savunma ve havacılık sanayiinin gökyüzündeki başarılarına bir yenisini daha ekledi. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TUSAŞ) tarafından geliştirilen HÜRJET, süpersonik uçuş kapasitesini bir üst seviyeye taşıyarak 1.2 Mach (yaklaşık 1.482 km/saat) hıza ulaştı. Böylece yalnızca bir mühendislik başarısına değil, aynı zamanda Türkiye'nin bağımsız havacılık vizyonunda tarihi bir dönüm noktasına daha imza atıldı.

TUSAŞ'ın resmi sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, "HÜRJET'ten yeni rekor. 1.2 Mach hıza ulaşan HÜRJET, süpersonik jet eğitimi alanında bir eşiği daha geride bıraktı. Gökyüzündeki başarılarımızı her geçen gün daha da ileriye taşıyoruz" ifadeleri kullanıldı.

Milli Havacılığın Kilometre Taşı

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. Haluk Görgün de gelişmeye ilişkin yaptığı değerlendirmede, HÜRJET'in süpersonik hız eşiğini aşmasının yalnızca teknik bir kazanım olmadığını, aynı zamanda Türkiye'nin bağımsız ve yerli savunma politikalarının somut bir meyvesi olduğunu vurguladı:

"HÜRJET'in süpersonik hıza ulaşması, yalnızca bir mühendislik başarısı değil; Türkiye'nin bağımsız havacılık vizyonunda yeni bir kilometre taşıdır. Eğitimden taarruza, her görevde yerli ve milli çözümlerle gökyüzünde daha güçlüyüz. Bu başarı; cesaretle, inançla, ortak akılla yürüdüğümüz yolun güçlü bir göstergesidir."

Savunma Sanayii Başkanlığı'nın liderliğinde, TUSAŞ'ın teknik ekipleri ve test pilotlarının üstün çabalarıyla hayata geçen bu başarı, Türkiye'nin havacılıkta kendi gökyüzünü çizme iradesini bir kez daha gösterdi.

Ses Duvarını Aşan İlk Yerli Jet Uçak

HÜRJET'in bu başarısı, aslında süregelen bir yükselişin yeni halkası. Geçtiğimiz yılın ekim ayında, 21 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirilen test uçuşunda ses hızını aşarak 1.01 Mach seviyesine ulaşan HÜRJET, 38 dakika boyunca havada kalarak tarihe geçmişti. O günden bu yana devam eden test ve analizler, uçağın hem performans hem de güvenlik alanında ciddi bir ivme kazandığını gösteriyor.

Uluslararası İlgisi: HÜRJET'e İspanya'dan Yakın Bakış

HÜRJET'in dikkat çeken yükselişi, uluslararası gözlemcilerin de ilgisini çekiyor. Geçtiğimiz haftalarda TUSAŞ tesislerini ziyaret eden İspanya Hava ve Uzay Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Francisco Braco Carbó, Türk Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ziya Cemal Kadioğlu ile birlikte HÜRJET ile uçuş gerçekleştirdi. Orgeneral Carbó uçuş sonrası yaptığı açıklamada, HÜRJET için "Beşinci nesil uçaklara geçişte iyi ivmelenmeye sahip, güvenilir bir uçak." ifadelerini kullandı.

Gelişmiş Sistemlerle Donatıldı

HÜRJET yalnızca bir jet eğitim uçağı değil; aynı zamanda savaş kabiliyetleriyle de dikkat çeken çok yönlü bir platform olarak geliştirildi. F-35 ve KAAN gibi uçaklara geçişte asgari alışıma süresi sunan gelişmiş insan-makine arayüzü, kaska monteli göstergeler, gece görüş uyumluluğu ve baş üstü ekran teknolojisi gibi birçok ileri sistemle donatıldı.

Uçakta kullanılan F404-GE-102 motoruyla sağlanan 17.600 lb'lik itki, 13.716 metre servis tavanı ve 39.000 fpm tırmanma oranı gibi değerlerle HÜRJET, süpersonik eğitim uçağı segmentinde dünyanın en ileri platformları arasında konumlanıyor. 1.4 Mach azami hıza ulaşabilen uçak, 2.222 km menzile ve 2.721 kg yük taşıma kapasitesine sahip.

GÜVEN VEREN GÜÇ

Size özel finansal çözümlerimizle yanınızdayız

 EmlakKatılım

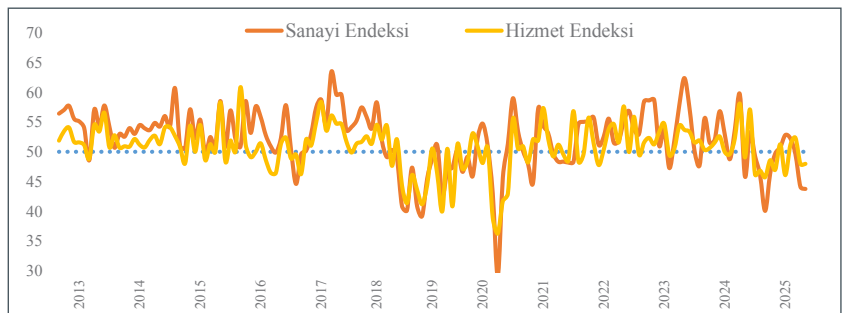
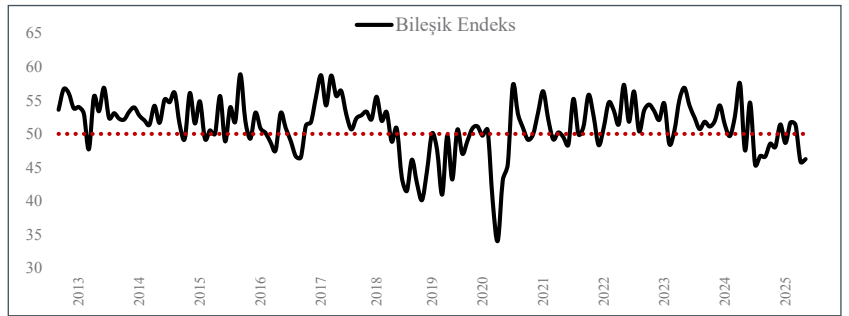

 EmlakKatılım
Gücüne Güven

SATINALMA MÜDÜRLERİ ENDEKSİ **SAMEKS**

SAMEKS'te İvme Kaybı Mayıs'ta da Sürdü

**2025 yılı Mayıs ayında mevsim ve
takvim etkisinden arındırılmış
SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre
0,4 puan artarak 46,2 seviyesine yükselmiştir.**

Bu dönemde Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksinde aylık bazda değişiklik kaydedilmemiş ve endeks 48,0 seviyesinde sabit kalmıştır. Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi ise 0,4 puanlık ivme kaybıyla 43,8 seviyesine gerilemiştir.

Hizmet sektörüne yönelik iş hacminde kaydedilen daralma bu dönemde de sürerken, iş hacmindeki durağan görüntü de devam etmiştir. Sanayi sektöründe ise yeni siparişlerin azalış eğilimini sürdürmesi endeksin ivme kaybında belirleyici olmuştur.

Böylece 46,2 puanla referans değer altındaki seyrini sürdüren mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, ekonomik aktivitedeki ivme kaybının Mayıs ayında da devam ettiğine işaret etmiştir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 2025 yılı Mayıs ayında, bir önceki aya göre 0,4 puan ivme kaybetmiş ve 43,8 seviyesine gerilemiştir.

Önceki aya göre 4,8 puan azalarak 38,4 seviyesine gerileyen yeni siparişler, endeks genelinde kaydedilen ivme kaybının başat faktörü olmuştur. Aylık bazda 4,1 puan azalan girdi alımları alt endeksi de 48,4 puana gerileyerek Eylül 2024'ten beri ilk kez azalış kaydetmiştir. Bu gelişmeler neticesinde üretim alt endeksi, 3,9 puan artış kaydetmesine karşın 43,3 seviyesiyle referans değer altında gerçekleşmiş ve olumsuz görünümünü sürdürmüştür.

5,6 puan azalarak 45,4 seviyesine gerileyen nihai mal stoku alt endeksi de Mayıs ayına ilişkin olumsuz görüntü arz eden bir diğer değişken olurken, 5,1 puanlık artışla 50,0 seviyesine yükselen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksinde ise toparlanma kaydedilmiştir. Sektöre ilişkin istihdam alt endeksi ise aylık bazda 0,6 puan artış kaydetmiş olsa da 43,5'lik seviyesiyle emek talebinin daralmaya devam ettiğine işaret etmiştir.

Bu gelişmeler neticesinde 43,8 puanla yılın en düşük seviyesine gerileyen Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 2025 yılı ikinci çeyreğine ilişkin olumsuz bir görüntü arz etmiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi, 2025 yılı Mayıs ayında önceki aya göre değişim kaydetmemiş ve 48,0 seviyesinde seyretmiştir.

Bu dönemde girdi alımları önceki aya göre 1,2 puan azalmış ve 50,1 puanla referans değer hemen üzerinde gerçekleşmiştir.

Önceki aya göre 1,3 puan azalarak 48,0 seviyesine gerileyen nihai mal stoku alt endeksi ve 1,5 puan azalarak 45,4 seviyesinde gerçekleşen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi; hizmet sektörüne ilişkin diğer olumsuz göstergeler olmuştur.

Bu gelişmelere bağlı olarak 3,2 puan azalarak 43,1'e gerileyen iş hacmi alt endeksi de referans değer altındaki seyrini Mayıs ayında da sürdürmüştür.

Sektöre ilişkin emek talebinde Nisan ayında gözlenen azalış bu dönemde de devam etmiş ve önceki aya göre 0,2 puan azalan istihdam alt endeksi 47,6 puana gerilemiştir.

Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi, referans değer altında kalarak negatif görüntüsünü sürdürmüştür.

YORUM

Nisan ayında 50 baz puanının altına gerileyerek olumsuz bir görünüm arz eden SAMEKS Bileşik Endeksinin azalış eğilimi Mayıs ayında da sürmüş ve böylece reel sektöre yönelik durgun görüntü yılın 2'nci çeyreğinde belirgin hâle gelmiştir. Her iki sektöre yönelik satın alımların ivme kaybetmesinin yanı sıra sanayi sektöründe yeni siparişlerin gözle görünür bir şekilde azalması; parasal sıkılaşımdan kaynaklanan talep koşullarındaki daralma ve finansmana erişimin zorlaşmasıyla ortaya çıkan etkilerin yoğun bir şekilde hissedildiğine işaret etmektedir.

Microsoft, Çalışanlarının Yüzde 3'ünü İşten Çıkaracak

ABD'li teknoloji devi Microsoft'un çalışan sayısını yüzde 3 azaltacağı açıklandı.

Teknoloji devi Microsoft, küresel pazarlardaki rekabet ve verimlilik odaklı dönüşüm süreci kapsamında organizasyonel yeniden yapılanma adımlarına bir yenisini daha ekledi. Şirket sözcüsünden yapılan açıklamada, "Microsoft, dinamik pazar koşullarına en etkili şekilde uyum sağlamak adına gerekli organizasyonel değişiklikleri hayata geçirmeye devam ediyor" ifadelerine yer verildi.

Açıklamada, Microsoft'un iş gücünü belli periyotlarla gözden geçirerek daha çevik bir yapı oluşturmayı hedeflediği, bu doğrultuda yönetici sayısında azaltmaya gittiği ve iç süreçlerde sadeleştirmeye odaklandığı aktarıldı. Söz konusu değişikliklerin şirket genelinde rollerin sadeleştirilmesi ve verimliliğin artırılması amacıyla yapıldığı vurgulandı.

ABD basınına yansıyan haberlerde, bu kapsamda Microsoft'un toplam çalışanlarının yaklaşık yüzde 3'ünün işine son vereceği, bu sayının ise yaklaşık 6 bin kişiyi bulacağı bilgisi yer aldı. Bu karar, Microsoft'un 2023 yılında açıkladığı 10 bin kişilik işten çıkarma dalgasının ardından en kapsamlı ikinci iş gücü düzenlemesi olarak kayıtlara geçti. Şirketin bu adımı, büyük teknoloji firmaları arasında sürdürülen "daha yalın ve verimli yapı" arayışının bir parçası olarak değerlendiriliyor.

ABD ve Çin'den Gümrük Vergisinde Karşılıklı İndirim

ABD Çin mallarına uyguladığı gümrük vergilerini 90 gün için yüzde 145'ten yüzde 30'a, Çin, ABD mallarına uyguladığı gümrük vergilerini 90 gün için yüzde 125'ten yüzde 10 düşürecek.

Dünyanın en büyük iki ekonomisi arasında son dönemde giderek tırmanan ticaret gerilimi, İsviçre'nin Cenevre kentinde hafta sonu yapılan görüşmelerle yumuşama sürecine girdi. ABD ve Çin, karşılıklı gümrük tarifelerinde geçici indirim konusunda anlaşmaya vardı. Taraflar, 90 gün boyunca karşılıklı olarak yüksek oranlı tarifeleri ciddi ölçüde düşürecek. ABD Hazine Bakanı Scott Bessent ve ABD Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer, Çin heyetiyle yapılan görüşmelerin ardından düzenledikleri basın toplantısında, "taraflar arasında sağlam, saygılı ve yapıcı bir diyalog kurulduğunu" ifade etti.

Vergilerde Radikal İndirim:
yüzde 145'ten yüzde 30'a, yüzde 125'ten yüzde 10'a

Anlaşma kapsamında, ABD Çin mallarına uyguladığı gümrük vergilerini yüzde 145'ten yüzde 30'a, Çin ise ABD mallarına uyguladığı tarifeleri yüzde 125'ten yüzde 10'a indirecek. Bu karşılıklı indirim, 14 Mayıs itibarıyla yürürlüğe girecek ve 90 gün boyunca geçerli olacak. Taraflar ayrıca, ticaret ve ekonomik ilişkilerde müzakereleri sürdürmek amacıyla yeni bir diplomatik mekanizma oluşturma konusunda da uzlaştı. Bessent, bu süreci "Cenevre mekanizması" olarak adlandırırken, ilerleyen görüşmelerden umutlu olduklarını vurguladı.

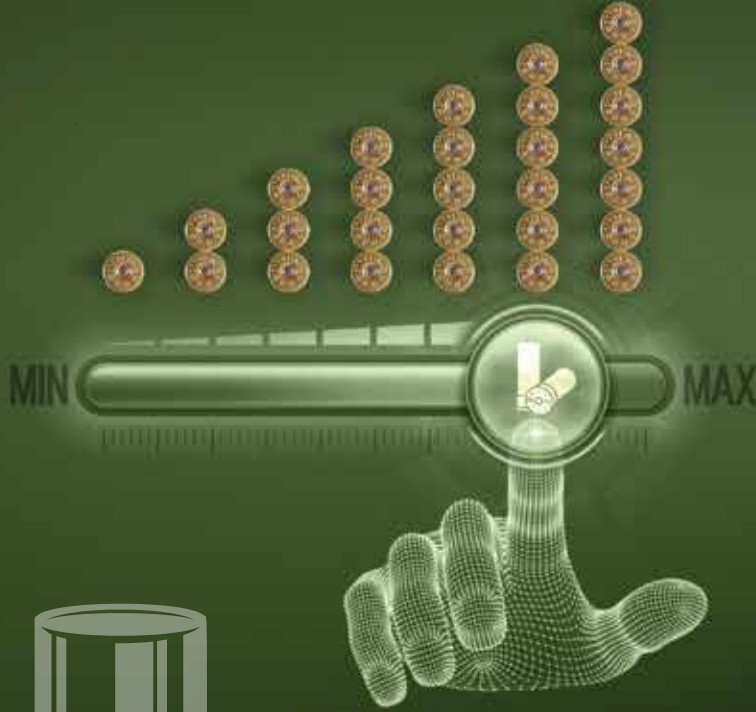
Ticaret Ateşkesi Piyasalarda Yankı Buldu

ABD-Çin arasında yumuşama sinyali veren bu gelişme, küresel piyasalarda olumlu karşılandı. Anlaşma haberleri borsalarda yükselişe neden olurken, dolar diğer para birimleri karşısında değer kazandı. Dolar endeksi, haberin ardından 101,7 seviyesine çıktı.

MIN SIZE, MAX CAPACITY

Redefining Firepower!

A first from
Turaç in Türkiye!

- Mini Slug 12 Cal., produced with a 50 mm case, is 15 mm shorter than a regular shell
- 50% more shell capacity
- Uninterrupted firing performance
- 28 grams

sterling.com.tr

[sterlingammunition](https://www.instagram.com/sterlingammunition)

[Sterling High Quality Ammunition](https://www.facebook.com/Sterling-High-Quality-Ammunition)

[Sterling_Ammo](https://twitter.com/Sterling_Ammo)

[SterlingAmmunition](https://www.youtube.com/SterlingAmmunition)

STERLING[®]
HIGH QUALITY AMMUNITION

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları ile Yenilikçi Yatırımlar: Katılım Finansın Güçlü Rolü

Günümüzün hızla değişen ekonomik yapısında yenilikçi iş modellerine, teknolojiye ve sürdürülebilir kalkınmaya dayalı yatırımlar öne çıkmakta ve önemli rol oynamaktadır. Bu dönüşümün finansal mimarisinde ise Girişim Sermayesi Yatırım Fonları (GSYF) stratejik bir rol üstlenmektedir. Günümüzde özellikle erken aşama girişimlerin büyümesinde rol alan ve sermaye sağlayan GSYF'ler, hem ekonomik kalkınmaya katkı sağlamakta hem de yatırımcılara uzun vadeli değer yaratma potansiyeli sunmaktadır.

“Katılım finans günümüzde ekosistem içerisinde gelişimini sürdürmeye devam etmekte ve ülkemizde de ilgisi her geçen gün artmaktadır. Risk paylaşımı ve ortaklık yaklaşımıyla girişim sermayesi yatırımları için doğal bir zemin oluşturan Katılım Finans, kâr ve zararın ortak paylaşılması, girişimci ve yatırımcı arasında adil ve sürdürülebilir ilişkilerin kurulmasını sağlamaktadır”

GSYF'ler: Yenilikçi Yatırımların Taşıyıcı Kolonu

Girişim sermayesi fonları; finansman erişimi sınırlı olan ancak yüksek büyüme potansiyeline sahip, teknolojik çözümler geliştiren girişimlere yatırım yaparak ekonomide dinamizmi artırmaktadır. Finansal teknolojiler (fintech), bilişim teknolojileri, enerji, yapay zekâ, sağlık, imalat, sürdürülebilirlik ve tarım teknolojileri gibi sektörlerde faaliyet gösteren girişimler bu fonların radarında yer almaktadır. GSYF'ler yalnızca finansman sağlamakla kalmayıp; stratejik yatırımcı olarak network desteği ve kurumsallaşma gibi kritik katkılarla girişimlerin büyümesini hızlandırmaktadır.

Katılım Finans Perspektifinden GSYF'ler

Katılım finans sistemi; risk paylaşımı, varlık temelli yatırım ve faizsiz finansman esasları üzerine kurulu bir yapısı vardır. Bu yapı, özellikle reel ekonomiye doğrudan katkı sağlayan girişimlere yatırım yapılmasına birebir uyabilmekte ve katılım hassasiyeti en yüksek yatırım alanı olarak nitelendirilebilmektedir. Katılım esaslı GSYF'ler genel manada, katılım finans ilkelerini girişim ekosistemine taşımaktadır. Global başarılı örnekler değerlendirildiğinde, ekonomik büyümenin, teknolojik ilerlemenin ve istihdam yaratımının yeni formülü haline gelen GSYF'ler, katılım finans ile bir araya getirerek bu yatırımlara etik,

sürdürülebilir ve kapsayıcı bir yön kazandırmaktadır. Hem yatırımcıların uzun vadeli getiri beklentilerine hem de toplumun kalkınma ihtiyaçlarına cevap veren yapıyla Türkiye’de katılım finansın stratejik rolünü daha da güçlendirmektedir. Ayrıca yatırım ekosistemi içerisinde etik ve sürdürülebilir bir alternatif olarak öne çıkmaktadır.

GSYF’lerde Katılım Finansın Rolü

Katılım finans günümüzde ekosistem içerisinde gelişimini sürdürmeye devam etmekte ve ülkemizde de ilgisi her geçen gün artmaktadır. Risk paylaşımı ve ortaklık yaklaşımıyla girişim sermayesi yatırımları için doğal bir zemin oluşturan Katılım Finans, kâr ve zararın ortak paylaşılması, girişimci ve yatırımcı arasında adil ve sürdürülebilir ilişkilerin kurulmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda, katılım finansın varlık temelli yaklaşımı, gerçek ekonomik faaliyetlere ve reel varlıklara yönelik yatırımları da desteklemektedir.

Bu doğrultuda Girişim Sermayesi Yatırım Fonları (GSYF), özellikle teknolojik altyapısı sağlam, somut ürün veya hizmet sunan girişimlere odaklanmayı tercih etmektedir. Ayrıca geleneksel finans kaynaklarına erişimi sınırlı olan girişimciler için, katılım esaslı fonlar önemli ve erişilebilir bir finansman seçeneği sunmaktadır. Katılım finansın sosyal etki ve değer odaklılığı sayesinde de finansal getirinin yanı sıra toplumsal fayda gözetilmektedir. Bu yaklaşım, sosyal girişimcilik ve çevresel etkiye yönelik projeleri de destekleyerek yatırımların topluma katkısını artırmaktadır.

Kuveyt Türk Portföy’ün Katılım Esaslı GSYF’leri

Kuveyt Türk Portföy, katılım finans ilkeleri doğrultusunda yönetilen çeşitli GSYF’ler ile Türkiye’nin girişimcilik ekosistemine önemli katkılar sunmaktadır. Kuveyt Türk Katılım Bankası’nın reel ekonominin gelişmesi ilkeleri doğrultusunda katılım finans prensiplerinin ruhunu uygun olarak hayata geçirilen, Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarımız ve Lonca Girişimcilik Merkezi aracılığıyla ekosistemin her aşamasında yer alan girişimlere uçtan uca destek vermeye 2018 yılından itibaren devam ediyoruz. Bu süreçte GSYF alanında edinilen ciddi tecrübeler nihayetinde yönettiğimiz fonların güncel başarıları ile de gurur duyuyoruz.

Hamit KÜTÜK

Kuveyt Türk Portföy Genel Müdür

Kuveyt Türk Portföy olarak 4 GSYF üzerinden farklı alanlardaki ve aşamalardaki girişimleri desteklemeye devam ediyoruz.

Mevcutta Kuveyt Türk Ventures çatısı altında yönettiğimiz, erken aşamadaki Start-up'lara yatırım yapma hedefiyle kurulmuş aktif 3 farklı GSYF ve Türkiye ekonomisinin sac ayaklarını oluşturan ileri aşamadaki Kobi'lere yatırım yapma amacıyla kurduğumuz Kobi GSYF olmak üzere, toplamda 4 GSYF üzerinden farklı alanlardaki ve aşamalardaki girişimleri desteklemeye devam ediyoruz.

Kobi GSYF fonumuz ile ihracat odaklı, kârlı, rekabet gücü ve büyüme potansiyeli yüksek, uzun yıllara dayalı ticarî geçmişi ve deneyimi bulunan reel sektör şirketlerine yatırım yapma stratejimizle sektördeki GSYF’lerin çoğundan ayrıştığımızı düşünüyorum. Bu kapsamda şimdiye kadar havacılık, otomotiv, finansal teknolojiler ve radar-sensör teknolojileri üzerine faaliyet gösteren şirketlere yatırım yaptık. Öte yandan erken aşamadaki girişimlere yaptığı yatırımlarla

Bu yazıyı

Apple
Podcasts

uygulaması

CERÇEVE

Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

GİRİŞİMCİLİK ve START-UP

öne çıkan Lonca GSYF fonumuz şimdiye kadar birbirinden değerli 20 girişime yatırım yaptı. Sektör ayrımı gözetmeksizin çeşitli dikeylerde yatırımlarına hızla devam ediyor. En yeni fonlarımızdan Lonca Hızlandırma GSYF ise Kuveyt Türk Katılım Bankası bünyesinde faaliyet gösteren Lonca Girişimcilik Merkezi'nden mezun olan parlak girişimlere, daha tohum aşamasında onlara ivme kazandıracak yatırımlar yaparak desteklemek üzere kurulmuş bir fon. Yapacağı yatırımlardan elde edeceği kazancı yine bu şirketleri desteklemek için kullanmaya devam edecek.

Katılım finansın sosyal etki ve değer odaklılığı sayesinde de finansal getirinin yanı sıra toplumsal fayda gözetilmektedir. Bu yaklaşım, sosyal girişimcilik ve çevresel etkiye yönelik projeleri de destekleyerek yatırımların topluma katkısını artırmaktadır.

Güncel yönetilen GSYF Fon Büyüklüğü 2025 Mayıs ayı itibariyle yaklaşık 2 Milyar TL seviyelerine ulaşmış olup yeni dönemde tematik değişiklikleri bulunan çeşitli fonların kurulması planlanmaktadır.

Sektör normallerine paralel olarak yönetilen farklı fonlardaki girişim sermayesi yatırımlarının tek bir marka çatısı altında birleştirilmesi ve bütünlük oluşturması açısından hayata geçirilen Kuveyt Türk Ventures, farklı fonlardan yatırım yapılan farklı girişimler arasında iş birliği sağlanmasını ve bir yatırım ekosisteminin oluşmasını temsil etmektedir. İlerleyen dönemde adından daha çok bahsedilecek olan Kuveyt Türk Ventures, ilk yatırımdan çıkışını 2025 Nisan ayı itibariyle gerçekleştirmiş ve dolar bazlı sağlanan getiri carpanı ile başarılı bir yatırım çıkış örneği oluşturmuştur.

RULO ASİTLEME TESİSİMİZ DEVREYE GİRMİŞTİR

- **KALINLIK**
1,5 - 10mm
- **GENİŞLİK**
700 - 1.600mm
- **AĞIRLIK**
7 - 30 ton

KALİTE

DD11'den - S700* MC'ye kadar

*S500 - S600 - S700 grubu kalınlık opsiyonlu

ÇINAR ÇELİK

Satış ve Pazarlama

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca/Düzce
T:0(380) 525 02 67
F:0(380) 618 80 00

Çınar Çelik

Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli/Zonguldak
T:0(372) 334 36 90
F:0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bozkuş İşhanı
No: 18 / C
Kdz. Ereğli/Zonguldak
T:0(372) 316 46 20
F:0(372) 316 89 73

MÜSİAD 28. Olağan Genel Kurulu Cumhurbaşkanının Teşrifleriyle Gerçekleşti

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) 28. Olağan Genel Kurulu, 9 Mayıs'ta derneğin 35'inci yıl dönümünde Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleşti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da katılımlarıyla gerçekleşen Genel Kurul'da yeni Genel Başkan Burhan Özdemir seçildi.

MÜSİAD 28. Olağan Genel Kurulu 3.000'den fazla MÜSİAD üyesinin katılımıyla Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleşti. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı Genel Kurul'da Mahmut Asmalı görevi devrederken, hâlihazırda Genel Başkan Yardımcısı olarak görev yapan Burhan Özdemir yeni Genel Başkan seçildi. Aynı zamanda MÜSİAD'ın yeni dönem Yönetim Kurulu Üyeleri de tanıtıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneğinin (MÜSİAD) 28. Olağan Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, dernekte bir bayrak değişimi yaşandığını söyledi.

Eylül 2021'den itibaren genel başkanlık görevini yürüten Mahmut Asmalı'nın görevini Burhan Özdemir'e devrettiğini aktaran Erdoğan, Asmalı'ya gayretleri ve özveri çalışmaları dolaylı teşekkür etti, Özdemir'e yüce Allah'tan muvaffakiyetler diledi.

Erdoğan, genel kurulun hem MÜSİAD camiasının gücüne güç katması hem de Türkiye'nin büyüme ve kalkınmasına katkı sağlaması temennisinde bulunarak, "Burada öncelikle şu hususun bilinmesini isterim: 1999 yılında Pınarhisar'a gitmeden önce MÜSİAD'ın beni ilk fahri üye olarak kabul etmesinin anlamını, mesajını ve kıymetini her zaman şükranla hatırladım. 28 Şubat'ın kesif atmosferinin halen devam ettiği o günlerde MÜSİAD'ın gösterdiği dayanışmanın kalbimde hep müstesna yeri oldu. Sadece 28 Şubat döneminde değil, öncesinde ve sonrasında da MÜSİAD daima

demokrasiden, adaletten, hukuktan ve özgürlüklerden yana güçlü duruş sergiledi." diye konuştu.

"MÜSİAD, üretmekten, ihracattan, bütün Türkiye için çalışmaktan asla vazgeçmedi"

Her türlü zorluğa, zorbalığa, baskıya, tehdide ve ayrımcılığa rağmen MÜSİAD mensuplarının hak ve özgürlüklerle birlikte ekonomide, sanayide, ihracatta ve hayır hasenat hizmetlerinde destan yazdıklarını dile getiren Erdoğan, "Geçmiş dönemlerde sermayenin dahi renklere ayrıldığı, bazılarına öz, bazılarına üvey evlat muamelesi yapıldığı karanlık günlerde dahi MÜSİAD, üretmekten, ihracattan, bütün Türkiye için çalışmaktan asla vazgeçmedi." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, MÜSİAD'ın 1990 yılından bugüne Türk ekonomisinin ilerlemesine, büyümesine, ihracatın, üretimin, istihdamın her yıl artmasına, Türkiye'nin cazibe merkezi olarak öne çıkmasına çok değerli katkılarda bulunduğunu, 35 yıldır duruşlarını ve samimiyetlerini muhafaza ettiklerini anlattı. "Kazanırken çalışanlarınızdan başlayarak millete kazandırmayı, kanaat ve bereket kavramlarıyla ticaret yapmayı hiçbir zaman ihmal etmediniz." diyen Erdoğan, şöyle devam etti:

"Sanayici ve iş adamlarımızı bir araya getirerek güç ve ülkü birliği yaparak sivil toplum alanında tarihi rol üstlendiniz. Her vesileyle söylüyorum. Türkiye'nin

demokraside, diplomaside, savunmada, ticaretle ve diğer pek çok alanda 23 yılda yazdığı başarı hikayesinde en çok emeği olanlardan biri de MÜSİAD ailesidir. Bugün 2002 öncesine kıyasla çok daha güçlü, çok daha itibarlı bir Türkiye Cumhuriyeti varsa bunda MÜSİAD'ın 35 yıllık mücadelesinin önemli payı bulunuyor. Son 23 yılda milli iradeyi ve demokrasimizi hedef alan saldırıların boşa çıkartılmasında da MÜSİAD'ın kararlı desteği elbette yadsınamaz." MÜSİAD'a ülke ve millet olarak da minnet borçlu olduklarını ifade eden Erdoğan, derneğe ve üyelerine tam 35 yıldır büyük titizlikle sahip çıktıkları ilkeleri, Türkiye ekonomisine yaptıkları tarihi katkıları dolayısıyla teşekkür etti.

Erdoğan, sadece hudutlar içinde değil, dünyanın en ücra köşelerinde de milletin asaletini temsil eden, kardeşlik bayrağını gururla dalgalandıran MÜSİAD'ın ve üyelerinin muhabbetlerini daim eylesesini Allah'tan diledi.

"Düşler geleceğe yürür"

MÜSİAD 7. Genel Başkanı Mahmut Asmalı Genel Kurul'da yaptığı konuşmasında MÜSİAD'ın geçmişten bugüne yükselerek devam eden çizgisine ve beraberliğine vurgu yaptı. Asmalı yaptığı konuşmasında "Anadolu'dan küresel ticaret çıkar mı?" diye soranlara inat, bugün bizler; dünyanın hangi kıtasında, hangi iş ortaklığı kurulabilir, onu konuşuyoruz." diye konuştu.

3 yıl 8 ay boyunca MÜSİAD Genel Başkanlığı görevini büyük bir gururla taşıdığını vurgulayan Asmalı, "bu kutlu görevi bugünkü teslim anına dek, MÜSİAD'ın ruhuna yakışır bir sadakatle taşımaya gayret ettik." dedi. Dönem boyunca yaptıkları faaliyetleri özetleyen Asmalı, bu dönemde Anadolu Ekonomi Diplomasisi, Anadolu Üretim ve Yatırım Hareketi, MÜSİAD Vizyoner, Uluslararası MÜSİAD EXPO Fuarı, MUST, Sektörel Zirveler, Raporlar ve Yayınlar, Türkiye'nin Gücü Ödülleri, Altın Çark Kısa Film Festivali, Müstakıl Girişim Sermaye Fonu, Yurt dışı fuarları ve birçok programdan bahsetti.

"Türkiye artık sadece bölgesel bir güç değil; küresel sistemin yönünü tayin eden bir aktördür"

Türkiye'nin gelişen rolünden de bahseden Asmalı, MÜSİAD olarak Türkiye Yüzyılı vizyonunun hem taşıyıcısı hem inşa edicisi olduklarını vurguladı. Türkiye'nin bölgesel bir güç olmasının yanı sıra küresel sistemin yönünü de tayin ettiğini vurgulayan Asmalı şöyle konuştu:

"Türkiye artık sadece bölgesel bir güç değil; küresel sistemin yönünü tayin eden bir aktördür. Ve bu değişimin tam ortasında, MÜSİAD olarak biz de Türkiye Yüzyılı vizyonunun hem taşıyıcısı hem inşa

edicisiyiz. Bu vizyon; sadece ekonomik büyümeyi değil, aynı zamanda ahlak, adalet, üretim, teknoloji ve diplomasi ile örülü bir medeniyet iddiasını da içinde barındırmaktadır. Savunma sanayiindeki SİHA ve İHA devriminde, Yerli elektrikli otomobilimizin yollara inişinde, Milli muharip uçağımız KAAN'ın havalanışında, Uydu teknolojilerimizden yazılım ihracatımıza kadar daha birçok alanda, MÜSİAD üyelerinin alın teri, imzası ve duası vardır. Bugünkü mottomuz açıktır: “Yerlilikte ısrar, üretimde kararlılık... En iyi boykot üretmektir diyoruz.” Türkiye, artık sadece kendi sınırları içinde değil; dünyanın vicdan haritasında da ağırlığını hissettiren bir ülke konumundadır. Ortadoğu'dan Afrika'ya, Kafkasya'dan Latin Amerika'ya kadar Türkiye'nin attığı her diplomatik adımın ardında, bir vicdan siyaseti vardır. Bu duruş yalnızca devlet aklının değil; milletimizin tarihinden, inancından ve geleneğinden süzülen bir dava bilincinin ürünüdür.” Konuşmasında Terörsüz Türkiye hedefini de vurgulayan Asmalı, iş dünyasının üretime odaklanması gerektiğini yineledi. Konuşmasında Asmalı:

“Biz MÜSİAD olarak, daima birleştirici, çözüm öneren, adaletli ve yapıcı bir anlayışı benimsedik. İş dünyasının “değer üreten” tarafı olması gerektiğine inandık; “kutuplaştıran” değil, “üreten” olmaya odaklandık. Siyasi görüşlerimiz ne olursa olsun, birlikte büyümek zorundayız. Kürdüyle-Türküyle, Alevisiyle-Sünnisiyle, kadınıyla-erkeğiyle, genciyle-yaşlısıyla toplum olarak

hepimiz ortak geleceğimiz için el birliği yapmalıyız. Bu sebeple “Terörsüz Türkiye” idealini yalnızca güvenlik değil; ekonomik sürdürülebilirlik meselesi olarak görüyoruz.” diye konuştu.

“Bu bir ayrılık değil bayrak değişimidir”

MÜSİAD'ın geleneklerinde Başkanlık görevinin sonunda bir ayrılık olmadığını bunun yalnızca bayrak değişimi olduğunu ifade eden Asmalı, konuşmasını şöyle tamamladı:

“11 Eylül 2021'de devraldığımız bu görevi, bugün 9 Mayıs'ta MÜSİAD'ımızın kuruluş gününde, aynı sorumluluk bilinciyle ve gönül huzuruyla teslim ediyoruz. Bu bir ayrılık değil, bir bayrak değişimi; bir son değil, hayrın devamı için bir tazelenmedir. Ben bugün burada “başkanlık şapkasını” bırakıyor, “nefer şapkasını” takıyorum. Bu kutsal emaneti kardeşim Burhan Özdemir Bey'e devretmekten büyük bir kıvanç duyuyorum. Onun gençler dinamizmi, bizim köklü tecrübemizle; Onun vizyoner yaklaşımı, bizim gönül coğrafyamızla birleştğinde, çok daha büyük hikâyeler yazılacağına yürekten inanıyorum.”

Genel kurulda konuşan MÜSİAD'ın yeni genel başkanı Özdemir, taşıması yüksek hassasiyet ve gayret gerektiren bu görevi layıkıyla ifa edebilmenin bu davada hakkı olanların duasıyla mümkün olabileceğini söyledi.

Özdemir, “Çünkü mayasında acıya rağmen umuda tutunanların gözyaşı, geçmişte bedel ödeyenlerin hatıraları ve her şeye rağmen dik durmayı becerebilmiş bir neslin hakkı var. Milletimizin bağrından çıkan ve orada neşvünema bulan MÜSİAD, bir öze dönüşün ve köklerini arama isteğinin neticesidir.” diye konuştu. MÜSİAD’ın temellerinin 35 yıl önce bugün, 9 Mayıs 1990’da atıldığını anımsatan Özdemir, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Geçen bu zaman zarfında MÜSİAD, ülkemizin derin dehlizlerdeki tahakküm zincirlerini kırmasında, üretim, sanayi ve ticaretin bu vatanın gerçek sahipleriyle buluşmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu şuurla MÜSİAD, 13. Yüzyıl Ahilik Teşkilatı’nın soylu anlayışını aradan geçen 8 koca asra rağmen bugün hâlâ yaşatmakta, ticareti ahlak temeline oturtmaya ve kazandığını kendinden değil haktan bilmeye gayret göstermektedir.”

“Dünya ekonomisi son 15 yıldır enflasyonla mücadele ediyor”

Burhan Özdemir, dünya ekonomisinin son 15 yıldır enflasyonla mücadele ettiğini belirterek, 2008 krizinin etkileri tam olarak atlatılmadan Kovid-19 salgını ve Rusya-Ukrayna savaşı başta olmak üzere çok sayıda olumsuzluk yaşandığını, bu krizlerin küresel ticareti ve büyüme hızlarını yavaşlattığını anlattı.

Küresel borçlanma krizi, istihdam açığı, enerji ve gıda güvenliği gibi konu başlıklarına değinen Özdemir, ticaretteki korumacılığın, yeni ticaret bloklarının oluşmasının, tedarik zincirindeki dönüşümün yol açacağı muhtemel olasılıklardan bahsetti.

Özdemir, 21. yüzyılın başlarında ülkeler arasında sınırsız ticaretin ve serbest piyasa ekonomisinin zaferi olarak sunulan “küreselleşme” kavramının son yıllarda yaşanan gelişmelerin ardından sona erdiğini ya da şekil değiştirdiğini söyledi.

Türkiye’nin, devletin birçok alanda uyguladığı milli hamleler sayesinde bugünlere önceden hazırlandığını ifade eden Özdemir, “Bir yandan yerli ve milli üretim oranını ülkemiz tarihinin zirve noktasına taşıırken diğer yandan medeniyetimiz ve köklerimizle olan bağlarımızı daha da sağlamlaştırmıştır. Bu başarı ülkemiz için bir iftihar kaynağıdır.” diye konuştu.

“MÜSİAD, Türkiye’nin ulusal ve küresel ekonomik geleceğini şekillendiren aktörlerden olacak”

MÜSİAD Genel Başkanı Özdemir, tüm gelişmelerin Türkiye'nin yeni dünya düzeninin en önemli aktörlerinden biri olacağını apaçık gösterdiğinin altını çizerek, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bizler MÜSİAD'lı iş adamları olarak, dün olduğu gibi yarın da devletimizin milli politika uygulamalarının arkasında duracak ve ülkemizin yakaladığı bu tarihi fırsatın heyecanını daima canlı tutacağız. Yeni dönemde MÜSİAD, sadece bir iş dünyası yapılanması olarak değil aynı zamanda Türkiye'nin ulusal ve küresel ekonomik geleceğini şekillendiren aktörlerden biri olarak konumlanacaktır. Önümüzdeki dönemde MÜSİAD, Türk iş dünyasının dünya genelindeki etkisini

artırarak uluslararası pazarlarda daha çok söz sahibi olmanın yanı sıra, toplumun geniş katmanlarına yayılan ve mazlum Müslüman coğrafyaların iktisadi kalkınmasına fayda sağlayacak projeler geliştirecek ve Türkiye'nin bölge lideri olması adına üzerine düşen her türlü inisiyatifi almaya hazır olacaktır.”

Özdemir, bu dönemi fırsat bilerek elde edebilecekleri iktisadi ve sını üstünlükleri kendi çıkarları için değil insan hakları ve demokrasi kavramlarını maske olarak kullanıp tüm dünyada zulmüne kılıf arayan kim varsa onlara cevap vermek için yürüttükleri davanın araçları olarak kullanacaklarını sözlerine ekledi.

Yeni Yönetim Kurulu da Açıklandı

MÜSİAD'ın yeni dönem yönetim kurulu listesi Genel Kurul'da seçildi. Burhan Özdemir'in Yönetim Kurulu Başkanlığında, Başkan Yardımcılığına Ahmet Doğan Alperen, Abdulkadir Çınar, Eyüp Uğur, Fahrettin Oylum ve Selim Başdemir seçildi.

Yönetim Kurulu Üyeleri ise şu şekilde:

Asil Yönetim Kurulu Üyeleri:

Ahmet Doğan Alperen, Eyüp Uğur, Muhammed Selim Başdemir, Abdulkadir Çınar, Fahrettin Oylum, Yunus Kartal, Selim Sar, Cemal Özen, Hasan Engin Tuncer, Ayşe Akgül Can, Mahmut Sefa Çelik, Ahmet Karakaya, Fatih Altunbaş, Mehmet Hilmi Kağnıcı, Abdullah Bozatlı, Selçuk Kar, Osman Nuri Önügören, Mağsum Usta

Yedek Yönetim Kurulu Üyeleri:

Dr. Abdullah Eriş, İsmail Filizfidanoğlu, Muhammed Huzeyfe Güllüoğlu, Cihan Kazan, Taha Çıfci, Semih Fermanlı, Zeliha Kurt, Ahmet Tarık Gör, Seyf Şahin, Erdem Kesmen, Ahmet Gürel

Disiplin Kurulu Asil:

Mehmet Develioğlu, Mehmet Şahin, Bekir Sami Nalbantoğlu

Disiplin Kurulu Yedek:

Kerim Altıntaş, Halim Aydın, Vahit Kaya

Denetleme Kurulu Asil:

Yusuf Cevahir, Mehmet Zeki Kaldırım, Ergun Kont

Denetleme Kurulu Yedek:

Mustafa Yalnız, Cevat Kır, Yaşar Sekizkardeş

“Fatih’i sadece bir şehir olarak değil, bize emanet edilmiş bir medeniyet alanı olarak görüyoruz”

Çerçeve’den Hayata Bak serimizin bu bölümünde, Fatih Belediye Başkanı Sn. Ergün Turan ile İstanbul’un kalbinde, tarih ile bugünün iç içe geçtiği bir yolculuğa çıktık. Şehri bir sanatkâr titizliğiyle ele alan yaklaşımından, kentsel dönüşümde insan ve değer odaklı vizyonuna; kültürel mirasa sahip çıkan kurumsal duruşundan, Fatih’i geleceğe taşıyan örnek projelerine kadar pek çok başlıkta derinlikli bir sohbet gerçekleştirdik.

Başkan Turan’ın, 26 yılı aşkın kamu tecrübesiyle şekillenen şehircilik anlayışına; İstanbul’un tarihi yarımadasına duyduğu sorumluluk bilinciyle geliştirdiği çözüm modellerine ve samimiyetle dile getirdiği toplumsal değerlendirmelere bu söyleşide yakından tanık olacaksınız. Fatih’in geçmişle geleceği buluşturan özel dokusunu, göçten ulaşım, kültürden dönüşüme uzanan pek çok başlıkta ele aldığımız bu özel sohbetin videolu versiyonuna MÜSİAD TV YouTube kanalında izleyebilirsiniz.

Fatih, sadece İstanbul’un değil, imparatorlukların merkezi olmuş kadim bir yerleşim. İlçenin böylesine derin bir tarihî mirasa sahip olması, belediyecilik vizyonunuzu nasıl etkiliyor? Bu mirası koruma ve yaşatma noktasında öncelikleriniz neler?

Öncelikle hoş geldiniz. Fatih, Peygamber Efendimiz’in (sav) müjdesine nail olmuş müstesna bir yerdir. Aslında Fatih, eski İstanbul’dur. Eskiden “İstanbul” denildiğinde kastedilen yer, bugünkü Fatih ilçesinin sınırlarıydı; surlarla çevrili olan bu alandı. Gençlere anlatırken bazen şöyle söylüyorum: Ecdadımız 29 Mayıs 1453’te İstanbul’u fethetmeden önce de Çatalca’da, Üsküdar’da yaşıyordu. Ancak fethedilmek istenen yer işte burasıydı; bugünkü Fatih sınırları içindeki İstanbul. Burası yaklaşık 2.000 yıllık bir tarihe sahip. Ancak Yenikapı’daki arkeolojik kazılarda ortaya çıkan buluntularla, yerleşimin 8.500 yıl öncesine kadar uzandığı da tespit edildi. Yani insan yerleşimi açısından çok köklü bir geçmişe sahip bir bölgeden söz ediyoruz. Fatih, toplamda yaklaşık 15 kilometrekarelik bir alana sahip. Yani İstanbul’un yüzölçümü bakımından en küçük ilçelerinden biri. Ancak bu küçük alanda hem kadim bir yaşam alanı bulunuyor hem de İstanbul’un en önemli ticaret merkezleri yer alıyor: Kapalıçarşı, Sultanhamam, Mercan, Tahtakale, Gedikpaşa, Laleli... Saydığımız bu yerler, İstanbul’un ticari hafızasını taşıyan en değerli bölgeler arasında yer alıyor.

Aynı zamanda Fatih, İstanbul’un en önemli turizm merkezidir. İstanbul’a gelen her 100 turistin yaklaşık 95’i mutlaka Fatih’i ziyaret eder. Fatih’e uğramadan İstanbul’dan ayrılan turist sayısı neredeyse yok denecek kadar azdır. Bu yönüyle Fatih; önemli bir yaşam, turizm ve ticaret merkezi olma niteliğini bir arada taşımaktadır. Üstelik bu yalnızca bugüne ait bir özellik değil. Örneğin Kapalıçarşı, 1400’lü yıllarda inşa edilmiş. Yine Kürkçü Han, Büyük Valide Han gibi

birçok han da 1400-1500'lü yıllardan bu yana hâlâ ayakta ve ticari faaliyetlerine devam ediyor. Dolayısıyla Fatih, tarih boyunca farklı işlevleri bir arada barındıran, çok yönlü bir merkez olagelmıştır. Ayrıca Fatih'in Türkiye'de benzeri olmayan, hatta dünya genelinde de nadir görülen bir özelliği daha var: İlçenin gündüz ve gece nüfusu arasındaki büyük fark. Gece nüfusu yaklaşık 360 bin civarındayken, gündüz saatlerinde bu rakam Emniyet verilerine göre 3 ila 3,5 milyon kişiye ulaşıyor. Bazı kaynaklara göre bu sayı 4 milyona kadar çıkabiliyor. Yani burası gün içerisinde büyük bir insan hareketliliğinin yaşandığı, olağanüstü yoğunlukta bir yerleşim ve etkileşim alanı.

Tarihsel sürece baktığımızda, Fatih'in hem Bizans döneminde önemli bir yerleşim alanı olduğunu hem de kültürel miras bakımından zengin yapılar barındırdığını görüyoruz. Fethin ardından ise ecdadımız, bu bölgeyi adeta ilmek ilmek işlemiştir. Bu benim kişisel kanaatimdir: Ecdadımız hiçbir medreseyi, çeşmeyi, mescidi, camiye veya kütüphaneyi rastgele bir yere inşa etmemiştir. Sur içi, bir sanatçının tablosuna detaylarla hayat verdiği gibi özenle tasarlanmıştır. Hangi yapının nereye yapılacağı titizlikle belirlenmiş, bu bölge adeta bir sanat eseri gibi işlenmiştir. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri hiç kuşkusuz Süleymaniye Camii'dir.

Bana göre Müslüman İstanbul'u temsil eden en önemli eser Süleymaniye Camii'dir. Merhum Abidin Dino'nun bu konuda çok anlamlı bir sözü vardır: "Sanki ecdadımız sadece Süleymaniye'yi inşa etmek için İstanbul'u fethetmiş desek yeridir." Gerçekten de, böylesine muhteşem bir eseri, böylesine güzel bir noktaya inşa etmişlerdir. Ve bu eser, yüzyıllardır dimdik ayakta duruyor. Sadece Süleymaniye değil; Fatih, onlarca medreseye ve yaklaşık 400 cami ve mescide ev sahipliği yapıyor. Düşünün, 15 kilometrekarelik küçük bir alandan bahsediyoruz ama bu dar alanda böylesine yoğun bir dini ve kültürel miras mevcut.

Merhum Süheyl Ünver Hoca'ya göre Fatih'te yaklaşık 800 çeşme bulunuyor. Günümüzde bunların 500-600 tanesine ait kalıntılar elimizde. Allah'a şükür, son üç yılda Fatih'te kaybolmuş yaklaşık 150 çeşmeyi, tüm restorasyon kurallarına ve koruma kurulu projelerine uygun şekilde yeniden ayağa kaldırarak su akar hale getirdik. Hedefimiz, görev süremiz sona ermeden

tüm çeşmelerden yeniden su akmasını sağlamak. Bu doğrultuda ilgili kurumlarla görüşmelerimiz sürüyor. Belediyemize ait olan çeşmelerin hepsini işler hale getirdik. Ancak mülkiyeti İstanbul Büyükşehir Belediyesi, çeşitli vakıflar ya da başka kurumlara ait olan bazı çeşmeler hâlâ var. Bunların ya sorumluları tarafından restore edilmesini ya da tarafımıza devredilerek gerekli çalışmaların bizim tarafımızdan yapılmasını istiyoruz. Çünkü su kültürü, bizim medeniyetimizin en temel değerlerinden biri. Çeşmelerimizden suyun akması, bu kültürün yaşatılması açısından büyük önem taşıyor. Fatih'te üst üste binmiş birçok medeniyetin izlerini görmek mümkün. Ancak Allah'a şükür ki, bu katmanların en üstünde yer alan ve bölgeyi eşsiz eserlerle süsleyen medeniyet bizim medeniyetimizdir: Türk-İslam medeniyeti, Osmanlı medeniyeti. Topkapı Sarayı, Süleymaniye Camii, Sultanahmet Camii, Fatih Camii gibi eserler bu medeniyetin dünyaya bıraktığı şaheserlerdendir. Bugün Türkiye genelindeki tüm tescilli kültürel miras varlıklarına baktığımızda, bunun yaklaşık yüzde 7 ila yüzde 8'lik bölümü İstanbul sınırları içindedir. Bu oranın yüzde 40'ı ise sadece Fatih ilçesi sınırları içerisindedir. Sokak sokak saydığınızda, Fatih'te tam 12.000 adet tescilli somut kültürel miras eseri bulunmaktadır.

Bu röportajı

kanalı üzerinden

youtube'da seyredebilirsiniz!

Bu 12.000 tescilli eserin bir kısmı cami, bir kısmı medrese, bir kısmı çeşmedir. Diğer bir kısmı ise Balat, Yedikule, Zeyrek ve Süleymaniye gibi bölgelerde rastlayabileceğimiz sivil mimari örneği evlerdir. Yani tek bir tescilli ev bile bu mirasın bir parçasıdır. Fatih, hem bu kültürel miras unsurlarını hem de çeşitli iş yerlerini bünyesinde barındıran çok yönlü bir ilçedir. Buranın serencamı böyle özetlenebilir. Elbette tarih boyunca depremlerle zaman zaman sarsılmış, yapı stoğu zarar görmüştür. Özellikle Osmanlı dönemine ait mahalle dokusu çoğunlukla ahşap mimariyle inşa edilmiştir. Bu da hem depremlerde hem de sık yaşanan büyük yangınlarda birçok yapının zarar görmesine neden olmuştur. İstanbul tarihi boyunca çok sayıda yangın geçirmiştir ve bu yangınlar bazı mahalleleri tamamen ortadan kaldırmıştır. Buna somut bir örnek vermek gerekirse: Günümüzde Ayasofya ile Sultanahmet Camii arasında yer alan park alanı, bir zamanlar güzel bir Osmanlı mahallesi idi. Ancak 1800'lerin sonlarına doğru çıkan büyük bir yangın sonucu tamamen yok olmuş ve yeniden inşa edilmemiştir. Bu alan daha sonra meydan ve park haline getirilmiştir. 1950'li yıllara geldiğinde ise İstanbul, ilk kez büyük göç dalgalarıyla karşılaştı. Bu dönemde betonarme yapıların da yaygınlaştığını görüyoruz. Yani şehir, hem demografik hem de fiziksel olarak ciddi bir değişim sürecine girmiştir.

Bugün Fatih'teki mevcut yapı stoğunun büyük bir kısmı, 1960'lar, 70'ler, 80'ler ve 90'lı yıllarda inşa edilmiş betonarme yapılardan oluşuyor. Üstelik bu

yapılar genellikle planlı yapılardır; kaçak değil, imar planlarına uygun olarak inşa edilmişlerdir. Ancak bu binaların inşa edilmesinin üzerinden ortalama 60-70 yıl geçti. Artık ciddi bir yenilenme ihtiyacı doğmuş durumda. Ne var ki Fatih'te son 30 yıldır bu yapıların yenilenmesi çeşitli sebeplerle gerçekleştirilememiştir. Bu durum özellikle son 3-4 yıla kadar devam etti. Bunun temel nedenlerinden biri, 1990'lardan sonra yürürlüğe giren 2005 ve 2012 tarihli imar planlarının birçok bölgede kat yüksekliklerinde azaltmaya gitmiş olmasıdır. Örneğin, tamamen yasal şekilde inşa edilmiş ve içinde 10 dairenin bulunduğu bir bina için vatandaş belediyeye gelip "Binamı yenilemek istiyorum" dediğinde, biz ona şu cevabı veriyorduk: "Evet, elinizde 10 tapu var ama bu yeni plana göre aynı binaya sadece 6 ya da 8 daire yapılabilir."

Dolayısıyla uzun yıllar boyunca Fatih'te ciddi bir yenilenme süreci yaşanmadı. Bu durumu değiştirmek üzere 2021-2022 yıllarında bir süreci başlattık. Önce İlçe Meclisi'nden, ardından Büyükşehir Meclisi'nden ve Koruma Kurulları'ndan onay aldık. Hatta bu süreç bazı noktalarda yargıya taşındı ve mahkeme aşamalarından da geçtik. Tüm bu aşamalar sonunda Fatih'e özel bir plan notu üretmeyi başardık. Buradaki önemli nokta şu: Bu düzenlemeler kaçak yapılar için değil, döneminde yasalara uygun şekilde inşa edilmiş binalar için geçerli. Vatandaş, geçmişte yasal olarak yapılmış ve tapusu olan evini, mevcut hakları çerçevesinde artık yenileyabiliyor. Allah'a şükür, bu plan notuyla birlikte

son üç yıldır Fatih'te gerçek anlamda bir dönüşüm süreci başladı. Ekonomik dalgalanmalara rağmen vatandaşlarımız artık kaçak yapı yapmadan, mevcut hakları doğrultusunda evlerini yenileyebiliyorlar. Elbette planlara aykırı olan, kaçak kat içeren binalar bu kapsama dahil değil. Peki biz ne yapmaya çalışıyoruz? Bunu da açıklamak isterim. Belki biliyorsunuz, ben geçmişte TOKİ Başkanlığı görevinde bulundum. Belediyecilik serüvenim ise 1999 yılında başladı. Yani yaklaşık 26 yıldır, Cumhuriyet tarihinin neredeyse dörtte birine denk gelen bir dönemde, aralıksız olarak Türkiye'de yerel yönetim sürecine tanıklık eden birisiyim.

Peki biz ne yapmaya çalışıyoruz?

Fatih, yapılaşma açısından kapalı bir bölgedir. Kilometrekare başına düşen nüfus yoğunluğu yaklaşık 25.000 kişi civarındadır. İstanbul'da bu rakamın 40.000-45.000'e kadar çıktığı ilçeler de var. Fatih'in bazı mahallelerinde ise gündüz nüfusunun artmasıyla birlikte bu yoğunluk çok daha fazla hissediliyor. Dolayısıyla, Fatih gibi bir yerde kat artışıyla dönüşüm yapmak hem koruma kurulu kararları hem de SİT alanı planları açısından mümkün değildir. Kentsel dönüşüm burada başka yöntemlerle, mevcut dokuyu ve tarihi kimliği koruyarak gerçekleştirilmelidir.

Peki, bu durumda ne yapılması gerekiyor? Biz Fatih'te, "hakları koruyucu bir kentsel dönüşüm" modeli uyguluyoruz. Yani vatandaşların mevcut yasal haklarını koruyarak, onları mağdur etmeden bir dönüşüm süreci yürütüyoruz.

Son dönemde sıkça vurguladığınız 'donatı odaklı kentsel dönüşüm' modeliyle neyi amaçlıyorsunuz? Bu model Fatih'in sosyal dokusuna ve yaşam kalitesine nasıl katkı sağlıyor?

İkinci olarak ise, belki de patenti bize ait sayılabilecek, yıllar içinde edindiğimiz birikimle geliştirdiğimiz "donatı odaklı kentsel dönüşüm" modelini uyguluyoruz. Donatı odaklı derken neyi kastediyoruz? Kent planlarında yeşil alan, spor alanı, sosyal ve kültürel tesis alanı gibi kullanımlar için ayrılmış bölgelerden söz ediyoruz. Ancak bu alanların birçoğunda hâlâ apartmanlar, gecekondular veya sanayi yapıları bulunuyor. Yani kâğıt üzerinde donatı alanı olarak görünen bu bölgeler fiilen farklı amaçlarla kullanılıyor. İşte biz son beş yılda Fatih'te belki de en önemli işi bu alanda yaptık. Donatı odaklı dönüşümle, artık yeniden imar hakkı olmayan, ruhsat alma şansı bulunmayan

binaları dönüştürmeye, şehir içindeki bu plansız alanları yeniden şehre kazandırmaya çalışıyoruz. Aynı zamanda bu süreç, nüfusun desantralizasyonunu, yani aşırı yoğunluğun dengelenmesini de hedefliyor.

Peki bu ne anlama geliyor? Bu alanlarda yaşayan insanlar, her ne kadar mülkiyet haklarına sahip olsalar da, bu haklarını fiilen kullanamıyorlardı. Biz de devletimizin desteğiyle bu bölgeleri kamulaştırarak mevcut yapıları kaldırıyoruz. Sonrasında ise bu alanların imar planlarında belirlenen asli fonksiyonlarına uygun şekilde — örneğin yeşil alan, okul alanı, spor alanı, sosyal-kültürel tesis alanı, kreş alanı gibi — yeniden düzenlenmesini sağlıyoruz. Peki bunun sonucu ne oluyor? En iyi örneklerden biri, gönül rahatlığıyla söylüyorum ki, Kara Surları Millet Bahçesi'dir. Türkiye'de 81 ilin üniversitesini gezmiş biri olarak rahatlıkla söyleyebilirim:

Bundan 3-4 yıl öncesine kadar burası ne bir kadının ne de bir erkeğin güvenle girebileceği bir yerdi. Kaotik bir yapıya sahipti; gecekondular, düzensiz yapılar, eski fabrikalar bu alanı kaplıyordu. Ama şimdi ne oldu? Bu yapıların tamamı yıkıldı, mülkiyetleri kamunun eline geçti. Bir zamanlar Fatih'in en dezavantajlı bölgesi olan bu alan, bugün ilçenin en kıymetli ve estetik alanlarından biri haline geldi. Bu dönüşüm, işte tam olarak "donatı odaklı kentsel dönüşüm" modelimizin bir sonucudur.

Kentsel dönüşüm denildiğinde çoğu zaman sadece binaların yıkılıp yerine yenilerinin yapılması anlaşılır. Oysa altını çizerek ifade etmek isterim ki: Kentsel dönüşüm bazen binaları yıkıp yerine yeni bina yapmaktır; bazen ise binaları yıkıp yerine hiç bina yapmamaktır. Kentsel dönüşüm illaki bir yıkımın ardından yapı inşa etmek anlamına gelmez. Çünkü birçok şehrimizde artık sadece yapı yenilemeye değil, donatı odaklı dönüşüme ihtiyaç var. Eğer mevcut nüfusu yerinde dönüştürüyorsak, yeterli spor alanı, yeşil alan, okul alanı gibi sosyal donatıları da beraberinde planlamamız gerekir. Aksi halde yeni binalarınız olabilir ama yaşadığınız yer bir şehir olmaz. Kent dediğimiz şey, sadece binalardan ibaret değildir; onu kent yapan, sosyal yaşam alanlarıyla birlikte var olmasıdır. İşte bu anlayışla Fatih'te son 5 yılda ciddi bir dönüşüm süreci yaşanıyor. Eğer siz de Fatih'te yaşıyorsanız, bu değişimi hayatınızda yavaş yavaş hissetmeye başlamışsınızdır. Yeni spor alanları açtık — şu an sayısı 10'u geçti. Yine son dönemde 13-14 yeni kütüphane kazandık. Yani artık Fatih'te sadece binalar değil, yaşam alanları da dönüşüyor.

Göreve başladığımızda Fatih'te toplam 875 bin metrekare aktif yeşil alan vardı. "Aktif"ten kastımız, halkın doğrudan kullanabildiği, erişime açık alanlardır. Bu miktarı son 5 yılda yüzde 41 oranında artırarak yaklaşık 1 milyon 250 bin metrekareye çıkardık. Bu rakamlar öylesine söylenmiş değil. Hatta ben dahi zaman zaman bu verileri tekrar kontrol ettirim; gerçekten etkileyici ve önemli verilerdir. Düşünün, tarih boyunca 875 bin metrekarelik bir yeşil alan biriktirmiş bir ilçede, biz 5 yıl içinde 300 binden fazla metrekarelik artış sağladık. Açık konuşmak gerekirse, bunu yalnızca "biz yaptık" demek için söylemiyorum. Büyük bir ekiple, ciddi bir vizyonla ortaya konulmuş bir başarıdan söz ediyoruz. Bu Fatih'in geleceği açısından son derece kıymetlidir ve her yıl bu alanı daha da artırmak için çalışıyoruz.

Suriyeli sığınmacıların geri dönüşü son dönemde yeniden gündemde. Siz Fatih ölçeğinde bu konuda bir hareketlilik gözlemliyor musunuz? Güvenli ve gönüllü dönüş bağlamında yerel yönetimlere nasıl bir rol düşünüyor?

Evet, göç... Fatih, kadim bir yerleşim yeri olduğu için bu konuyu tarihsel bir bağlamda ele almak gerekir. Şöyle ifade edeyim: "Gönül coğrafyamız" dediğimiz bir kavram var. Bu kavram neyi ifade ediyor? Osmanlı bakiyesi olan coğrafyaları: Yemen, Libya, Kafkaslar, Orta Doğu ve Balkanlar gibi bölgeleri...

Bu topraklarda siz "Türkiye" dediğinizde, insanların zihninde bir silüet belirir. Bu silüet İstanbul'dur. Ancak o İstanbul silüetinin özü, kalbi, hatta şekli Fatih'tir. O meşhur minareler, tepeler, kuleler — hattı bâlâ dediğimiz tarihi silüet — işte tam da burasıdır. Fatih, sadece fiziki değil, aynı zamanda sembolik olarak da medeniyetimizin göz bebeğidir. İstanbul, hepimizin adeta "kaşıkçı elması" gibidir. Bu sözleri Fatih'in belediye başkanı olduğum için söylemiyorum; burası hepimizin ortak tarihinin, ortak vicdanının, ortak medeniyetinin yüz akıdır. Yüzyıllar boyunca Fatih, mazlumların sığındığı bir şehir olmuştur. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri, Topkapı Sarayı'nın Ayasofya yönündeki giriş kapısında yer alan kitabede görülür. O kitabede şu ifade yer alır:

"Burası bütün mazlumların sığınağıdır." İşte bu, göçün Fatih'teki anlamını en iyi özetleyen cümledir. Çünkü İstanbul, tarih boyunca göçlerle şekillenmiş bir şehir; Fatih ise bu göçün merkezinde yer almış bir sığınak, bir limandır.

Evet, göç tarih boyunca Fatih'in karakterini şekillendiren temel unsurlardan biri olmuştur. Ancak özellikle son dönemde bölgemizde yaşanan gelişmeler — Suriye, Irak ve Filistin'deki çatışmalar — göçü daha da yakıcı bir gerçekliğe dönüştürdü. Bunun yanında kapitalist ve emperyalist baskıların İslam coğrafyası ve hatta genel olarak Doğu toplumları üzerindeki etkisi arttıkça, göç dalgaları kaçınılmaz hale geliyor. İnsanlar artık doğudan batıya doğru hareket etmek istiyorlar. Bu bağlamda Türkiye ve özelde Fatih, bir geçiş noktası konumundadır.

Dolayısıyla biz, göçün en yoğun şekilde hissedildiği yerlerden biriyiz. Ancak Allah'a şükür, bu konuda somut adımlar atabildik. Örneğin, 2020 yılında Fatih'te kayıtlı göçmen sayısı 103.000'di. Bu ciddi yoğunluk karşısında, İçişleri Bakanlığı ile iştişare ederek Türkiye'de ilk kez bir ilçeye ikametgâh sınırı getirilmesini biz talep ettik. Bu sınır ilk olarak Fatih için uygulamaya konuldu. Aynı zamanda bölgedeki koşulların, özellikle Suriye'deki görece istikrarın artması

da bu süreci destekledi. Bugün itibarıyla Fatih'teki kayıtlı göçmen sayısı 38.000'e kadar düştü. Bu, hem alınan tedbirlerin hem de sürecin doğru yönetilmesinin bir sonucudur. Şunu özellikle ifade etmek isterim:

Göç, tarih boyunca bir realite olmuştur ve olmaya da devam edecektir. Biz göçe ya da göçmene karşı değiliz. Ancak şunu net şekilde söylemek gerekir: Göç, çözülebilecek bir konu değil, yönetilmesi gereken bir konudur. Ve çok şükür ki bugün Türkiye'de göç, artık daha önceki dönemlerde yaşadığımız dramatik tabloların aksine, yönetilen bir sürece dönüşmüştür.

Fatih'te sadece yapıları değil, bir medeniyetin taşıyıcısı olan değerleri de koruyoruz. Bu şehir, geçmişin yükü değil; geleceğin sorumluluğudur.

Göç meselesine dair toplumda zaman zaman farklı tepkiler ve karşı fikirler olabiliyor. Ancak biz bu konuya böyle bakmıyoruz. Her göçmen, Türkiye'nin sırtına yük değildir. Bugün Fatih'te kayıtlı olan 38 bin kişinin içinde, Türkiye ekonomisine katkı sağlayan on binlerce insan var. Üreten, çalışan, sisteme entegre olmuş insanlar... Hatta bu kişilerin bir kısmı ülkeyi terk etmeye başladığında, bazı sektörlerde ciddi eksiklikler ve zorluklar yaşanacaktır.

Dolayısıyla göç meselesi de tıpkı Türkiye'nin diğer meseleleri gibi, yönetilmesi gereken çok boyutlu bir konudur. Ben 50 yaşındayım; Türkiye'nin geçmiş dönemlerini, iniş çıkışlarını yaşamış bir nesildenim. Bu nedenle şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Ülke olarak birçok alanda geçmişe kıyasla çok daha iyi bir noktaya gidiyoruz. Bu şu anlama gelmiyor: Tüm sorunlar bitti. Hayır, sorunlar hâlâ var.

Ama asıl mesele şudur: İyiye mi gidiyoruz, kötüye mi? Ben diyorum ki, çok şükür, Türkiye iyiye gidiyor. Hem altyapı yatırımları hem üstyapı çalışmaları hem sosyal meselelerin ele alınışı hem de siyaset, demokrasi ve hukuk gibi konularda Türkiye ilerleme kaydediyor. Bizim yaş grubumuz bu süreçleri birebir yaşamış bir nesil. Vesayet dönemlerini de gördük, ekonomik krizleri de. Dolayısıyla bugün geldiğimiz noktayı daha sağlıklı değerlendirebiliyoruz. Türkiye'nin sorunları yok demiyoruz, ama her alanda gelişen bir süreç yaşandığını da açık yüreklilikle ifade ediyoruz.

Göç konusu üzerinde bir soru daha sormak istiyorum başkanım. Göçmenlerin yoğunlaştığı mahallelerdeki konut koşulları, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim gibi konularda gözlemlerinizi neler? Bu alanlarda yerel yönetim olarak hangi adımları öncelikli görüyorsunuz?

Biz meseleye tek boyutlu bakmıyoruz. Elbette burada yaşayan vatandaşlarımız var ve öncelikli sorumluluğumuz onlara karşı. Ancak aynı zamanda göçle birlikte ilçemize gelen misafirlerimiz, komşularımız da var. Bu süreçte devletimizin sunduğu desteklerin yanı sıra, çeşitli uluslararası kuruluşların sağladığı yardımlar da bulunuyor.

Herkes hukuki bir çerçeveye içinde yaşıyor; burası bir hukuk devleti. Hangi göçmenin hangi statüde bulunduğu, kimlerin hangi haklardan faydalanabileceği oldukça açık şekilde tanımlanmış durumda. Ama biz bu meseleye yalnızca hukuki değil, insani ve evrensel bir perspektiften de bakıyoruz. Şunu da belirtmek isterim: Fatih, İstanbul'da en çok göçmenin yaşadığı 8. ilçe. Ancak zaman zaman bu durum yanlış algılanıyor. Çünkü Fatih'te çok sayıda turist bulunuyor. Bu nedenle dışarıdan bakıldığında göçmen yoğunluğu daha fazla gibi zannediliyor. Oysa veriler bize bunun aksini gösteriyor. Göç, bugün Türkiye'de büyüyen değil, yönetilen ve giderek daha da küçülen bir meseledir. Biz göç olgusunu bazı çevrelerin baktığı gibi görmüyoruz.

Bizim için göç, gerçekliğin bir parçasıdır. Bu gerçeği doğru yönetmeye çalışıyoruz. Ve şunu da açıkça söylemeliyim: Bütün göçmenlerin Türkiye'nin sırtında bir yük olduğunu düşünmüyoruz. Aksine, ülkemize değer katan çok sayıda insan var. Dünya genelinde inovatif, yaratıcı işler yapan birçok ülkenin göçmen kökenli nüfuslardan güç aldığını biliyoruz. Bugün Türkiye'de göçmenler varsa, dünyanın pek çok yerinde de bizim vatandaşlarımız göçmen olarak yaşıyor.

Bu nedenle biz göçmenlerin bu ülkeye uyum sağlamasını istiyoruz. Kurallara uymalarını, oryantasyon süreçlerinden geçmelerini, Türkçeyi öğrenmelerini ve toplumla entegre olmalarını önemsiyoruz. Tüm bu alanlarda da her geçen gün gelişme sağlanıyor. Elbette geçmişte dönemsel sorunlar yaşadık. Ancak bugün artık bu sorunlar büyüyen değil, yönetilen ve çözüm yoluna giren meselelerdir.

MUSIAD
**KARZ-I
HASEN**

MUSIAD
EXP
ULUSLARARASI
MUSIAD TİCARET FUARI

ibf
INTERNATIONAL
BUSINESS
FORUM

**GENC
MUSIAD**

MUSIAD
kadın

MUSIAD
akademi

SAİİKS
SATINALMA MÜDÜRLERİ ENDEKSİ

CERCEVE

AFRO
EURASIAN
STUDIES

MT
MUSIAD TİCARET OFİSİ

MUSIAD
VİZYONER

MUSIAD
invest

MUSTAKİL
ÖZEL GİRİŞİM SERMAYESİ
YATIRIM FONU

MUSIAD
connect

MUSIAD
TV

**TÜRKİYE'nin GÜCÜ
ÖDÜLLERİ**

TÜRKİYE YÜZYILI'NDA ÜRETİCİ GÜÇ OLMAYA DEVAM EDİYORUZ

Türkiye'nin Uzaydaki Yeni Gururu: TÜRKSAT 6A Resmen Görevde

Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu TÜRKSAT 6A, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla düzenlenen törenle resmen göreve başladı. Ankara'da düzenlenen "TÜRKSAT 6A Hizmete Alma Töreni", Türkiye'nin uzayda artan teknolojik kapasitesini ve mühendislik yetkinliğini bir kez daha ortaya koydu.

Erdoğan:

"Hayalden gerçeğe uzanan bir başarının sembolü"

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, TÜRKSAT 6A'nın sadece bir uydu değil, Türkiye'nin kararlılığı, mühendisliği ve teknoloji üretim kapasitesinin bir sembolü olduğunu vurguladı:

"TÜRKSAT 6A'yı 9 Temmuz 2024'te uzaya gönderdik, 17 Şubat'ta ilk test yayınını aldık. Bugün, bütün testlerin başarıyla tamamlanmasının ardından, artık resmi olarak göreve başlıyor. En az 15 yıl görev yapacak bu uydumuzla TÜRKSAT'ın aktif haberleşme uydusu sayısı 6'ya, uzaydaki toplam uydu sayımız ise 10'a yükseldi."

Yüzde 80'in üzerinde yerlilik oranına sahip TÜRKSAT 6A ile Türkiye, kendi haberleşme uydusunu geliştirebilen dünyadaki sayılı ülkeler arasına girdi. Erdoğan, "Yapamayız diyenlere inat yaptık; daha iyisini de yapacağız" diyerek yerli mühendislik başarısına duyduğu güveni dile getirdi.

Kapsama Alanı: 5 Milyar İnsana Erişim

TÜRKSAT 6A, televizyon yayıncılığı başta olmak üzere geniş bant haberleşme, acil durum iletişimi ve kamu hizmetlerinde kritik rol oynayacak. 42° Doğu yörüngesine yerleşen uydu, Hindistan, Güneydoğu Asya ve Endonezya gibi daha önce kapsanamayan bölgeleri kapsayarak yaklaşık 5 milyar insana erişim sağlayacak.

Bu genişleme, Türkiye'yi uzay iletişiminde küresel oyuncular ligine taşıyor. Erdoğan, "Bu projeyle uydu üretiminde bir ekosistem kurduk. Ülkemiz artık uzay teknolojilerinde sadece kullanıcı değil, geliştirici ve üretici bir aktör haline geldi" ifadelerini kullandı.

Uraloğlu:

"TÜRKSAT 6A, Türkiye'nin mühendislik mührüdür"

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu ise, TÜRKSAT 6A'nın 2014'te başlatılan bir vizyon projesi olduğunu ve bugün artık hizmete girdiğini belirtti:

"TÜRKSAT 6A, Kahramankazan'daki Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde üretildi. Tüm tasarım, entegrasyon ve test süreçleri bu merkezde yürütüldü. ASELSAN, TUSAŞ, TÜBİTAK UZAY ve CTECH'in katkılarıyla güç kontrol birimlerinden antenlere kadar tüm kritik bileşenler yerli olarak üretildi."

Bakan, TÜRKSAT 6A'nın, 30 yılı aşkın süredir süregelen uydu serüvenimizin yeni zirvesi olduğunu vurguladı. "1994'te TÜRKSAT 1B ile başlayan yolculuğumuz artık tamamen yerli ve milli bir noktaya ulaştı. Bu, mühendisliğimizin uzaya attığı kalıcı bir imzadır" dedi.

Yeni Nesil Hedefler ve Küresel Rekabet

Türkiye'nin uydu geliştirme alanındaki bir sonraki hedefi, ulusal bir uydu şirketinin kurulması ve tüm kamu kapasitesinin tek çatı altında toplanması olacak. Bu şirket aracılığıyla hem iç pazarda hem de uluslararası arenada daha etkin rol alınması hedefleniyor. Kacır'ın duyurduğu HIT-30 teşvik programı ve Uydu Teknolojileri Geliştirme Çağrısı gibi adımlar da bu büyük dönüşümün finansal ve yapısal altyapısını oluşturuyor.

Türkiye Uzayda Kendi Yolunu Çiziyor

TÜRKSAT 6A'nın göreve başlamasıyla birlikte Türkiye, yalnızca teknolojik bir eşik aşmadı; aynı zamanda gelecek vizyonunu somutlaştırdı. Uzayda bağımsız bir oyuncu olmanın ötesinde, sistem kuran, bilgi üreten ve bu bilgiyi ihraç edebilen bir ülke olma yolunda kararlı adımlar atan Türkiye, TÜRKSAT 6A ile bu iddiasını tüm dünyaya gösterdi.

Türkiye'nin ilk yerli ve milli haberleşme uydusu Türksat 6A

Türksat 6A'nın hizmete alınmasıyla Türkiye'nin uydularının ulaştığı nüfus 3,5 milyardan 5 milyon üzerine çıkacak

Dayanıklılık testleri tamamlandı

Haziran sonunda uzaya gönderilmesi planlanıyor

Türksat 6A
Ku-Bant &
Ku-BSS Bant,
Ka-Bant,
Q/V Bant

K_u

Ekvator

TÜRKSAT 6A

42°D

7,5 kilovat
güce sahip

Hizmet ömrü
16 YIL

Yörünge derecesi
42° DOĞU (geo-yer senkron)

Toplam kütle
4 300 KG

Kapsama alanı:

Türkiye, Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Asya kıtasının büyük bir bölümü

KAPAK KONUSU

Dünya’da ve Türkiye’de Göç Politikaları

Göç, sadece yer değiştirme değil; bir toplumun kültürel dokusunu, ekonomik yapısını ve siyasal yönelimini etkileyen derin bir dönüşüm sürecidir. Zorunlulukla şekillenen kitlesel hareketler kadar, bireysel tercihlerle gerçekleşen geçişler de bugün ülkelerin kalkınma stratejilerinden güvenlik politikalarına kadar pek çok alanı doğrudan etkiliyor. Küresel ölçekte artan krizler, iklim değişikliği ve eşitsizlikler göçü yönetilmesi gereken yapısal bir mesele haline getirirken; toplumsal uyum, insan hakları ve ekonomik katkı gibi başlıklar bu sürecin vazgeçilmez parçaları olarak öne çıkıyor. Bu gerçeklik karşısında, kriz merkezli yaklaşımlardan uzaklaşıp, göçü bir potansiyel olarak gören ve çok boyutlu çözümler üreten politikalar geliştirmek artık bir tercih değil, zorunluluktur.

Türkiye'nin Göç Gerçeğiyle Yüzleşmek: “MÜSİAD Türkiye'nin Göç Raporu”

Göç, kriz değil; doğru yönetildiğinde toplumsal ve ekonomik gelişmenin anahtarıdır. MÜSİAD ve UTESAV'ın ortak raporu, Türkiye'nin göçle sınavını bütüncül bir vizyonla ele alıyor; çözüm için kapsamlı bir yol haritası sunuyor.

MÜSİAD ve UTESAV iş birliğiyle yayımlanan “Türkiye'nin Göç Raporu: Bütünleşik Bir Göç Politikasının Yol Haritası”, Türkiye'nin son on yılına damgasını vuran göç olgusunu çok katmanlı bir şekilde ele alarak, sadece akademik değil aynı zamanda siyasal ve toplumsal bir kılavuz metin olarak öne çıkıyor. Raporda dikkat çeken en temel önerme, göçün bir sorun değil; yönetilmesi gereken çok boyutlu bir süreç olduğu yönünde. Bu çerçevede, raporun sunduğu bulgular ve teklif ettiği çözüm önerileri, Türkiye'nin gelecekteki toplumsal uyum politikalarına ve ekonomik büyüme stratejilerine yön verecek nitelikte.

Göç, tarih boyunca olduğu gibi bugün de toplumsal dönüşümün en önemli dinamiklerinden biri. Türkiye, özellikle 2011 yılından itibaren Suriye iç savaşının tetiklediği göç dalgasıyla birlikte, kısa sürede milyonlarca insanı kabul etmiş ve dünyanın en fazla sığınmacı barındıran ülkesi haline gelmiştir. Ancak bu gelişme, ülkenin yalnızca insani yükümlülüklerini değil, aynı zamanda idari, ekonomik ve toplumsal sorumluluklarını da artırmıştır. Rapor, tam da bu noktada, kısa vadeli kriz yönetimi reflekslerinden çıkılarak uzun vadeli, çok aktörlü ve sürdürülebilir bir göç politikasının tesis edilmesi gerektiğini vurguluyor.

Rapora göre, göç meselesini anlamanın ve yönetmenin ilk adımı, göçmenleri yalnızca yardıma muhtaç kişiler olarak değil; ekonomik ve kültürel hayata katılım potansiyeli olan bireyler olarak görmekten geçiyor. Bugün Türkiye'de özellikle tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde ciddi bir işgücü açığı söz konusu. Raporda yer verilen 425 firma ile yapılan saha araştırması, işverenlerin yüzde 75'inin yerli işgücü bulmakta zorlandığını ve göçmen emeğine ihtiyaç duyduğunu ortaya koyuyor. Ancak mevcut mevzuat, göçmenlerin çalışma iznine erişimini oldukça zorlaştırıyor. Bu durum, yalnızca göçmenlerin ekonomik bağımsızlıklarını kazanmasını engellemekle kalmıyor; aynı zamanda Türkiye ekonomisinin üretken potansiyelinden de feragat edilmesine neden oluyor.

Göç olgusunun yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel etkileri de var. Raporda bu etkileşimler “toplumsal uyum” başlığı altında derinlemesine inceleniyor. Özellikle sosyal medyada göçmenlere dair yayılan dezenformasyonun, kamuoyunda yanlış kanaatlerin oluşmasına sebep olduğu ifade ediliyor. Göçmenlerin suç oranlarının yüksek olduğu, kamu hizmetlerinden haksız yere faydalandıkları gibi bilimsel dayanağı olmayan iddialar, toplumsal barışı tehdit eden ön yargıları besliyor. Bu noktada rapor, medya okuryazarlığını teşvik eden kamu kampanyalarının, sosyal uyumu sağlamada hayati rol oynayacağını belirtiyor. Kamuoyunun, göçmenlerin topluma katkılarına dair doğru bilgilerle donatılması gerektiği güçlü bir şekilde savunuluyor.

Göçmenlerin ekonomiye entegrasyonu, yalnızca bir insani sorumluluk değil; aynı zamanda Türkiye'nin üretim gücünü ve rekabet kapasitesini artıracak stratejik bir adımdır. Raporda yer alan verilere göre, iş dünyası göçmen iş gücüne ihtiyaç duyuyor ancak mevzuattaki engeller süreci tıkıyor. Eğitimden istihdama, yerel yönetimlerden uluslararası iş birliklerine kadar pek çok alanda önerilen reformlar, sosyal uyumu güçlendirmekle kalmıyor; Türkiye'nin kalkınma vizyonuna da katkı sağlıyor. Bütünleşik göç politikası, bu potansiyelin önünü açacak anahtar niteliğinde.

Eğitim politikaları, göçmen çocukların entegrasyonu açısından kritik bir başlık olarak öne çıkıyor. Dil bariyerleri, maddi yetersizlikler ve sosyal dışlanma gibi nedenlerle okula devam oranları görece düşük olan göçmen çocuklar, uzun vadede toplumsal entegrasyon açısından risk altında. Raporda bu sorunun çözümü için dil kursları, burs programları ve kültürel uyum eğitimleri öneriliyor. Eğitim, yalnızca bireylerin değil, toplumların geleceğini inşa eden temel kurumlardan biri olarak değerlendiriliyor.

Yerel yönetimlerin göç yönetimindeki rolü de raporda dikkatle analiz edilen konulardan biri. Belediyelerin barınma, sağlık ve eğitim gibi alanlardaki sorumluluğu göz önüne alındığında, göç politikalarının sadece merkezi düzeyde değil, yerel aktörlerin de dahil olduğu bir iş birliğiyle şekillendirilmesi gerektiği vurgulanıyor. Yerel STK'lar ve topluluk merkezlerinin desteğiyle hayata geçirilecek sosyal uyum projeleri, göçmenlerin ve yerel halkın birlikte yaşama kültürünü geliştirmesine katkı sağlayabilir.

Hukuki çerçeve ve statü tartışmaları ise raporun diğer kritik eksenini oluşturuyor. Göçmenlerin büyük bölümü "geçici koruma" statüsünde ve bu durum onların uzun vadeli plan yapmalarını zorlaştırıyor. Rapor, bu statünün yeniden gözden geçirilmesi, belirsizliklerin giderilmesi ve hukuki destek mekanizmalarının kurulması gerektiğini dile getiriyor. Göçmenlerin topluma entegre olmalarının önündeki en önemli engellerden birinin hukuki statü belirsizliği olduğu açıkça ifade ediliyor.

Son olarak, Türkiye'nin göç politikalarının bölgesel ve küresel bağlamda değerlendirilmesi gerektiği hatırlatılıyor. Uluslararası iş birliği, sadece maddi destek açısından değil; aynı zamanda göçmen haklarının korunması ve yük paylaşımının adil dağılımı açısından da önemli. Türkiye'nin Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlarla bu alandaki iş birliklerini artırması hem içerideki uyumu hem de dış politikadaki stratejik pozisyonunu güçlendirecektir.

Buna paralel olarak rapor, gönüllü geri dönüş politikalarının yeniden yapılandırılması gerektiğini belirtiyor. Geri dönüşün ancak güvenli, onurlu ve sürdürülebilir koşullar altında anlamlı olabileceği vurgulanıyor. Bunun için Türkiye'nin sadece iç politikada değil, dış politikada da daha yapıcı bir aktör olarak devreye girmesi gerektiği belirtiliyor. Komşu coğrafyalarda barışın tesis edilmesine yönelik insani diplomasi ve kalkınma odaklı iş birlikleri, göç hareketlerinin temel nedenlerine dokunabilecek etkili adımlar olarak öneriliyor. Türkiye'nin bu coğrafi ve insani pozisyonunu daha stratejik kullanarak göçü yönlendiren değil, yöneten bir ülke konumuna yükselmesi hedefleniyor.

Raporun belki de en dikkat çeken yönlerinden biri, göç meselesini yalnızca Türkiye'nin iç meselesi olarak değil, bölgesel ve küresel ilişkiler ağı içinde kavramsallaştırması. Göç, artık sadece sınır geçişi değil; aynı zamanda bir dış politika konusu, bir insan hakları meselesi ve ekonomik diplomasi alanı haline gelmiştir. Bu bağlamda Türkiye'nin göç politikalarını AB ile olan müzakerelerde yalnızca yük paylaşımı zeminine oturtmaması; aynı zamanda göçmen hakları, insan güvenliği ve bölgesel istikrar başlıklarında daha belirleyici bir söylem geliştirmesi gerektiği dile

getiriliyor. Bu çok katmanlı yaklaşım, Türkiye'yi sadece göç alan değil; aynı zamanda göç politikalarının şekillenmesinde küresel bir aktör haline getirme vizyonunu içeriyor.

Öte yandan, raporda göçün "devletin kendi güvenliği ve istikrarı için tehdit" gibi tek yönlü bir bakışla değerlendirilmesinin, siyasi iletişimde de riskler barındırdığı açıkça belirtiliyor. Göçmen karşıtlığının popülizm aracı haline gelmesi, toplumsal barış ve sosyal uyum açısından uzun vadeli maliyetler yaratabilir. Bu nedenle rapor, hem kamu kurumlarını hem de medya organlarını daha yapıcı ve bütünleştirici bir dil kullanmaya davet ediyor. Toplumsal bağların güçlenmesi, sadece devlet politikalarıyla değil; aynı zamanda kültürel ve sosyal etkileşimi kolaylaştıracak anlatılarla mümkün olacaktır.

Sonuç olarak, "Bütünleşik Göç Politikası" ifadesi yalnızca idari bir reform çağrısı değil; aynı zamanda bir zihniyet dönüşümünün de ifadesidir. Rapor, göçün yönetilmesi gereken bir kriz değil; iyi planlandığında toplumun dinamizmini artıran bir fırsat olduğunu vurgulamaktadır. Türkiye'nin göçle şekillenen son on yılına birikim ve perspektif katan bu çalışma, sadece bugünü değil, geleceği de inşa etmek için önemli bir zemin sunmaktadır. Göçün gölgesinde değil, potansiyelinde hayat kurmak mümkün; yeter ki insanı önceleyen, bütüncül ve uzun soluklu politikalarla bu süreci anlamaya ve yönlendirmeye cesaret edelim.

Türkiye'nin Göç Raporu:
Bütünleşik Bir Göç Politikasının Yol Haritası
raporuna ulaşmak için QR kodu okutunuz

Hüseyin KÖK
Göç İdaresi Başkanı

Hukuk, İnsan Hakları ve Millî Menfaatlerimiz Temelinde Türkiye'nin Göç Yönetimi Modeli

desteğiyle her geçen gün yeni yöntemlere, çağımızın gereksinim duyduğu uygulamalara ve başarılarla imza atmaktadır. Göç, sahadaki gelişmeleri sürekli izleyerek, bilimsel araştırmalar ve analizler ışığında, proaktif bir şekilde yönetilmektedir.

Göç politikamızın omurgasını, 2013 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisimizin kabul ettiği, 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu oluşturmaktadır. Göç İdaresi Başkanlığı olarak tüm iş ve işlemlerimizi söz konusu Kanun'a uygun olarak yürütmekteyiz.

Ülkemiz, düzenli göç, uluslararası koruma, geçici koruma, gönüllü geri dönüş, entegre sınır yönetimi, düzensiz göç ve insan ticareti ile mücadele vb. tüm alanlarda; milli menfaatlerimiz temelinde, hukuk, insan hakları ve medeniyet değerlerimizi merkez alarak; kamu düzeni, kamu güvenliği ve kamu sağlığından taviz vermeden, göçün uzun dönemdeki risk ve fırsat boyutlarını gözetererek hareket etmekte; tarihsel tecrübesi, insani yaklaşımı ve rasyonel bakış açısıyla dünyaya örnek bir model ortaya koymaktadır.

Göç İdaresi Başkanlığı, insan onuruna halel getirmeyecek bir anlayışla çalışmaktadır. Başkanlığımız, göç olgusuna sadece bir güvenlik meselesi olarak değil, aynı zamanda uluslararası boyutları olan, sosyolojik ve insani kapsamda değerlendirilmesi gereken bir olgu olarak görmektedir. Göç yönetiminde bütün alanların birbiriyle olan etkileşimleri bütüncül ve döngüsel bir göç yönetimi ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle göç yönetiminin tüm boyutları bir arada ele alınarak planlamalar yapılmaktadır. Göç, sadece bir ülkenin değil tüm dünyanın ortak meselesidir ve bu nedenle küresel düzeyde ortak çözümler geliştirmek için birlikte çalışılmalıdır. Sayın Cumhurbaşkanımız, göçün

“Türkiye, düzensiz göçle mücadelenin tüm süreçlerini göç yönetiminin tüm alanlarını olduğu gibi hukuk, insan hakları ve medeniyet değerlerimize uygun olarak yönetmektedir. Bu alanda aşamalı bir strateji uygulanmaktadır. Bunlar; sorunları kaynağında çözmek, etkili sınır güvenlik tedbirleri almak, ülke içinde etkin yakalama süreçlerini yürütmek, düzensiz işgücü göçüyle mücadele etmek ve etkin sınır dışı mekanizmalarını devreye sokmaktır”

Türkiye, tarih boyunca göç olgusuyla birçok kez karşılaşmış ve tüm bunları başarıyla yönetmiş bir geleneğe sahiptir. Geçmişte farklı milletlerden çok sayıda kişiye yardım eli uzatılmış olup bugün de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, insani değerleri merkeze alarak, dünyaya örnek bir göç yönetimi anlayışı ortaya koyulmaktadır. Başkanlığımız, Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'nın güçlü

temel nedenlerine inilmesini, insanları göçe zorlayan sorunların çözülmesini ve tüm devletlerin iş birliği ve külfet paylaşımı yapmaları gerektiğini uluslararası platformlarda sürekli gündeme getirmektedir.

Ülkemizin uluslararası üniversite öğrencileri, nitelikli uzman işgücü ve yabancı yatırımcılar için bir çekim merkezi olması hedefleri doğrultusunda Göç İdaresi Başkanlığımız, düzenli göç alanında önemli adımlar atmaya devam etmektedir. Düzenli göç yönetimi kapsamında; ticaret, turizm, çalışma, bilim, sağlık ve eğitim gibi nedenlerle ülkemize yasal yollardan gelen ve Türkiye'ye katma değer sağlayacağı değerlendirilen yabancıların ikamet izni başvurularında bürokratik süreçler azaltılmaktadır.

Bu kapsamda;

- Ülkemizde eğitim görecekt uluslararası öğrencilerin ikamet izinleri konusunda, Göç İdaresi Başkanlığımız ile Yükseköğretim Kurulu (YÖK) arasında protokol imzalanmıştır. Bu protokol sayesinde öğrenci ikamet izni dosyaları, Üniversitelerin Öğrenci İşleri Daire Başkanlıkları tarafından teslim alınmakta ve İl Göç İdaresi Müdürlüklerine iletilmektedir.
- Göç İdaresi Başkanlığımız ile Türkiye Noterler Birliği arasında imzalanan iş birliği protokolü sayesinde ikamet izin başvuruları Noterlikler tarafından da alınabilmektedir.
- Yabancıların kayıt dışı istihdamını engellemeye yönelik 2024 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Göç İdaresi Başkanlığımız arasında sistem entegrasyonu sağlanmıştır.

-Yabancılar Genel Müdürlüğü bünyesinde "Düzenli Göç İzleme ve Analiz Daire Başkanlığı" kurulmuştur. -Ülkemizdeki tüm yabancıların adres tahkikatları gerçekleştirilmiştir.

-Türk soylulara ilişkin iskân ve ikamet izni süreçler, bütün dikkat ve özenle yürütülmektedir.

-Tüm bu çalışmalar yapılırken, Göç İdaresi Başkanlığı uzman personeli tarafından geliştirilen, yerli ve milli teknolojiler kullanılmaktadır. Bu kapsamda son olarak yapay zekâ ve ileri teknoloji ürünü "GöçBil" uygulaması "GöçNet" ile entegre edilmiştir.

-Bunlara ek olarak, ülkemizdeki yabancılara doğru, hızlı ve güvenilir bilgi sunmak adına YİMER 157 çağrı merkezimiz, Türkçe, İngilizce, Rusça, Arapça ve Farsça olmak üzere 5 farklı dilde bilgi edinme hizmeti sunmakta ve bu sayede yabancılar bilgiye kolayca erişebilmektedir.

Tüm sınırlarda, hudut kapılarında ve 81 ilimizin tamamında uygulanan etkin Düzensiz Göçle Mücadele Stratejisi sayesinde ülkemiz; düzensiz göç rotası olmaktan ve düzensiz göçe hedef olmaktan çıkmıştır. Türkiye, düzensiz göçle mücadelenin tüm süreçlerini göç yönetiminin tüm alanlarını olduğu gibi hukuk, insan hakları ve medeniyet değerlerimize uygun olarak yönetmektedir. Bu alanda aşamalı bir strateji uygulanmaktadır. Bunlar; sorunları kaynağında çözmek, etkili sınır güvenlik tedbirleri almak, ülke içinde etkin yakalama süreçlerini yürütmek, düzensiz işgücü göçüyle mücadele etmek ve etkin sınır dışı mekanizmalarını devreye sokmaktır.

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Bu süreçteki en önemli yeniliklerden birisi “öncü göçmen” uygulamamız olmuştur. Bu uygulamayla Türkiye, ülkesinde yaşayacağı ev, çalışacağı işyeri, çocuğunun okulu gibi konularda önceden hazırlık yapma ihtiyacı hisseden Suriyeli kardeşlerimize tüm bu hazırlıkları rahatlıkla yapabilmeleri için önemli bir olanak sağlamış oldu.

Bu noktada, dünyada bir ilk olan ‘Mobil Göç Noktası’ uygulamamız özellikle dikkat çekicidir. 81 ilimizin tamamında, 270 mobil göç aracımız görev yapmaktadır. Güvenlik güçlerimiz tarafından gerçekleştirilen kontrollerde kimliğini ibraz edemeyen yabancılar, yakın bir mesafede yer alan araçlarımıza davet edilerek gerekli kontroller burada kısa süre içinde gerçekleştirilmektedir.

Başta Filistin olmak üzere tüm Dünyada, zorla yerinden edilen kişi sayıları ne yazık ki her geçen gün artmaktadır. Savaş, çatışma ve yoksulluk nedeniyle çok sayıda insan, doğdukları toprakları terk etmek zorunda kalmaktadır. Ülkemiz tarihte olduğu gibi bugün de mazlumlara yardım elini uzatmaktadır. Suriyeli kardeşlerimizi Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 13 yıl boyunca misafir eden ülkemiz, bu süreci insan haklarına uygun şekilde yönetmiş ve bu duruşuyla tüm dünyaya örnek olmuştur.

8 Aralık 2024 tarihinde Suriye’de yaşanan değişiklik sonrası hem güvenlik hem de sosyal hayatın normalleşmesi açısından bölgede çeşitli gelişmeler yaşanmaktadır. Bu güncel gelişmeler doğrultusunda gönüllü, güvenli, onurlu ve düzenli geri dönüş sayıları da artmaya başlamıştır. 8 Aralık 2024 sonrası gönüllü, güvenli, onurlu ve düzenli geri dönüş yapmak isteyenlerin işlemlerini kolaylaştırmak amacıyla gerekli tüm çalışmalar yapılmıştır.

Bu süreçteki en önemli yeniliklerden birisi “öncü göçmen” uygulamamız olmuştur. Bu uygulamayla Türkiye, ülkesinde yaşayacağı ev, çalışacağı işyeri, çocuğunun okulu gibi konularda önceden hazırlık yapma ihtiyacı hisseden Suriyeli kardeşlerimize tüm bu hazırlıkları rahatlıkla yapabilmeleri için önemli bir olanak sağlamış oldu.

Bu kapsamda; ailenin reisi veya -eğer aile reisi gidemeyecek durumdaysa- ailenin ergin başka bir üyesi, 1 Ocak-1 Temmuz 2025 tarihleri arasında 3 defa Suriye’ye izinli çıkış-giriş yapabilmektedir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; Öncü Göçmen Uygulaması örnek gösterilen bir uygulama olmuştur.

Göç İdaresi Başkanlığı koordinesinde, kamu kurum ve kuruluşlarımız, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları arasında sağlanan iletişim ve iş birliği ile göç yönetiminin her alanında etkin ve verimli uygulamaların gerçekleştirildiği görülmekte olup Kurumumuz, çalışmalarına değişen ihtiyaçlar ve dinamikler çerçevesinde ilkeli duruşundan ödün vermeden kararlılıkla ve azimle devam edecektir.

yeşilhat.

Dünya bizim sorumluluğumuzda; Çevre, hepimizin Yeşil Hattı

Dünyamızın her geçen gün ciddileşen çevre ve iklim sorunlarına karşı etkin bilinçlenme politikalarına ihtiyacı var. 1 Nisan 2022'de Yeşilhat ismiyle Çevre Haberleri Editörlüğümüzü bu bilinçle hayata geçirdik. Bugün, Yeşilhat Editörlüğümüzde yaptığımız haberlerle, özel içeriklerle, paylaştığımız hikâyelerle topluma büyüyen tehdidi anlatmaya devam ediyoruz.

aa.com.tr

[in](#) [X](#) [@](#) [v](#) [f](#) /anadolujansi

Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi

Uluslararası Göç Türkiye'nin Kalkınması İçin Ne İfade Ediyor?

Göçmenler ve özellikle zorunlu göçmenler, bir diğer ifadeyle sığınmacılar / mülteciler, denilince pek çok ön yargılı tutum ve davranış harekete geçer. Yaşadığımız çağda, insanların bir yerden bir yere hareket etmeleri özellikle ulus devletlerin ve onun yönetimi altındaki halkların en büyük korkularından biri haline dönüşmüş görünüyor. Başta Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa kıtası olmak üzere dünyanın pek çok bölgesinde göçmenlere karşı haksız ve çoğu zaman aşırı davranışların öne çıktığı bir dönemdeyiz.

Ne sebeple olursa olsun yerinde olan ve uzaklaşan insanlara yönelen bu haksız öfkenin aslında onları çeşitli sebeplerle evlerinden uzaklaşmaya itenler olduğu çoğu zaman akla bile gelmiyor. Büyük çoğunluğu sadece yaşanabilir bir hayat arayışında olan bu savunmasız gruplara karşı eşine az rastlanır bir "öfke seli" akıp gidiyor.

"Benzer şekilde Avrupa'nın pek çok ülkesi gelişmişliklerini kendi coğrafyaların dışından gelen yüz binlerce göçmeni doğru politikalarla topluma katmaları ile elde etmişlerdir. Demografik olarak kendini yenileme kabiliyetinde yitirmiş olan Avrupalı toplumlar gelen göçmenleri planlı entegrasyon politikaları ile toplumun içine katarak yeniden nüfuslarını ve beşerî sermayelerini tazelemektedirler"

Göç kavramı çokça siyasallaşmış ve güvenlikleştirme politikalarıyla özdeşleşmiş bir kavram. Oysaki bir insan hareketliliği olarak bakıldığında göç kavramına dair farklı bir perspektif geliştirmek pekâlâ mümkündür. Tarihte büyük medeniyetlerin ve devletlerin insan hareketlerini iyi yöneterek geliştikleri bir vakiadır. İlk çağların zirve medeniyeti Roma, orta çağların zirvesi Osmanlı İmparatorluğu ve modern zamanların "fırsatlar dünyası sunan" Amerika Birleşik Devletleri'nin büyük devlet olmalarında insan hareketlerini akıllıca ve ustaca kullanmalarının önemli bir payı olduğu unutulmamalıdır.

Mirası üzerinde yaşadığımız Osmanlı Devleti farklı etnik ve inanç gruplarını uyguladığı iskân politikaları ile bir nüfus yapısı oluşturmuş ve bu sayede bir beylikten imparatorluğa doğru büyümeyi başarmıştır. Tek başına "devşirme sistemi" dahi bu başarının en önemli çekirdeklerinden birini oluşturur. İmparatorluğun farklı

coğrafyalarındaki ana unsurdan farklı etnik gruplardan aldığı genç yaştaki yetenekli beşerî sermayeyi kimi zaman ordu içinde askeri bir güce kimi zamanda Enderun mektebinde yetiştirdiği devlet adamları ile bürokraside yönetici pozisyonuna getirmiştir. Osmanlı'nın en parlak dönemindeki en kudretli devlet adamlarından Sokullu Mehmet Paşa Balkanlardan devşirilmiş biri idi. Benzer biçimde en parlak dönemlerde ihtişamlı mimari eserler veren Mimar Sinan bir başka alanda zirve yapmış önemli bir devşirmedir. Benzer örnekler çoğaltılabilir.

Günümüzün zirve medeniyeti kabul edilen Amerika Birleşik Devletleri'nin de benzer şekilde göçmenleri kendisine çekerek ve bu hareketleri yöneterek büyük bir devlete dönüştüğünü söylemek mümkündür. Kuruluşu bir göçmen devleti olan Amerika 50 milyona yakın göçmeni ağırlayan bir ülkedir. Bununla birlikte dünyanın pek çok yerinden yetenekli insanlar "fırsatlar diyarı" olarak gördükleri Amerika Birleşik Devletleri'ne gitmek için fırsat kollamaktadır.

Benzer şekilde Avrupa'nın pek çok ülkesi gelişmişliklerini kendi coğrafyaların dışından gelen yüz binlerce göçmeni doğru politikalarla topluma katmaları ile elde etmişlerdir. Demografik olarak kendini yenileme kabiliyetinde yitirmiş olan Avrupalı toplumlar gelen göçmenleri planlı entegrasyon politikaları ile toplumun içine katarak yeniden nüfuslarını ve beşerî sermayelerini tazelemektedirler.

Örnekleri çoğaltmak ve detaylandırmak mümkün. Günümüzde ve tarihteki pek çok örnek açık biçimde göstermektedir ki; sadece kendi nüfus kaynaklarıyla ilerleyen ve gelişen toplum yoktur. Haddizatında topluma sonradan gelenleri kabul etmeseler de pek çok insan topluluğunun bu iç içe geçiş ve karşılaşmalarla olduğu bugünkü bilimin ortaya koyduğu en önemli gerçekliklerden biridir. Bunu yaparken pek çok toplum yeni gelenleri kendine benzeyene kadar kolaylıkla kabul etmemektedir. İnsanlar kendilerine benzemeyen yabancılara karşı temelinde korku olan bir refleks geliştirirler ve bu duygu zamanla düşmanlığa ve hatta zaman zaman yok etmeye varacak bir tutum ve davranışlara dönüşebilmektedir.

Türkiye'nin Hikâyesi

Türkiye'nin göç hikayesi oldukça uzun bir geçmişe dayanmaktadır. Haddizatında Orta Asya'dan Anadolu topraklarına göç etmiş bir topluluk olan Türkler, beylikten devlete devletten imparatorluğa uzanan büyük bir siyasal ve toplumsal organizasyonun teşekkül devrinde insan hareketliliklerini üst düzeyde yönetebilmeyi başarmışlardır. İmparatorluk döneminin yıkılış dönemlerindeki 200 yıllık süreç içerisinde özellikle Kafkaslardan ve Balkanlardan Anadolu coğrafyasına sürgün edilen ve göçe zorlanan Müslüman Türk ahali yeni modern Türk devletinin kuruluşunda belirleyici bir rol üstlenmişlerdir. 1927 yılında yapılan ilk nüfus sayımında Türkiye'nin nüfusu 13 milyon civarındadır. Büyük Cihan Harbinden çıkmış, Balkanlarda büyük topraklar kaybetmiş bir imparatorluğun mirasını devir alan yeni cumhuriyetin en öncelikli ihtiyacı nüfus meselesidir.

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Günümüzün zirve medeniyeti kabul edilen Amerika Birleşik Devletleri'nin de benzer şekilde göçmenleri kendisine çekerek ve bu hareketleri yöneterek büyük bir devlete dönüştüğünü söylemek mümkündür. Kuruluşu bir göçmen devleti olan Amerika 50 milyona yakın göçmeni ağırlayan bir ülkedir. Bununla birlikte dünyanın pek çok yerinden yetenekli insanlar "fırsatlar diyarı" olarak gördükleri Amerika Birleşik Devletleri'ne gitmek için fırsat kollamaktadır.

Geriye doğru 200 yıla yayılan bir süreç içerisinde Rusya'nın önce Kafkaslarda sonra ise Balkanlarda giriştiği nüfus arındırma politikalarının sonucu olarak toplamda 5-7 milyon Muhacir Anadolu topraklarına zorla sürgün edilmiştir. Kemal Karpat'tan Ahmet Akgündüz'e kadar birçok tarihçi Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundaki göç hareketlerinin hikayesini kaleme almış olsalar da bugünkü toplumun pek az bir kısmı bu kültürel hafızayı taşır. Türk kökenliler kadar Kafkasların Çerkez, Tatar, Kazan halkaları ve Balkanların Boşnak, Arnavut, Makedon gibi diğer Müslüman ahalisi bugünkü Türk toplumunun asıl ve kurucu unsurları haline dönüşmüştür.

Nitekim bugün sanayi ve ticaret dünyasından akademi ve sanat camiasına kadar farklı toplumsal grupların içinde önde gelen pek çok kişinin, adı geçen dönemlerde Anadolu topraklarına zorla sürgün edilen muhacir ailelerden geldiği görülebilir.

Türkiye'nin Göçe İhtiyacı Var Mı?

Çeşitli zorunlu sebeplerle Türkiye'ye yönelen göç hareketlilikleri artış gösterirken Türkiye'nin toplumsal yapısında ve ekonomik koşullarındaki birtakım değişiklikler de gelen göçmenlerin kalıcı hale gelmesinde çekici bir rol oynamışlardır. Gelişen bir ekonomi ve modernleşen bir toplumun tipik özelliklerini taşıyan Türkiye son 25 yılda göçmen işgücünü üzerine çeken bir yapı geliştirmiştir. Bu özellikleri birkaç başlıkta toplamak mümkündür.

Öncelikli olarak artan kentleşme olgusu kırsal bölgelerdeki nüfusun hızla erimesine ve azalmasına neden olmuş, buna bağlı olarak tarım ve hayvancılık da ihtiyaç duyulan işgücü dramatik biçimde düşmüştür. Türkiye'de bugün artık çok yüksek maaşlarla da olsa çoban bulmak son derece güçtür. Bu sadece bir "para kazanma" meselesi değil aynı zamanda yerli nüfusun artık kabul etmediği bir "düşük toplumsal statü" haline gelmiştir. Bu durum zamanla ağırlıklı olarak Afganistan kökenli düzensiz göçmenlerin Türkiye'ye doğru hareket etmelerine ve tarım-hayvancılık sektörlerini "etnikleştirmelerine" neden olmuştur.

Benzer bir değişim imalat sanayiinde de gözlemlenebilir. Özellikle orta düzey teknik beceri ve donanım gerektiren sanayi iş kollarında eleman bulmak son derece güçleşmiştir. Meslek lise eğitimlerinin gerilemesi ve genç nüfus için yüksek öğrenimin plansız biçimde teşvik edilmesi Türkiye'nin üretim sektörlerinde yerli işgücünün dolduramadığı boşluklar ortaya çıkarmıştır. Buna inşaat gibi benzer sektörlerde

eklendiğinde aynı şekilde işgücüne artan gereksinim üst seviyelere çıkmıştır. Suriyeliler başta olmak üzere birçok uyruktan kişinin Türk işgücü piyasasındaki imalat sektörlerinde çalıştıkları bilinmektedir.

Hizmet sektörü işgücüne ihtiyaç duyulan bir başka sektördür. Restoran, hotel gibi işyerleri yanında ev içi bakım hizmetlerinde de ancak göçmen iş gücünün karşılayabildiği bir çalışma alanı bulunmaktadır. Daha önceleri aile içi dayanışma ağları yolu ile yerine getirilen yaşlı, hasta veya çocuk bakımı gibi ev içi bakım hizmetleri de giderek profesyonel çalışma alanlarına dönüşmüştür. Özellikle Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinden gelen çoğunluğu kadın göçmen işçiler bu sektörde önemli bir yer tutmaktadır.

Buna benzer örnek analizler birçok sektör için yapılabilir. Bu sektörlerde ihtiyaç duyulan iş gücünün yerli nüfus tarafından karşılanamamasının Türkiye'nin sosyolojik dönüşümü ile ilgili önemli bir boyutu bulunmaktadır.

Türkiye'nin aile yapısındaki dönüşüm, örneğin, artan ev içi hizmetlerdeki ihtiyacı açıklayıcı olabilir. Artık geniş aileden çekirdek aileye dönüşen, kadının daha fazla işgücüne katıldığı Türk aile tipi içinde yaşlı ve hasta bakım hizmetleri artık profesyonel işkollarına ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Benzer biçimde daha önceleri "annelere" özel görülen çocuk bakımı da bugün artık profesyonel bir meslek olarak görünmektedir.

Türkiye'de artan göçmen işgücü ihtiyacının bir başka sebebi ise sayısı artan yükseköğretim hizmetleridir. 12 yıllık zorunlu temel eğitimin ardından, Türkiye'de üniversite sınavına giren herhangi birinin bir yüksek öğretim kurumuna girmesi için neredeyse hiçbir hazırlık ya da masraf gerekmemektedir.

25 önce yılda 60 civarında olan üniversite sayısı 2025 yılında 210'a ulaşmıştır. Genç nüfusun çalışma hayatına katılması için en verimli yılları yüksek öğretim süreçlerinde geçerken, kazanılan diplomaların işgücü piyasasında da yeterince karşılığının olmaması ve arzu edilen pozisyon ve ücret eşleşmesinin gerçekleşmemesi Türkiye'de işsizliğin ve uluslararası işgücüne olan gereksinimin artmasına neden olmaktadır.

Son dönemde Türkiye'nin değişen toplumsal yapısı, işgücü piyasasındaki dönüşüm, ekonomik kalkınma arayışları, küresel ekonomi ile artan entegrasyonu gibi birçok sebepten ötürü uluslararası işgücüne ve yabancı uyruklu insan hareketliliklerine muhtaç görünmektedir. Gerek ekonomik kalkınmanın bir gereği gerekse yerli işgücünün yapısal açıklarından dolayı uluslararası işgücüne duyulan ihtiyacın görünen gelecekte de devam edeceği açıktır. Türkiye'nin güçlü ve bilimsel verilere dayalı akıllıca politikalar ile küresel ve bölgesel insan hareketliliklerini yönetmesinden başka bir çare görünmektedir.

Prof. Dr. Mehmet Fatih AYSAN

Marmara Üniversitesi Nüfus ve Sosyal Politikalar
Araştırma Merkezi Müdürü

“Suriyeli göçmenler, Türkiye’nin demografik yapısını uzun vadede dönüştürmektedir. Suriyelilerin doğurganlık oranı Türk nüfusundan yüksek ve genç nüfus oranı oldukça fazladır. Bu, Türkiye’nin yaşlanan nüfus yapısına bir dinamizm katabilir. Ancak yüksek doğurganlık, eğitim ve sağlık hizmetleri üzerinde baskı meydana getirir”

Göç, insanlık tarihinin ve toplumsal değişimin en temel dinamiklerinden biridir. Günümüzde küreselleşme, ekonomik dalgalanmalar ve siyasi istikrarsızlıklar, gibi nedenler göç hareketlerini hem hızlandırmış hem de daha karmaşık hale getirmiştir. Türkiye, coğrafi konumu, ekonomik şartları ve tarihsel bağları nedeniyle bu küresel göç dalgalarının hem geçiş hem de varış noktası konumundadır. Özellikle Suriye İç Savaşı sonrası yaşanan yoğun göç, Türkiye’nin demografik yapısını, toplumsal ilişkilerini ve iş gücü piyasasını derinden etkilemiştir.

Küresel Göç Dalgaları ve Türkiye: Demografik Değişim, İşgücü ve Ekonomik Yansımalar

Göçe Bakış

Birleşmiş Milletler’in 2024 verilerine göre, dünya genelinde yaklaşık 123 milyon insan yerinden edilmiş durumda; bunların 44 milyonu ise mülteci statüsündedir. Göçün nedenleri arasında savaşlar, ekonomik eşitsizlikler, iklim değişikliği ve insan hakları ihlalleri öne çıkmaktadır. Göç dinamiklerinde ekonomik ve sosyal nedenler ile güvenlik faktörlerinin sıklıkla iç içe girdiği karmaşık bir nedenler ağından söz etmek mümkündür. İnsanlar, yaşadıkları yer ile göç edecekleri yer arasında, sıklıkla yakın çevreleri ile danışarak, bir değerlendirme yaptıktan sonra göç ederler.

Küresel ölçekte göç, ülkenin ekonomik yapısını ve iş gücü piyasalarını dönüştürür. Göçmenler, özellikle gelişmiş ülkelerde, standart olmayan, sosyal güvenlikten yoksun, düşük ücretli işlerde çalışarak geldikleri ülkenin ekonomisine katkıda bulunurlar. Ancak bu durum, yerel iş gücüyle göçmenlerin rekabetini artırabilir ya da kayıt dışı istihdamı körükleyebilir. Göç hareket(ler)inin doğru bir şekilde yönetilememesi yabancı düşmanlığını artırabilir, etnik çatışmaları körükleyebilir. Örneğin Avrupa’da göçmen işçiler, tarım, inşaat ve hizmet sektörlerinde önemli bir rol oynarken, bu durum yerli işçiler arasında yabancı düşmanlığını artırmaktadır.

Göç aynı zamanda nüfus yapısını yeniden şekillendirebilir. Genç ve doğurgan nüfusa sahip göçmen topluluklar, yaşlanan toplumlarda iş gücü açığını kapatırken etnik ve kültürel olarak da toplumun farklılaşmasına neden olur. Bu demografik gelişmeler aynı zamanda kamu hizmetleri üzerinde baskı oluşturma potansiyeline de sahiptir. Eğitim, sağlık, istihdam, barınma ve sosyo-kültürel uyum gibi alanlarda artan talep, kamu kaynaklarının etkin yönetimini zorunlu kılar.

Türkiye: Göçün Yeni Merkezi

Türkiye, tarih boyunca göç hareketlerinin kesişim noktasında yer aldı. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan süreçte, muhacirler, mübadiller ve sığınmacılar farklı dönemlerde Anadolu'ya yöneldi. Ancak Suriye İç Savaşı, Türkiye'yi yakın dönemin en büyük göç dalgalarından biriyle karşı karşıya bıraktı. İçişleri Bakanlığı verilerine göre, 2021'de Türkiye'de 3,7 milyon Suriyeli geçici koruma statüsü altında yaşarken bu sayı Esad rejimin devrilmesinden sonra günümüzde 2,8 milyona geriledi. Ayrıca, farklı ülkelerden gelen ikamet izni ile Türkiye'de yaşayan 1 milyonun üzerinde yabancı bulunmaktadır. Yine Türkiye'de 2024 yılında İçişleri Bakanlığı verilerine göre başta Afganistan, Suriye ve Türkiye Cumhuriyetleri olmak üzere yaklaşık 256 bin düzensiz göçmen yakalandı. Bu rakamlar, Türkiye'nin değişen göçmen profilini ve geçiş ülkesi konumundan varış ülkesi haline geldiğini göstermektedir.

Küresel ve bölgesel gelişmeler dikkate alındığında Türkiye'nin göç politikaları hem ulusal hem de küresel düzeyde yeniden düşünülmelidir. Ulusal ölçekte, başta Suriyeliler olmak üzere göçmenlerin iş gücü piyasasına entegrasyonu için mesleki eğitim ve dil programları yaygınlaştırılmalıdır.

Özellikle Suriyeli göçmenler, Türkiye'nin demografik yapısını uzun vadede dönüştürmektedir. Suriyelilerin doğurganlık oranı Türk nüfusundan yüksek ve genç nüfus oranı oldukça fazladır. Bu, Türkiye'nin yaşlanan nüfus yapısına bir dinamizm katabilir. Ancak yüksek doğurganlık, eğitim ve sağlık hizmetleri üzerinde baskı meydana getirir. Suriyeli çocukların eğitime erişimi, dil bariyerleri ve sosyoekonomik koşullar nedeniyle sınırlıdır. Bu durum, uzun vadede göçmenlerin toplumsal uyumunu zorlaştırabilir.

Demografik değişimler, aynı zamanda aile yapısını etkiler. Bazı araştırmalar, Suriyeli göçünün evlilik ve boşanma oranlarını genç nüfus üzerinde etkilediğini gösteriyor. Özellikle Suriyeli nüfusun yoğun olduğu sınır bölgelerinde, farklı etnik gruplar arasında yapılan evliliklerin artması aile ve toplumsal ilişkilerin de dönüşmesine neden oluyor. Bu, kültürel ve sosyal uyum açısından yeni politikalar uygulanmasını gerekli kılıyor.

İş Gücü Piyasası ve Kayıt Dışı İstihdam

Başta Suriyeliler olmak üzere göçmenlerin iş gücü piyasasına katılımı, Türkiye ekonomisi için hem fırsat hem de bir meydan okuma olarak okunabilir. Suriyelilerin çoğu, el işçiliği gibi düşük beceri gerektiren işlerde çalışıyor. Kayıt dışı istihdam, özellikle tekstil, inşaat ve tarım sektörlerinde yaygın. Bu durum, düşük ücretlerle çalışmayı kabul eden Suriyelilerin yerel işçilerle rekabetini artırıyor. Kayıt dışı istihdam, vergi kaybına ve sosyal güvenlik sistemine ek yük bindiriyor. Öte yandan, göçmenlerin iş gücü piyasasına

Bu yazıyı

fizy

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

katılımı, ekonomik üretkenliği artırabilir. Özellikle Suriyeli genç nüfusun beşerî sermayesine yatırım yapılması durumunda, bu grubun ülke ekonomisine katkı sağlayabileceğini söylenebilir. Ancak bunun için mesleki eğitim programları ve dil kursları gibi politikalar kritik önem taşıyor. Şu anki durumda, Suriyelilerin yalnızca küçük bir kısmı resmi çalışma izniyle istihdam ediliyor. Bununla birlikte gayri resmi yollardan ülkeye giriş yapan birçok düzensiz göçmen yasal statüleri olmaması nedeniyle zor şartlar altında güvencesiz çalışıyorlar. Bu durum hem göçmenlerin sömürülmesine yol açıyor hem de ekonomik entegrasyonu zorlaştırıyor.

Göçmenlerin yoğun olduğu illerde, sağlık, eğitim ve barınma hizmetleri üzerinde ciddi bir baskı var. Örneğin Suriye sınırındaki hastanelerdeki hasta yükü artarken, okullarda sınıf mevcutları yükseliyor. Bu durum, yerel nüfusun hizmetlere erişimini zorlaştırabiliyor ve toplumsal gerilimlerin artmasına neden olabiliyor.

Göç ve Ekonomi

Küresel ölçekte göç, doğru yönetilmesi halinde ekonomik kalınmayı destekleyebilir. Göçmenler, iş gücü açığını kapatıp gerek üretim gerekse tüketim yoluyla ekonomiyi canlandırarak büyümeye katkıda bulunabilir. Yerel düzeyde, özellikle Suriyeli göçmenler

bazı sektörlerde ekonomik canlanma oluşturuyor. Örneğin Suriyelilerin açtığı küçük işletmeler, ekonomiyi hareketlendiriyor. Ancak bu, genellikle kayıt dışı ekonominin de büyümesine neden olabiliyor. Kayıt dışı ekonomi, kısa vadede esneklik sağlasa da uzun vadede vergi kayıplarına ve ekonomik istikrarsızlığa neden olabilir.

Bu ekonomik katkı, nihayetinde göçmenlerin eğitim seviyesi ve iş gücü piyasasına entegrasyonuna bağlıdır. Türkiye’de başta Suriyeliler olmak üzere göçmenlerin düşük eğitim seviyeleri, ülke ekonomisine katkılarının sınırlı kalmasına neden oluyor. Bu nedenle daha yüksek eğitilmiş göçmenlerin bir plan çerçevesinde istihdama dahil edilmesi, nitelikli işgücü gerektiren sektörlerle entegre edilerek daha yüksek katma değer üretmeleri ekonomiye farklı bir dinamizm katabilir.

Küresel ve bölgesel gelişmeler dikkate alındığında Türkiye’nin göç politikaları hem ulusal hem de küresel düzeyde yeniden düşünülmelidir. Ulusal ölçekte, başta Suriyeliler olmak üzere göçmenlerin iş gücü piyasasına entegrasyonu için mesleki eğitim ve dil programları yaygınlaştırılmalıdır. Kayıt dışı istihdamın azaltılması için denetimler artırılmalı ve çalışma izin süreçleri kolaylaştırılmalıdır. Eğitim ve sağlık hizmetlerinde kapasite artırımı, topluma katkı sağlayan göçmenlerin örnek olarak öne çıkarılması yerli nüfus ile göçmenler arasındaki gerilimleri azaltabilir.

Küresel düzeyde ise, göçe neden olan temel sorunlara odaklanılmalı. Savaş, yoksulluk ve iklim değişikliği gibi faktörler, uluslararası iş birliğiyle ele alınmalıdır. Ülkelerin birlikte çalışarak oluşturdukları küresel bir refah rejimi, göç baskısını azaltabilir. Türkiye, Avrupa Birliği ile göç anlaşmalarını güçlendirerek hem kaynak paylaşımı hem de uyum politikaları açısından destek alabilir.

Sonuç olarak, Türkiye, küresel göç dalgalarının hem fırsatlarını hem de meydan okumalarını yaşıyor. Suriyeli sığınmacılar, demografik yapıyı, iş gücü piyasasını ve kamu hizmetlerini dönüştürüyor. Bu dönüşümü yönetmek için, ekonomik, sosyal ve kültürel entegrasyona odaklanan kapsamlı politikalar şarttır. Demografik yaşlanma ile küresel ve bölgesel gelişmeler düşünüldüğünde doğru yönetilen bir göç politikası Türkiye’nin ekonomik ve toplumsal zenginliğine katkı sağlayabilir. Ancak bunun için hem ulusal hem de küresel düzeyde iş birliği ve uzun vadeli bir planlama gereklidir.

GÜNCEL İŞ VE EKONOMİ HABERLERİ İÇİN TAKİP EDİN

f X @ in platindergisi

www.platinonline.com

PLATIN

Dr. Sümeyye AÇIKGÖZ
Akademisyen, Göç Uzmanı

Ekonomik Gerçekliğin Gölgesinde Unutulanlar: Türkiye’de Ekonomik Göçmen Gerçeği

Çünkü Türkiye yalnızca kriz bölgelerinden kaçanların değil, aynı zamanda bilinçli bir tercihle buraya gelen ekonomik göçmenlerin de adresi haline gelmiştir ve bu kesim, doğru değerlendirildiğinde ülke ekonomisine katkı sunabilecek yüksek potansiyele sahiptir. Türkiye, Afrika, Orta Asya, Orta Doğu ve Balkanlar başta olmak üzere çok sayıda bölgeden ekonomik nedenlerle göç alan bir ülke konumundadır. Bu göçmenler çoğu zaman öğrenci, girişimci, dijital göçebe, sağlık çalışanı, mavi yaka veya beyaz yaka iş gücü olarak ülkeye gelir.

Göç İdaresi 2023 verilerine göre, uluslararası koruma kapsamına girmeyen, çalışma ve ticaret için gelen 150 bini aşkın kişi Türkiye’de yasal olarak ikamet etmiştir. Bu kitle, “kaçak göçmen” algısının aksine vergi ödeyen, hizmet alan, tüketim yapan ve çoğu zaman iş kuran bireylerdir.

Algı ile Gerçeklik Arasındaki Fark: Eksik Tartışmalar Türkiye’de göç üzerine yapılan tartışmalar büyük ölçüde güvenlik ekseninde kurgulanmakta, kamuoyunda göçmen profili çoğu zaman “kaçak geçiş yapan sınır ihlalcisi” olarak sunulmaktadır. Oysa bu dar bakış açısı, göç olgusunun çok boyutlu yapısını göz ardı etmekte ve politika geliştirme sürecinde önemli boşluklara yol açmaktadır.

1. Yasal Gelen Ekonomik Göçmenler Kamuoyunda Görünmezdir

Medya ve siyasal söylemlerde genellikle sığınmacılar ve düzensiz göçmenler ön plana çıkarılırken, Türkiye’ye yasal yollarla gelen ve burada iş kuran, çalışan ya da eğitim alan bireyler görünmez kılınmaktadır. Oysa bu grup, toplumsal uyum açısından en sorunsuz ve katkı sunan kesimi oluşturmaktadır.

Uluslararası öğrenciler, Türkiye’nin yükseköğretim sistemine doğrudan katkı sunmakta; konaklama,

“Göç, iyi yönetildiğinde sadece sosyal bir mesele değil; ekonomik büyümenin, uluslararasılaşmanın ve yenilikçiliğin itici gücüdür. Türkiye, artık bu gerçeği kabul ederek, sadece ‘sorunları yöneten’ değil, fırsatları şekillendiren bir göç politikası anlayışına geçmelidir”

Göç Denince Aklımıza Neden Hep ‘Kaçaklar’ Geliyor? Son yıllarda Türkiye’de göç üzerine yapılan tartışmalar, neredeyse tamamen düzensiz ve kaçak göçmenler ekseninde yürütülüyor. Medyada sıkça yer alan sınır geçiş görüntüleri, güvenlik kaygıları ve toplumsal huzursuzluk, kamuoyunda göçmen algısını olumsuzlaştırmış durumdadır. Ancak bu çerçeve eksik ve yanıltıcıdır.

ulaşım, beslenme gibi alanlarda harcama yaparak yerel ekonomiyi canlandırmakta ve çoğu zaman mezuniyet sonrası Türkiye’de çalışmaya devam etmektedir. 2023 itibarıyla sayıları 300 bini aşan bu öğrencilerin önemli bir kısmı Orta Asya, Afrika ve Arap coğrafyasından gelmekte, böylece Türkiye’nin eğitim diploması açısından da bir köprü kurmaktadır.

Afrika ve Orta Doğu kökenli girişimciler, İstanbul, Ankara, Bursa, Konya ve Gaziantep gibi şehirlerde tekstil, lojistik, gıda ve kişisel bakım sektörlerinde işletmeler kurarak hem istihdam yaratmakta hem de Türkiye’nin dış ticaretine yeni kanallar açmaktadır. Özellikle Afrika’ya yönelik ihracat ağlarının gelişmesinde bu girişimcilerin hem pazar bilgisi hem de yerel bağlantıları etkin rol oynamaktadır.

2. Göçmen - Kaçak Algısı:

Yanılıcı ve Kısıtlayıcı Bir Denklemler

Toplumun büyük kesimi için göçmen denince akla ilk gelen “kaçak yollarla gelen, kayıtsız, kamu düzenini tehdit eden” bireyler oluyor. Oysa bu algı, Türkiye’de yasal statü ile ikamet eden yüzbinlerce kişinin varlığını, üretimini ve sosyal katkısını görünmez kılıyor. Medyada bu bireylerin haber değeri taşıyan pozitif hikâyeleri neredeyse hiç yer bulamazken, bir kişinin olumsuz bir davranışı tüm gruba mal ediliyor.

Bu algı sorunu, politika yapımcıların da göçü sadece bir “geri gönderme süreci” olarak tanımlamasına neden oluyor. Bu durum, aslında Türkiye’nin uzun vadeli ekonomik ihtiyaçlarıyla çelişmektedir. Oysa göçmen iş gücü, demografik yaşlanma, sektörlerdeki personel açığı ve bölgesel kalkınma için ciddi bir stratejik kaynaktır.

3. Politika Geliştirme

Sadece Sınır Güvenliğine Sıkışıyor

Göçü yalnızca bir güvenlik sorunu olarak ele almak, göçmenlerin üretici, tüketici, yatırımcı ve kültürel taşıyıcı rollerini görmezden gelmek demektir. Türkiye’de bu bakış açısı nedeniyle nitelikli göçmen çekme, beyin göçünü tersine çevirme veya göç yoluyla bölgesel kalkınmayı destekleme gibi hedefler arka planda kalmaktadır. Oysa birçok ülke, göçü yalnızca düzenlemekle kalmayıp yönlendirme konusunda da aktif stratejiler geliştirmiştir.

Bu konuda bir kaç iyi örnek vermek gerekirse tabii ki göçmenlerin çalışmaları için iyi stratejiler kurarak ülke ekonomisini geliştiren Kanada, Almanya ve Birleşik Krallık başta gelecektir.

Kanada, 2023 yılında 460 binden fazla ekonomik göçmeni kabul etmiştir. Bu süreç, yalnızca açık kapı politikasıyla değil, çok aşamalı bir puanlama sistemiyle yönetilmektedir. Federal Göçmenlik, Mülteciler ve Vatandaşlık Bakanlığı, başvuru yapan kişileri meslek, eğitim düzeyi, dil becerisi, yaş ve ülkeye sağlayacağı katkı gibi kriterlerle değerlendirerek seçmektedir. Özellikle teknoloji, sağlık ve mühendislik gibi yüksek nitelikli sektörlerde göçmen kabulüne öncelik verilmektedir. Ayrıca ülkeye gelen ekonomik göçmenlerin yerel pazara entegrasyonu için eğitim, iş danışmanlığı ve sosyal hizmetler sunulmaktadır.

**Oysa göç,
iyi yönetildiğinde sadece
sosyal bir mesele değil;
ekonomik büyümenin,
uluslararasılaşmanın ve
yenilikçiliğin itici gücüdür.
Türkiye, artık bu gerçeği kabul
ederek, sadece “sorunları
yöneten” değil, fırsatları
şekillendiren bir göç politikası
anlayışına geçmelidir.**

Almanya, 2022 yılında yürürlüğe giren “Nitelikli Göçmen Yasası” (Fachkräfteeinwanderungsgesetz) ile Avrupa Birliği dışından gelen teknik personel, zanaatkar, sağlık çalışanı ve girişimcilere kolaylaştırılmış vize ve oturma hakkı tanımıştır. Almanya’nın bu hamlesi, yaşlanan nüfusu dengelemek ve iş gücü açığını kapatmak için geliştirilmiş yapısal bir çözümdür. Federal hükümet, göçmenlerin Almanca öğrenmesi, iş bulması ve konut edinmesi için kamu-özel ortaklığı projeleri desteklemektedir.

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Birleşik Krallık, Brexit sonrası ortaya çıkan iş gücü açığını dengelemek amacıyla “Skilled Worker Visa” sistemini devreye almıştır. Bu sistemle, belirli sektörlerdeki işverenler, yurtdışından nitelikli iş gücü getirebilmekte; vize süreci, iş garantili olarak hızlandırılmaktadır. Sağlık sektörü, gıda tedariki, tarım ve lojistik gibi alanlarda nitelikli göçmen alımı hedeflenmiştir. Aynı zamanda İngiltere hükümeti, bu göçmenlerin entegrasyonu için yerel belediyelerle birlikte sosyal adaptasyon programları yürütmektedir.

Bu örnekler gösteriyor ki, göçü sadece “engel” değil, “araç” olarak konumlandıran ülkeler, hem insan kaynağını hem de ekonomik kapasitesini genişletme fırsatını başarıyla kullanmaktadır. Türkiye de, benzer şekilde ekonomik ve sosyal kalkınma hedeflerini göç yönetimiyle entegre ederek bu potansiyeli değerlendirebilir.

Ekonomik Göçmenlerin Katkısı: Sayılarla Gerçekler
Türkiye’ye gelen ekonomik göçmenlerin, yalnızca iş gücü piyasasında değil, aynı zamanda ticaret, eğitim, ihracat ve tüketim alanlarında da ölçülebilir ve kalıcı etkiler bıraktığı gözlemlenmektedir. Bu katkılar, doğru yönetildiğinde Türkiye’nin kalkınma stratejilerine doğrudan hizmet eder niteliktedir.

1. Göçmen Girişimciliği: Ekonominin Sessiz Aktörleri
İstanbul, Ankara, Konya ve Gaziantep gibi şehirlerde, göçmenler tarafından kurulan kayıtlı işletmelerin sayısı 2023 yılı sonu itibarıyla 25 bini aşmıştır. Bu işletmeler çoğunlukla küçük ve orta ölçekli olmakla birlikte, farklı sektörlerde istihdam yaratmakta, vergi ödemekte ve piyasaya dinamizm kazandırmaktadır.

- Bu firmalar arasında restoranlar, tekstil atölyeleri, güzellik salonları, marketler, ithalat-ihracat ofisleri ve dijital hizmet sağlayıcıları öne çıkmaktadır.

- İTO verilerine göre, sadece İstanbul’da, göçmenlerin kurduğu firmalarda 50 bine yakın kişinin çalıştığı tahmin edilmektedir.
- Bu işletmelerin çoğu, yerli işletmelerle tedarik zinciri kurmakta ve yerel ekonomiye doğrudan entegre olmaktadır.

2. Afrika Kökenli Göçmenler: Türkiye - Afrika Ticareti İçin Bir Köprü

Afrika’dan gelen göçmenler, sadece tüketici olarak değil, ihracat bağlantıları kuran girişimciler olarak da Türkiye ekonomisine katkı sunmaktadır.

- İstanbul’da kurulan birçok Afrika kökenli firma, Türkiye’den başta Nijerya, Gana, Somali, Sudan, Senegal gibi ülkelere tekstil, ev eşyası, kozmetik ve gıda ürünleri ihraç etmektedir.
- Bu firmalar hem dil ve kültürel yakınlıkları hem de pazara dair bilgileri sayesinde Türk markalarının Afrika pazarına daha hızlı ve düşük maliyetle girmesini sağlamaktadır.
- Örneğin, bir Somali girişimci tarafından kurulan lojistik ağı, İstanbul’dan Mogadişu’ya haftalık düzenli kargo seferleri organize etmekte; bu sayede hem Türk ihracatçıları hem de Afrika diasporası ürün tedarikini Türkiye üzerinden yürütmektedir.

Bu aktörler, Türk ürünlerinin kalitesine duyulan güveni artırmakta ve Türkiye’yi Afrika pazarı için merkez ülke haline getiren dolaylı bir rol üstlenmektedir.

3. Uluslararası Öğrenciler: Görünmez Ekonomik Güç
2023 yılı itibarıyla Türkiye’de eğitim gören 300 binden fazla uluslararası öğrenci, sadece akademik değil, ekonomik olarak da ülkeye önemli katkı sağlamaktadır. Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) verilerine göre, bu öğrencilerin Türkiye ekonomisine yıllık katkısı yaklaşık 1,5 milyar dolar seviyesindedir.

KAPAK KONUSU

- Bu harcamalar arasında kira, ulaşım, gıda, eğitim ücretleri, teknoloji, giyim ve sosyal yaşam giderleri bulunmaktadır.
- Öğrenciler genellikle şehir merkezlerinde ve üniversite çevrelerinde tüketimi canlandırmakta, yerel esnafın gelirini artırmakta ve yeni hizmet sektörlerinin (yurtdışı danışmanlığı, özel ders, dil kursları vb.) doğmasına katkı sağlamaktadır.
- Ayrıca, mezun olduktan sonra Türkiye’de kalan öğrenciler, nitelikli iş gücü olarak yerel iş piyasasına katılmakta ve hem kültürel çeşitlilik hem de iş üretkenliği açısından zenginlik yaratmaktadır.

Uluslararası öğrenciler aynı zamanda Türkiye’nin yumuşak gücünün bir parçası olarak, ülkelerine döndüklerinde Türkiye’ye dair olumlu algının taşıyıcısı olmaktadır.

Tüm bu göstergeler, ekonomik göçmenlerin katkı sunan bir profil olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

İş Dünyasının Atabileceği Stratejik Adımlar

Türkiye’de iş dünyası, göçmen emeğine ve potansiyeline doğru bakış açısıyla yaklaştığında yalnızca toplumsal sorumluluğunu yerine getirmiş olmaz, aynı zamanda rekabet avantajı, verimlilik artışı ve yeni pazar erişimi gibi doğrudan faydalar da elde eder. Bu çerçevede atılabilecek adımlar şunlardır:

1. Göçmen emeğini kayıt altına almak ve sigortalı çalıştırmak için daha esnek ve kapsayıcı İK politikaları oluşturmak

Bugün birçok sektörde göçmen emeği kayıt dışı ve güvencesiz koşullarda istihdam edilmektedir. Bu durum hem işveren için hukuki ve etik riskler barındırmakta, hem de emek verimliliğini düşürmektedir.

İşverenler, aşağıdaki adımlarla daha sürdürülebilir bir yapı kurabilir:

- Göçmen iş gücüyle çalışmaya yönelik şirket içi eğitim ve farkındalık programları düzenlenmeli; yöneticiler mevzuat ve sosyal haklar konusunda bilgilendirilmelidir.
- İnsan Kaynakları departmanları, göçmen statüsüyle çalışma izinleri arasında köprü kurabilecek uzmanlaşmış danışmanlarla desteklenmelidir.
- Kısa dönemli iş gücü ihtiyacı olan sektörlerde (örneğin tarım, inşaat, temizlik, tekstil), göçmenlerin mevsimlik veya proje bazlı çalışma izinleriyle sisteme entegre edilmesi sağlanmalıdır.

Bu adımlar sayesinde kayıtlı istihdam artar, iş kazaları ve verim kayıpları azalır, işverenle çalışan arasında karşılıklı güven inşa edilir.

2. Ekonomik göçmenlerin bilgi ve bağlantılarını kullanarak yeni ihracat pazarlarına açılmak

Göçmenler sadece iş gücü değildir; aynı zamanda farklı ülkelerle dil, kültür, tüketim alışkanlığı ve ticaret ağı açısından doğal birer köprüdür. Bu özellikleri, Türkiye’nin dış ticaret vizyonuna doğrudan katkı sunabilir.

Örneğin:

- Afrika kökenli göçmenler, Sahraaltı Afrika pazarlarına ulaşımında yerel ağlara ve ticari kültüre hâkimdir. Onların bağlantıları, yerli üreticilerin Afrika’ya açılmasını kolaylaştırabilir.
- Orta Asya ve Orta Doğu’dan gelen göçmenler, Türkiye’deki firmaların bu bölgelerdeki potansiyel distribütör ve müşteri ağlarına ulaşmasını hızlandırabilir.

- Uluslararası öğrenciler mezuniyet sonrası ülkelerine döndüğünde birer gönüllü ticaret elçisine dönüşebilir. Bu kişilerle temasın sürdürülmesi, marka sadakati ve tanınırlığı açısından önemlidir.

İş dünyası bu potansiyeli fark ederek, göçmenlerin network kapasitesini “pazarlama aracı” olarak stratejik şekilde değerlendirmelidir.

3. Kültürel çeşitliliği bir yük değil, yenilikçi düşünceye katkı sunan değer olarak görmek

İş dünyasında hâlâ birçok firma, çok kültürlü yapıları yönetmekte zorlandığı için göçmen istihdamından uzak durmaktadır. Oysa doğru yönetildiğinde kültürel çeşitlilik, şirket içinde yaratıcı problem çözme, farklı bakış açıları geliştirme ve daha geniş tüketici gruplarına hitap etme kapasitesi kazandırır.

Uygulanabilecek bazı yöntemler:

- Çeşitlilik ve kapsayıcılık (D&I – Diversity & Inclusion) ilkeleri, kurumsal kültüre entegre edilmelidir.
- Takım çalışmasında kültürel uyumu artırmak için çok dilli oryantasyonlar, arabuluculuk sistemleri ve kapsayıcı liderlik eğitimleri verilmelidir.
- Marka iletişimde, göçmen temsiliyetine de yer verilerek şirketin evrensel değerlerle uyumlu bir profil çizmesi sağlanabilir.

Bu sayede göçmen çalışanlar sadece iş gücü değil, aynı zamanda kurum kültürüne katma değer sunan, aidiyet hissi gelişmiş çalışanlara dönüşür.

Sonuç: Perspektif Değişmeli – Yeni Bir Göç Anlayışına İhtiyacımız Var

Göç, yalnızca sınır geçişleri ve güvenlik tehditleri üzerinden tartışıldığında, toplumun dikkatini asıl meselelerden uzaklaştırır. Bu dar perspektif, Türkiye’nin demografik dengeler, üretim kapasitesi, ihracat potansiyeli ve küresel rekabet gücü açısından ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağını görmezden gelmesine neden olur. Oysa göç, iyi yönetildiğinde sadece sosyal bir mesele değil; ekonomik büyümenin, uluslararasılaşmanın ve yenilikçiliğin itici gücüdür. Türkiye, artık bu gerçeği kabul ederek, sadece “sorunları yöneten” değil, fırsatları şekillendiren bir göç politikası anlayışına geçmelidir.

Bugün dünyanın önde gelen ekonomileri, dijitalleşme ve yaşanan nüfus karşısında göçü stratejik bir araç olarak konumlandırıyor. Kanada yapay zekâ uzmanı göçmen arıyor, Almanya teknisyen, İngiltere sağlık çalışanı. Hepsi aynı soruyu soruyor: “Geleceğimizi inşa edecek göçmenleri nasıl seçer, nasıl entegre ederiz?”

Türkiye’nin de bu soruya kendi cevabını verme zamanı geldi. Artık sormamız gereken: “Türkiye, göçmenleri nasıl dışlar?” değil, “Hangi profilde ekonomik göçmenleri ülkemize çekmeli ve nasıl etkili şekilde entegre etmeli?” sorusudur. Bu yeni soru, yalnızca kamu politikalarının değil, özel sektör stratejilerinin, yerel yönetim planlarının ve toplumsal bakış açısının da dönüşmesini zorunlu kılıyor. Çünkü kalkınma, yalnızca yerli kaynaklarla değil, dışarıdan gelen katkının doğru yönlendirilmesiyle mümkündür.

trt60yasinda.com

Dr. Başak Kaya
Göç Uzmanı

Gazze İşgali'nin Enerji Ekonomi Politikği ve Zorunlu Göç

Nekbe (Büyük Felaket) olarak adlandırmışlardır. O zamandan günümüze değin İsrail'in Filistin topraklarındaki insanlık dışı uygulamaları ile Filistinlilerin yaşamını imkânsız hale getirerek sürgün edilmesine ve öldürülmesine yönelik mezalimi devam etmektedir. Bundan dolayı işgal altındaki Filistin toprakları dışına göç etmek veya mülteci kamplarında yaşamak zorunda bırakılan yaklaşık 6 milyon Filistinli dünyanın en büyük mülteci gruplarından biri haline gelmiştir.

“Gazze kıyılarındaki enerjinin üretimi, ulaşımı ve maliyeti konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Bu yüzden İsrail buradaki enerji kaynaklarının kontrolünü ve istikrarlı bir ortam oluşturarak en az maliyet ile enerjiye erişim ve güvenliği sağlamak için Gazze işgali yoluyla bu topraklara tamamen egemen olmak istemektedir”

İsrail, özellikle Gazze üzerinden enerji kaynaklarına ulaşarak Doğu Akdeniz'deki konumunu güçlendirmek, enerji bağımlılığını azaltmak, enerji geçiş güzergahlarının merkezinde yer almak ve dünya ticaretinde aktif rol oynamak istemektedir. Ayrıca, Gazze'yi abluka altına alarak yakıt, gıda ve insani yardım girişini engellemek, elektrik ve su kesintileri, hastaneler, okullar ve temel altyapının işleyişini etkisiz hale getirmek ve tahliye emirleriyle insanları sürgüne zorlamak istemektedir. İsrail'in hem sürgüne zorlaması hem de işgal ettiği topraklardan sürgün ettiği insanların yerine kendi nüfusunu transfer ederek Yahudi yerleşim birimleri kurması Cenevre Sözleşmesi başta olmak üzere uluslararası hukuka aykırıdır. Ancak İsrail bu politika ile Filistinlileri kendi topraklarında azınlık hale getirmek ve devlet kurmalarına engel olmak istemektedir.

İsrail'in Gazze'yi işgali ve soykırım politikaları Gazze'nin jeopolitik konumu, enerji kaynakları ve nakilleri, doğal gaz rezervleri gibi ekonomik nedenler ile ilişkilendirilebilir. İsrail'in emperyalist siyasetinin ideolojik kökleri, İsrail'in sınırlarının Mısır'daki Nil Nehri'nden Irak'taki Fırat'a kadar uzandığına inanılan Büyük İsrail idealine dayanmaktadır. İsrail, 14 Mayıs 1948'de işgal ettiği Filistinli topraklarına Yahudi nüfusunun göç ettirilmesi ile ortaya çıkmış ve bu durum çok sayıda Filistinlinin sürgün edilmesine ve ölümüne neden olmuştur. Bu acı travma sonucu Filistinliler 15 Mayıs'ı

İsrail'in 7 Ekim 2023'ten bu yana düzenlediği saldırılarda yaklaşık 50 bin Filistinli yaşamını yitirmiş ve 110 binden fazlası yaralanmış ve 1 milyon Gazzeli ise yerinden edilmiştir. Sadece 7 Ekim'den bu yana Gazze'nin nüfusu yaklaşık yüzde 6 oranında azalmıştır. Buna karşılık Yahudi nüfusu git gide artmıştır. 1918'de Filistin topraklarında 58 bin olan Yahudi yaşarken günümüzde İsrail, Batı Şeria ve işgal altındaki Kudüs'te yaklaşık 6,6 milyon Yahudi yaşamaktadır. Bu veriler İsrail'in işgal yoluyla göçü Siyonist emperyalist politikalarına ulaşmada bir araç olarak kullandığının göstergesidir.

Ayrıca, Gazze, Batı Şeria, Doğu Kudüs'ün yanı sıra verimli tarım alanlarına, su kaynakları ile petrol ve doğalgaz rezervlerine ve stratejik öneme sahip olan ve Halep Türkmenlerinin ve Arapların yoğun olarak yaşadığı yer olan Golan Tepeleri'nde azalan Suriyeli sayısı da işgal yoluyla göçün araçsallığının başka bir kanıtıdır.

Enerji Kaynakları Açısından

Doğu Akdeniz Ticareti ve Gazze'nin Önemi

Doğu Akdeniz gerek ticaret açısından gerekse enerji geçiş güzergahı açısından önemli bir konuma sahiptir. Zira, Mackinder'a göre Akdeniz, kara ile denizin kesişimi olan İpek ve Baharat yollarının limanı olma özelliğine sahiptir. Aynı zamanda, Doğu Akdeniz 1,7 milyar varil petrol ve 3,5 trilyon metreküp doğal gaz rezervi ile bölgesel ve küresel güçlerin ciddi güç rekabetinin bulunduğu ve pek çok uluslararası şirketin faaliyet gösterdiği bir bölgedir. Bu nedenlerle İsrail, Filistin topraklarını ele geçirerek Doğu Akdeniz'in bu özelliklerinden nemalanmak istemektedir. Ancak İsrail'in MEB (Münhasır Ekonomik Bölge) yetki alanlarını hiçe sayarak Süveyş Kanalı'na alternatif teşkil edecek şekilde Ortadoğu'dan Avrupa'ya enerji naklinin sağlanmasına yönelik proje girişimleri bölgede güç odaklarının çıkarlarının çatışmasına ve istikrarsızlıklara neden olmaktadır.

İsrail, özellikle Gazze üzerinden enerji kaynaklarına ulaşarak Doğu Akdeniz'deki konumunu güçlendirmek, enerji bağımlılığını azaltmak, enerji geçiş güzergahlarının merkezinde yer almak ve dünya ticaretinde aktif rol oynamak istemektedir. Doğu Akdeniz ticaretinde Leviathan havzasının da bir parçası olarak Gazze de enerji kaynakları açısından önemli bir yere sahiptir. 2000 yılında British Gas tarafından Gazze kıyılarında yapılan aramada 1,4 trilyon fit küp doğal gaz rezervi olduğu belirlenmiştir. İşgal altındaki Filistin topraklarında toplam kanıtlanmış petrol rezervinin 1.525 milyar varil olduğu tespit edilmiştir. Ancak, Gazze kıyılarındaki enerjinin üretimi, ulaşımı ve maliyeti konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Bu yüzden İsrail buradaki enerji kaynaklarının kontrolünü ve istikrarlı bir ortam oluşturarak en az maliyet ile enerjiye erişim ve güvenliği sağlamak için Gazze işgali yoluyla bu topraklara tamamen egemen olmak istemektedir. Çünkü savaş ve çatışma ortamında uluslararası şirketlerin

arama çalışmalarının ve ticari faaliyetlerinin aksaması ve enerji koridoru projelerinin hayata geçirilmemesi İsrail'in manevra alanını daraltmaktadır.

MEB ve Enerji Koridorları

Dünya ticaretinin yüzde 80'i Hint okyanusunda gerçekleşmektedir. Dünyada bulunan dokuz önemli ticaret Boğazı'nın dördü Hint okyanusunda yer almaktadır. Dünya petrol ihtiyacının yarısının gerçekleştiği bu boğazlar; Hürmüz, Süveyş, el Mendep ve Malaga Boğazlarıdır. Ancak bu boğazlar yoluyla enerji nakillerinde bazı devletler ciddi gelir sağlarken bazı devletler ise imtiyazlardan yararlanamamaktadır. İsrail de çeşitli nedenlerle Doğu Akdeniz'deki enerji koridorlarında yer almak istemesine rağmen bölgesel güç dengeleri ve uyguladığı emperyalist politikalar nedeniyle bu pastadan istediği payı alamamakta ve alternatif girişimlere yönelmektedir.

Asya ve Avrupa'ya ihraç edilen petrolün yüzde 30'luk kısmı Hürmüz Boğazı'ndan sağlanmaktadır. ABD ve İran arasında zaman zaman gerilimin artması ve İran'ın

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

enerji akışlarını durdurma tehdidi İsrail'i bu boğazlar dışında alternatif güzergahlar belirlemeye itmektedir. Yine, dünya petrol ihracatının yüzde 26'sını karşılayan Babülmendep Boğazı, günlük taşınan petrol varili sayısı bakımından dördüncü sırada yer almaktadır. Süveyş Kanalı'ndan Hint Okyanusu arasında seyrüsefer yapan her geminin Babülmendep Boğazı'ndan ve Kızıldeniz'den geçmesi gerektiğinden petrol ve sıvılaştırılmış doğal gazın (LNG) minimum maliyetle taşınması sağlanmaktadır. Ancak bu güzergahta da Husilerin İsrail gemilerine saldırarak ticareti engellemesi İsrail'in daha uzun yollardan alternatif projeler üretmesine neden olmaktadır.

İsrail, Doğu Akdeniz enerji kaynaklarının geçiş güzergahlarında etkin bir rol oynamak ve enerji bağımlılığından kurtulmak için öncelikle Doğu Akdeniz'de enerji güvenliğini ele geçirmek istemektedir. Bu yüzden hukuka aykırı şekilde diğer devletlerin yetki alanlarına müdahale ederek MEB ve enerji iş birliği anlaşmaları imzalamaktadır. Kerkük ve Musul'dan Hayfa'ya petrol boru hattı, Suudi petrolerini Lübnan ve Golan Tepeleri'nden Hayfa'ya ulaştırmak için yapılan Trans-Arabistan (TAP) petrol boru hattı, İsrail'in Hindistan-Orta Doğu-Avrupa Koridoru (IMEC) güzergahını izleyen doğalgaz boru hattı, Türkiye hariç tutarak GKRY ve Yunanistan üzerinden Avrupa'ya doğalgaz taşınmasına yönelik EastMed Boru hattı gibi projeleri bulunmaktadır. Yine, Siyonist yayılcı politikasının ideolojik bir yansıması olarak Suriye'nin Golan Tepeleri'nden Fırat Nehri'ne uzanan Davut Koridoru ile bölgesel nüfuzunu artıracak stratejik bir erişim noktası sağlamayı amaçlamaktadır. Çin'in tarihi İpek Yolu güzergahında doğu-batı ticaretini yeniden canlandırmak için ortaya attığı Kuşak ve Yol Girişimi Projesi'ne rakip olacak şekilde Hindistan'ı Orta Doğu ve Avrupa'ya bağlayan ekonomik bir koridor inşa etmek için ortaya atılan Ben-Gurion Kanalı projesi ile İsrail Süveyş Kanalı'nın yerini almak istemektedir. Ayrıca bu hat, ABD ve Avrupa'yı Hindistan'a bağlaması öngörülen hat ile bağlantı kurulmasını ve Suriye'nin kuzeyindeki petrol kaynaklarına ulaşılabilmesini sağlamış olacaktır.

İsrail, başka ülkelerin MEB alanlarını görmezden gelerek enerji projelerini hayata geçirmek istemektedir. ABD desteğiyle İsrail, Mısır, GKRY ve Yunanistan ile imzaladığı MEB anlaşmaları ile doğal gazın Avrupa'ya ulaştırılmasını istese de hem MEB alanları üzerindeki belirsizlikler ve anlaşmazlıkların çatışmalara neden olabileceği hem de aşırı mali külfet doğurabileceği gibi nedenlerle faaliyette bulunamamıştır. Diğer taraftan İsrail, Arap ülkeleri ile ilişkilerini normalleştirmek

ekonomik iş birliği kurmak ve enerji koridorlarının güvenliğini sağlamak için İbrahim Anlaşmaları imzalamış olsa da Gazze işgali ile bu anlaşmanın uygulanabilirliği de zayıflamıştır. Doğu Akdeniz'de özellikle 7 Ekim saldırılarının hemen ardından İsrail şirketleri, BP ve ENI başta olmak üzere çok sayıda uluslararası şirketin arama faaliyetlerinin artması ile Gazze'deki mezalimin artması arasındaki orantı da tesadüf değildir.

Sonuç

İsrail, Siyonist hedeflerine ulaşabilmek için Filistinliler üzerinde bitmek bilmeyen etkin bir işgal ve soykırım politikası yürütmektedir. İsrail, gerek enerji kaynakları rezervleri gerekse jeopolitik konumu nedeniyle burayı ele geçirmek istemektedir.

Gazze işgali ile kadın ve çocuk ayırt edilmeksizin hastaneler, okullar, mülteci kampları gibi korunması gereken alanlara dahi bombalar yağdırmakta ve binlerce Filistinli yaşamını yitirmektedir. Gazze ablukaya alınmış, elektrik, su, yiyecek gibi yaşamın idame ettirilebilmesi için karşılanması gereken temel gereksinimlere erişime engel olunmuştur.

Bu şartlar altında hayatta kalmaya çalışan insanlar da vatanlarını terk etmeye zorlanmışlardır. İsrail, Gazze'yi işgal, soykırım ve tehcir yoluyla tamamen Filistinlilerden arındırmak ve Filistin topraklarını kendi topraklarına ilhak ederek özellikle enerji başta olmak üzere ekonomik açıdan güvenli bir alan oluşturmak istemektedir. Böylece Doğu Akdeniz enerji kaynakları üzerinde hakimiyet alanını ve İsrail yayılcılığı politikasının ekonomi politik zeminini oluşturmaya hedeflemektedir. Ancak İsrail'in Gazze işgali ve emperyalist tutumu her ne kadar enerji ekonomi politikasını yönlendirse de bölge dinamiklerinin getirdiği engellerden ve mali külfetlerden dolayı alternatif projelerin hayata geçirilmesi noktasında hedeflerine ulaşması zor görünmektedir. İsrail'in Gazze işgali ciddi bir insani kriz meydana getirmiştir. İnsan haklarına ve uluslararası hukuka aykırı bu soykırım politikalarının bir an önce son bulması ve uluslararası toplumun müdahale etmesi gerekmektedir.

Yeni Nesil TV!

Televizyonun Sosyal Hali!

Türksat 4A
Frekans Bilgileri

Frekans
11837

Sembol
30000

FEC
2/3

POL
V(Dikey)

Digiturk 70
beIN MEDIA GROUP

D-SMART 54

Kablo 40
TÜRK SATELİT

tv+42

Türk Telekom tivibu 63

Bayram Bozkurt
ASYA DİLEM Kurucu Müdür

Nitelikli Göç, Kültürel Zenginlik ve Ekonomik Katkı: Uluslararası Öğrencilerin Türkiye'deki Rolü

Küreselleşme, yükseköğretimi uluslararası hareketliliğin temel yapı taşlarından biri haline getirmiştir. Bu kapsamda, Türkiye son yıllarda uluslararası öğrenci kazanımında önemli bir yükseliş kaydederek hem ekonomik hem de sosyal düzlemde dikkat çekici bir aktör konumuna gelmiştir. Farklı coğrafyalardan gelen binlerce öğrenci, Türkiye'nin köklü üniversitelerinde eğitim almakta, ülkenin kültürel zenginliğine katkıda bulunmaktadır. 2024 yılı itibarıyla Türkiye'de öğrenim gören uluslararası öğrenci sayısı 350 bini aşmıştır. Türkiye'deki üniversitelerde eğitim gören uluslararası öğrenciler yalnızca yükseköğretim sistemine değil, aynı zamanda Türkiye'nin ekonomik yapısına ve göç politikalarına da çok yönlü katkılar sunmaktadır.

Ekonomik Katkının Boyutları

Uluslararası öğrencilerin Türkiye ekonomisine doğrudan katkıları, ilk etapta eğitim harcamaları üzerinden kendini göstermektedir. Uluslararası öğrencilerin Türkiye ekonomisine yıllık katkısının yaklaşık 1 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir. Üniversite harçları, özel kurs ücretleri ve eğitim materyalleri için yapılan ödemeler, eğitim sektörüne önemli bir kaynak oluşturmaktadır.

Ancak ekonomik etki bununla sınırlı değildir. Öğrencilerin konaklama, yeme-içme, ulaşım, giyim ve kültürel etkinlikler gibi günlük yaşam giderleri de yerel ekonomilere canlılık katmaktadır. Özellikle üniversite şehirlerindeki esnaf ve hizmet sektörü, uluslararası öğrenci varlığından önemli ölçüde faydalanmaktadır.

Uluslararası öğrenciler beraberlerinde farklı kültürleri ve iş yapma anlayışlarını da getirmektedir. Eğitimleri sırasında veya sonrasında kendi ülkeleriyle Türkiye arasında ticari köprüler kurma potansiyelleri bulunmaktadır. Hatta bazıları, Türkiye'de kalarak kendi işlerini kurma ve girişimci ekosistemine dahil olma

“Uluslararası öğrenciler artık yalnızca eğitim sisteminin değil, Türkiye ekonomisinin ve nitelikli göç stratejisinin de önemli bir parçası. 350 bini aşkın öğrenciyle Türkiye, hem kültürel etkileşimi artırıyor hem de yerel ekonomilere canlılık katıyor. Bu gençler, uzun vadede ülkenin nitelikli iş gücüne ve girişimcilik ekosistemine değerli katkılar sunuyor”

yolunu seçebilmektedir. Bu durum, yeni iş olanaklarının yaratılmasına ve ekonomik çeşitliliğin artmasına katkı sağlamaktadır.

Nitelikli Göç ve Beyin Kazanımı

Uluslararası öğrenci hareketliliği, günümüz dünyasında giderek önem kazanan nitelikli göç olgusunun önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Türkiye'ye gelen bu öğrenciler, sadece geçici bireyler değil; iyi eğitim almış, çok dilli ve farklı kültürlerle açık potansiyel iş gücü kaynaklarıdır. 2023 verilerine göre, uluslararası öğrencilerin yaklaşık yüzde 20'si mezuniyet sonrasında Türkiye'de kalmakta veya kalmayı planlamaktadır.

Uluslararası öğrenciler, yalnızca öğrenim görmekle kalmıyor; tükettikleri, ürettikleri ve kurdukları bağlarla Türkiye ekonomisine kalıcı katkılar sağlıyor.

Alanında uzmanlaşmış, kültürlerarası etkileşime açık bireylerin uluslararası düzeyde hareketliliği, hem gönderen hem de ev sahibi ülkeler için çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Türkiye'nin uluslararası öğrencilere ev sahipliği yapması, uzun vadede nitelikli iş gücü potansiyelini artırma imkân sunmaktadır.

Sonuç Olarak:

Geleceğe Yönelik Bir Vizyon

Uluslararası öğrenciler, Türkiye ekonomisi için sadece anlık bir gelir kaynağı değil, aynı zamanda uzun vadeli bir yatırım ve nitelikli göç potansiyelidir. Onların varlığı, kültürel zenginleşmeyi beraberinde getirmekte, uluslararası ilişkileri güçlendirmekte ve ekonomik dinamizme önemli katkılar sunmaktadır. Türkiye'nin bu potansiyeli en iyi şekilde değerlendirebilmesi için, uluslararası öğrenci politikalarını göç stratejileriyle entegre etmesi, uyum süreçlerini desteklemesi ve beyin kazanımına odaklanması gerekmektedir.

MÜSİAD gibi iş dünyası temsilcilerinin de bu süreçte aktif rol alması, uluslararası öğrencilerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunu kolaylaştıracak projeler geliştirmesi büyük önem taşımaktadır. Geleceğe yönelik akılcı ve stratejik bir yaklaşımla, Türkiye uluslararası öğrencilerin katkısıyla ekonomik kalkınmasını daha da hızlandırabilir ve küresel rekabette daha güçlü bir konuma ulaşabilir.

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Arktik'te Çözülme ve Direnç: İklim Göçü, Yerli Halklar ve Türkiye'nin Kültürel Diplomasisi

“Türkiye'nin Arktik politikaları, jeopolitik çıkarlardan çok insani diplomasi, kültürel dayanışma ve ekolojik sürdürülebilirlik temellerine dayanmaktadır. Bölgeyi stratejik rekabet sahası olarak gören diğer aktörlerin aksine, Türkiye ‘iklim adaleti’ ve ‘küresel ortaklık’ vurgusu yapmaktadır.”

Dünya üzerinde yaklaşık 14 milyon kilometrekarelik bir alanı kapsayan ve sekiz ülkenin “Kanada, Danimarka (Grönland), Finlandiya, İzlanda, Norveç, Rusya, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri (Alaska)” sınırlarını içeren Arktik bölgesi ekstrem çevresel koşulları, benzersiz ekosistemi ve tarihsel süreçte değişken olan jeopolitik önemi ile tanımlanmaktadır. Coğrafi olarak, Kuzey Kutup Dairesi (66,5°K enlemi) olarak belirlenmiş ve binlerce yıl boyunca ekolojik ve insan manzaralarını şekillendiren geniş buz tabakaları, permafrost (donmuş toprak) ve mevsimsel deniz buzu barındırmaktadır.

Ancak, insan kaynaklı iklim değişikliği, bölgenin iklim dengesini önemli ölçüde değiştirerek ardışık çevresel bozulmalara yol açmıştır. Son elli yıl içinde, Arktik sıcaklıkları küresel ortalamanın neredeyse üç katına çıkmış ve bu durum, benzeri görülmemiş buz erimelerine, permafrost bozulmalarına ve ekosistem değişimlerine neden olmuştur. Bu dönüşümler yalnızca ekolojik etkiler yaratmakla kalmayıp, aynı zamanda bölge genelindeki insan faaliyetlerini, göç desenlerini ve politika çerçevelerini giderek daha fazla yeniden şekillendirmektedir.

Arktik'teki hızlı çevresel değişim ve insan hareketliliği arasındaki etkileşim, iklim kaynaklı göçü anlamak için kritik bir vaka çalışması sunmaktadır. Bölge, yaklaşık 4 milyonluk nüfusuyla seyrek nüfuslu olsa da Sami, İnuit ve Nenets gibi yerli toplulukları, çözülen permafrost altyapıyı ve geleneksel geçim kaynaklarını istikrarsızlaştırdığı için varoluşsal tehditlerle karşı karşıyadır. Eş zamanlı olarak, geri çekilen buzların yönlendirdiği Arktik nakliye rotalarının (örneğin, Kuzey Denizi Rotası) ve kaynak çıkarma fırsatlarının açılması, emek göçünü ve jeopolitik rekabeti teşvik etmiş, devletleri göç ve güvenlik politikalarını yeniden kalibre etmeye yöneltmiştir. Bu ikilik (yerinden edilme ve yeniden iskân etme), çevre bilimini, sosyo-ekonomik dinamikleri ve yönetimi birbirine bağlayan disiplinler arası analize olan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Arktik bölgesi, dünya nüfusunun yalnızca yüzde 0,05'ini barındırır da yaklaşık 4 milyonluk yerli halklarıyla (İnuit, Sámi, Nenets, vb.) insanlığın kültürel ve ekolojik mirasının kritik bir parçasını oluşturmaktadır. Bu topluluklar, binlerce yıldır buzullar, permafrost ve kutup ekosistemleriyle uyumlu geliştirdikleri geleneksel bilgi sistemleri sayesinde bölgenin sürdürülebilir kullanımını sağlamıştır. Ancak, son yarım yüzyılda küresel ısınmanın yol açtığı buzul erimeleri ve enerji kaynaklarına (petrol,

doğalgaz, nadir toprak elementleri) artan talep, Arktik'i endüstriyel genişleme için yeni bir cazibe merkezine dönüştürmüştür. Örneğin, Rusya'nın Kuzey Denizi Rotası'ndaki liman genişletme projeleri ve Norveç'in Barents Denizi'ndeki offshore petrol arama faaliyetleri, bölgeye dışarıdan işçi göçünü hızlandırmakta, bu da yerli nüfusun demografik ve kültürel dokusunu tehdit etmektedir. Bu süreçte, yerli halkların toprak hakları ve kendi kaderini tayin hakkı, uluslararası sözleşmelere (ILO 169, UNDRIP) rağmen, endüstriyel çıkarlar karşısında ikincil konuma düşmektedir.

Sosyo-Kültürel Çözüm ve Politik Direnç: Yerli Kimliğinin Savunusu

Dış göçün tetiklediği demografik değişim, yerli topluluklarda dilsel erozyon, geleneksel üretim pratiklerinin kaybı ve nesiller arası kültürel aktarımın zayıflaması gibi çok katmanlı sorunlara yol açmaktadır. Örneğin, Grönland'da madencilik sektörüne bağlı olarak artan Danimarkalı ve Avrupalı işçi nüfusu, İnuit dilinin kamusal alandaki görünürlüğünü azaltırken, genç nesillerin kimlik algısını dönüştürmektedir. Benzer şekilde, Sibiry'a'da yerli Nenet toplulukları, petrol boru hatları nedeniyle göçebe ren geyiği çobanlığını sürdürmekte zorlanmakta, bu da toplumsal hafızanın parçalanmasına neden olmaktadır. Buna karşın, yerli örgütler (Inuit Circumpolar Council, Sámi Parlamentosu) uluslararası platformlarda hukuki ve politik direnç stratejileri geliştirmekte, özerk yönetim modelleri ve kültürel koruma programları talep etmektedir. Ancak, bu çabaların etkinliği, devletlerin ekonomik çıkarlarla ekolojiyi dengeleme kapasitesine bağlıdır.

Türkiye'nin Arktik ve Sibiry'a'daki Türk Kökenli Halklarla Tarihî ve Kültürel Bağları

Türkiye, coğrafi olarak Arktik bölgesine uzak olsa da son yıllarda küresel iklim politikalarına ve kültürel diplomasiye verdiği önem kapsamında, kutup bölgelerindeki yerli halkların haklarına yönelik sembolik destekler geliştirmektedir. Türkiye'nin 2023'te başlattığı Ulusal Kutup Bilim Programı çerçevesinde, Arktik'teki yerli toplulukların iklim değişikliğiyle mücadele stratejileri ve geleneksel ekolojik bilgileri üzerine akademik çalışmalar desteklenmekte, bu alanda İstanbul Teknik Üniversitesi ve Norveç Arktik Üniversitesi gibi kurumlarla iş birlikleri yürütülmektedir. Ayrıca,

Türkiye'nin Birleşmiş Milletler (BM) platformlarında yerli halkların temsil edildiği Daimi Halklar Forumu'na aktif katılımı, Arktik topluluklarının küresel ölçekte tanınmasına katkı sağlamaktadır. Örneğin, 2021'de BM İnsan Hakları Konseyi'nde yapılan bir konuşmada Türkiye, "yerli kültürlerin korunmasının insanlığın ortak mirası olduğunu" vurgulayarak, Arktik halklarının karşılaştığı çevresel adaletsizliklere dikkat çekmiştir.

Sibiry'a coğrafyası, Yakutlar (Saha), Tuvalar, Altaylar, Hakaslar ve Dolganlar gibi Türk kökenli halkların binlerce yıldır yaşadığı, dilsel ve kültürel sürekliliğin korunduğu bir bölgedir. Bu topluluklar, Orta Asya'dan Ural-Alтай dil ailesinin izlerini taşıyan dilleri, şamanist inanç sistemleri ve göçebe yaşam pratikleriyle Türkiye'nin kadim kültürel hafızasıyla derin bağlara sahiptir. Özellikle Pan-Türkizm ideallerinin 19. yüzyılda şekillenmesiyle birlikte, Türkiye'deki aydınlar ve dilbilimciler (Ahmet Vefik Paşa, Ziya Gökalp vb.), Sibiry'a Türk halklarının folklorik mirasını inceleyerek ortak kimlik algısını güçlendirmeye çalışmıştır. Günümüzde bu bağlar, Saha Cumhuriyeti ve Altay Cumhuriyeti gibi özerk yapıların resmi kurumlarıyla Türkiye arasındaki kültürel protokollerle somutlaşmaktadır. Örneğin, 2019'da TİKA tarafından Saha Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen "Türk Dünyası Kültür Mirası Restorasyon Projesi" kapsamında, geleneksel Yakut ahşap mimarisi örnekleri koruma altına alınmıştır.

Türkiye'nin Arktik yerli halklarıyla kanıtlanmış doğrudan genetik veya demografik bir bağı bulunmamakla birlikte, sivil toplum kuruluşları ve kültürel platformlar

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

aracılığıyla dolaylı dayanışma örnekleri görülmektedir. Örneğin, Anadolu Kültür ve İstanbul Bienali gibi kuruluşlar, Sámi sanatçıların eserlerini Türkiye’de sergileyerek, yerli kimlik ve ekoloji temalı sanatsal diyaloglar kurulmasını teşvik etmiştir. Ayrıca, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Moğolistan ve Sibirya’daki Türk kökenli topluluklarla yürüttüğü kültürel koruma projelerinin metodolojisini, Arktik ‘teki yerli grupların dil ve el sanatlarını kayıt altına alma çalışmalarına uyarlamayı hedeflemektedir. Ancak, Türkiye’nin bu çabaları henüz Arktik özelinde kurumsal bir politika düzeyine ulaşmamış olup, daha çok “küresel güney” odaklı kalkınma iş birliklerinin bir uzantısı olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, Türkiye’nin Arktik yerli halklarına yönelik desteği, kültürel diplomasi ve insani dayanışma perspektifinden ilerlemekte, ancak bölgesel jeopolitik dinamiklerde sınırlı bir rol oynamaktadır.

Türkiye’nin Sibirya’daki Türk kökenli halklarla ilişkileri, özellikle dil ve eğitim alanlarında şekillenmektedir. Ankara Üniversitesi’nde Hakasça ve Tuvaca gibi dillerin öğretilmesi bu kültürlerin yaşatılmasına katkı sağlarken, Türk Hava Yolları’nın bölgeye artırdığı seferler ticari ve kültürel etkileşimi kolaylaştırmıştır. Sibirya’daki Türk kökenli siyasi aktörler, Türkiye’nin Türk Devletleri Teşkilatı aracılığıyla artan etkisini destekleyici bir unsur olarak görse de, Rusya’nın merkezîyetçi yapısı bu ilişkileri siyasi düzeyde sınırlı kılmaktadır. Buna karşılık Türk ve Arktik Halkları arasında tarihsel kültürel benzerlikler, Arktik Halklarının (özellikle İnuitler’in) Sibirya kökenli olması Orta Asya Türk kültürüyle benzerlikler taşımaktadır.

Türkiye’nin Arktik politikaları, jeopolitik çıkarlardan çok insani diplomasi, kültürel dayanışma ve ekolojik sürdürülebilirlik temellerine dayanmaktadır. Bölgeyi stratejik rekabet sahası olarak gören diğer aktörlerin

aksine, Türkiye “iklim adaleti” ve “küresel ortaklık” vurgusu yapmaktadır. Ulusal Kutup Bilim Programı kapsamında yerli halkların iklim adaptasyonunu desteklemek ve geleneksel bilgilerini belgelemek öncelikler arasında yer alırken, TİKA’nın Sibirya’daki kültürel miras projeleri de bu yaklaşımın bir uzantısıdır. Türkiye’nin Arktik politikaları, göç olgusunu yalnızca demografik bir değişim olarak değil; iklim adaleti, kültürel haklar ve insani kırılganlık çerçevesinde değerlendiriyor. Artan sanayi faaliyetleri ve iklim değişikliği, yerli halkları topraklarından koparıp kültürel kimliklerini tehdit ederken, Türkiye bu süreçte insani diplomasiyle yaklaşmakta. Ulusal Kutup Bilim Programı kapsamında desteklenen çalışmalar, göçün nedenlerinden çok, göçle başa çıkma stratejilerine odaklanıyor. Örneğin, Grönland’daki İnuit topluluklarına yönelik dijital geçim projeleri ve kültürel eğitim girişimleri, kimlik korumasını hedefliyor.

Ayrıca, Türkiye’nin BM platformlarında savunduğu “yerli halkların iklim mültecisi statüsü” talepleri, Arktik göçünün küresel hukukta tanınmasına katkı sağlamaktadır. Öte yandan, Türkiye’nin Sibirya’daki Türk kökenli topluluklarla kurduğu kültürel köprüler (örneğin, Yakut dilinin Ankara Üniversitesi’nde öğretilmesi), göç nedeniyle parçalanmış ailelerin diaspora bağlarını güçlendirerek aidiyet duygusunu canlı tutmaktadır. Ancak, Türkiye’nin bu çabaları, Rusya ve Kanada gibi ülkelerin bölgesel göç politikalarını doğrudan etkileyecek kapasiteden uzaktır.

Türkiye’nin insani odaklı Arktik vizyonu, göçün yarattığı toplumsal çözümü durduraktan ziyade, kültürel direnci besleyecek araçlar sunmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, Arktik’in geleceği, yalnızca buzulların erimesi veya ticaret yollarının açılmasıyla değil, yerli halkların göçle mücadelesinde insani diplomasinin ne derece etkili olacağıyla şekillenecektir.

İşgal altındaki Filistin topraklarında 76 yıldır süren 'BÜYÜK FELAKET': NEKBE

Filistinliler, İsrail'in 14 Mayıs 1948'de tarihi Filistin toprakları üzerinde kurulmasıyla zorunlu göçe ve katliamlara maruz kaldıkları o güne, "Büyük Felaket" anlamına gelen Nekbe ismini veriyor

İsrail, yaklaşık 27 bin kilometrekarelik ve %85'inden fazlası tarihi Filistin toprakları üzerine kuruldu

NEKBE SÜRECİNDE

1 MİLYONA YAKIN
Filistinli sürüldü

YAKLAŞIK 15 BİN KİŞİ
öldürüldü

675 KÖY VE KASABA
yok edildi

- Filistin İstatistik Kurumu, Nekbe'den bu yana 134 bini aşkın Filistinlinin öldürüldüğünü bildirdi
- Sadece 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze'de 35 bin 150'den fazla Filistinli öldürüldü
- Batı Şeria'da 745 binden fazla yasa dışı Yahudi yerleşimci bulunuyor

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) tarafından bu yıl ilk kez düzenlenen MÜSİAD Altın Çark Uluslararası Kısa Film Festivali'nin (MAFF) galası, 12 Nisan'da Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

MÜSİAD, bu yıl ilk kez düzenlediği Altın Çark Uluslararası Kısa Film Festivali (MAFF) ile kültür ve sanat alanında yeni bir vizyon ortaya koydu. 12 Nisan'da Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen görkemli gala gecesiyle sinemaseverlerle buluşan festival hem ulusal hem uluslararası alanda büyük ilgi gördü. 44 ülkeden 600'ün üzerinde kısa filmin başvurduğu festivalde, 12 farklı kategoride ödüller sahiplerini buldu.

Festival, kısa film sanatını yalnızca bir anlatı biçimi değil, aynı zamanda kültürel diplomasi ve fikri üretim ekonomisinin parçası olarak ele aldı. Bu yaklaşımla, hem genç yönetmenlere yeni kapılar açmayı hem de Türkiye'nin yerli anlatısını güçlendirmeyi hedefliyor. "Sinema, Kimliğimizi Anlatmanın En Etkili Yolu" Gala gecesinde konuşan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, sinemanın yalnızca bir eğlence aracı olmadığını, aynı zamanda toplumsal hafızayı canlı tutan ve kültürel değerleri geleceğe taşıyan güçlü bir anlatım dili olduğunu vurguladı.

"Asırlar boyunca inşa ettiğimiz değerlerimizi ve yaşadığımız coğrafyanın hikâyelerini dünyaya anlatacak en etkili araçlardan biri sinemadır" diyen Asmalı, Türk sinema ve dizi sektörünün küresel çapta milyonlara ulaştığını ve bu ilginin ülke ekonomisine ve tanıtımına büyük katkı sağladığını belirtti.

Altın Çark Festivali ile genç sinemacılara "bu toprakların hikâyesini anlatın" çağrısı yaptıklarını söyleyen Asmalı, "Bu ülkenin sesi, sinema yoluyla dünyaya ulaşmalı. 'Altın Çark' her döndüğünde yeni bir hikâyeye, yeni bir umuda kapı aralıyor" ifadelerini kullandı.

Kültürsüz Kalkınma Olmaz

Festival Başkanı Sadettin Budak ise yaptığı konuşmada, kalkınmanın yalnızca üretim ve ihracatla değil, kültür ve sanatla da mümkün olduğunu vurguladı. "Bir kısa filmle binlerce kelime anlatılır. Bu festival, genç yeteneklerin sesini duyurmasına, hayallerini perdeye yansıtmasına vesile olacaktır" diyen Budak, kültürel ihracatın ve yerli anlatının güçlenmesine katkı sunmayı amaçladıklarını belirtti.

Budak ayrıca, festivalin ilerleyen yıllarda sadece bir ödül töreni değil, yapım desteği sunan, sürdürülebilir, fon oluşturabilen bir platforma dönüşeceğini ifade etti. "Kültürümüzü ihraç etmek sadece milli bir gurur değil, aynı zamanda ekonomik büyüme stratejimizdir" sözleriyle bu hedefin altını çizdi.

Sinema Endüstrisinde Yeni Çağ: Yapay Zekâ

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürü Birol Güven de galaya katılan isimler arasındaydı. MÜSİAD'ın sinema alanına destek vermesini son derece kıymetli bulduğunu belirten Güven, "Dertli olmayanın sineması olmaz. Sinema, anlatma ihtiyacının sanatıdır" dedi. Ayrıca festivalde ilk kez yer verilen "Yapay Zekâ Filmi" kategorisine de dikkat çeken Güven, 21. yüzyılın başrolünde yapay zekânın yer aldığını, ancak ödüllerin insana – yani o teknolojiyi anlamlı şekilde kullanan sanatçıya – verildiğini vurguladı.

Ödüller Sahiplerini Buldu

Festivalde toplam 500 bin TL ödül dağıtıldı. Sinematografi, yönetmenlik, senaryo, belgesel, öğrenci filmi ve yapay zekâ gibi farklı alanlarda verilen ödüller genç yetenekleri teşvik etmeyi hedefledi.

Öne çıkan ödüller arasında:

- En İyi Yönetmen:** Ercan Başaran Şahin – Kafamdaki Polis
- En İyi Senaryo & Seyirci Özel Ödülü:** Ali Rıza Bayazit – Teamül
- En İyi Sinematografi:** Hasan Ete – İyi Ölüm
- En İyi Yapay Zekâ Filmi:** Berkay Ellek – Beyaz Güvercin
- En İyi Öğrenci Filmi:** Enes Küçük – Nan
- En İyi Uluslararası Film:** Vlad Bolgarin – Place Under the Sun
- En İyi Ulusal Film:** Mert Erez – Rehber

Belgesel kategorisinde ise “Gulab Gul” filmi ile Semih Sağman, “Özgür Sözler: Gazzeli Bir Şair” ile Abdullah Harun İlhan, ve “Emma” filmiyle Merve Kuş Mataracı ödül alan isimler oldu.

Gecede ayrıca usta sanatçılar **Mesut Uçakan** ve **Hülya Koçyiğit** “MÜSİAD Onur Ödülü”ne layık görüldü.

Yeni Hikâyeler İçin Çark Dönmeye Devam Edecek

MÜSİAD Altın Çark Uluslararası Kısa Film Festivali, yalnızca sinema sektörüne değil, aynı zamanda Türkiye’nin kültürel kalkınma vizyonuna da güçlü bir katkı sundu. Sinemanın toplumsal etkisini odağına alan bu festival, önümüzdeki yıllarda daha da büyüyerek yerli ve uluslararası yapımların buluşma noktası olmayı hedefliyor.

Selim SAR
MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Yağmurdan Esintiye Latin Amerika: İzler ve Fırsatlar

MÜSİAD yurt dışı teşkilatımızı uzak coğrafyalara ulaştırma adına çalışan, sevdasını sırtına yüklemiş bir ekiple sadece masada değil sahada da etkin olabilmek adına Güney Amerika'ya bölgeden sorumlu arkadaşlarımızla bir seyahat gerçekleştirdik.

Hem bölgedeki gelişmeleri analiz ederken hem de teşkilat çalışmalarımıza katkı sunmak amacındaydık. Bu minvalde Brezilya ve Venezuela ofislerimizi ziyaret edip, yapılarımızı güçlendirme noktasında istişarelerde bulunurken, aynı zamanda bölgedeki elçiliklerimize, önemli vakıf ve birimlerimize, ticaret ve yatırım ajanslarına, bakanlıklar ve yetkili mercilere ziyaretlerimiz oldu.

**“Bir kıtaya değil, bir ruha yolculuk...
São Paulo’nun yağmurundan
Karakas’ın esintisine uzanan
bu seyahat, kültürlerin, tarihlerin ve
inançların iç içe geçtiği Latin Amerika’nın
çok katmanlı yapısını ortaya koyuyor.
Ticaretin, inancın ve insan hikâyelerinin
izini sürdüğümüz bu yolculuk, sadece
gözle değil, gönülle yapılan bir keşifti”**

Yağmurdan Esintiye Latin Amerika: Sao Paulo’dan Karakas’a Bir Hafta

Brezilya’nın kalabalık metropolü São Paulo’da başlayıp, Venezuela’nın rüzgârlı ve ılık başkenti Karakas’ta sona eren bir haftalık Latin Amerika yolculuğumuz; yalnızca binlerce kilometreyi kat etmekle kalmadı, aynı zamanda kültürlerin, tarihin ve yaşam biçimlerinin iç içe geçtiği benzersiz bir deneyimi de beraberinde getirdi. Teşkilatın sadece masa başında değil; farklı coğrafyaların havasını soluyarak, insanlara temas ederek ve ruhlarına dokunarak gelişebileceğine olan inançla yola çıktık, bohçamızı sırtımıza yükleyerek.

São Paulo: Ticaretin Kalbi, Yağmurun Ritmi

São Paulo’ya adım attığımızda tropikal bir yaz yağmuru bizleri karşıladı. Gri gökyüzüyle zıtlık içindeki modern gökdelenler, nemli kaldırımlarda telaşla yürüyen takım elbiseli insanlar, şehrin hiç durmayan nabzını hissettiriyordu. Burası yalnızca Brezilya’nın değil, Güney Amerika’nın da ekonomik motoru. Finans merkezleri, sanayi devleri ve Latin Amerika borsasının nabızı burada atıyor.

DEĞERLENDİRME

Dünya genelinde yaşanan ekonomik ve siyasi savrulmalar, yönetimden topluma doğru tüm katmanlarda güçlü bir etkileşim yaratmış durumda. ABD’de seçimlerin ardından iktidara gelen yeni yönetimin bölgede kuracağı yeni ortaklıklar, geliştireceği zıtlıklar ve belirleyeceği yön, herkesin zihninde tepki dolu bir soru işareti oluşturuyor. Yaptığımız resmi temaslarda bu belirsizliğin etkisini açıkça hissediyorsunuz.

Yoğun temaslarda bile sokağa adım attığınız anda geçmiş kendini hatırlatıyor. 19. yüzyılın kahve baronları Avenida Paulista’daki tarihi konaklarda, Japonlar Liberdade’de, Arap tüccarlar ise Brás’taki iş yerlerinde São Paulo’nun göçle yoğrulmuş yapısını yansıtıyor. Siyasal gelişmelerin izleri sadece büyük tabloda değil, şehrin ruhuna da işlemiş durumda. “El Turco” olarak anılan Arap kökenli Müslüman ve Levantenler, Osmanlı tebaasından vakti zamanında bu coğrafyalara gelen aileler, özellikle ticaret hayatında etkin roller üstlenmiş; bugün hâlâ tekstil, kuyumculuk ve elektronik sektörlerinde bu etkinin izleri görülüyor. Adım attığımız ilk noktadan dokunduğumuz son noktaya kadar coğrafyada kim ile tanıştıysak bir şekliyle geçmişinde ya El Turco var ya da temas içindeler.

Bir yandan hareketli, bir yandan da kasvetli atmosferiyle São Paulo’da Ticaret Odası ile gerçekleştirdiğimiz temaslarda ve geleceğe dönük iş birliği adımları, içimizi ısıtan bir başlangıç oldu. Kendi içinde fazlasıyla yeterli kaynaklara sahip bu zengin ülkenin iş insanlarıyla, üyelerimiz arasında ticari ilişkileri geliştirmek üzere attığımız bu ilk adım umut vericiydi.

İklim farklı, şehirler farklı, insanlar farklıydı ama “El Turco” ismi her yerde tanındı. Osmanlı’nın göç eden izleri, hâlâ bölgenin ticaretinden kültürel yaşamına kadar birçok alanda canlıydı. Bu tarihî bağlar, bizim için yeni köprüler kurmanın da en sağlam temeli oldu.

Santos: Atlantik Kıyısında Nostalgik Bir Soluk

São Paulo’dan Santos’a inen Serra do Mar boyunca uzanan virajlı yollar, sis ve yağmurun el ele verdiği dramatik bir fonla karşılıyor bizleri. Tropik ormanların içinden geçerken, zaman zaman sis perdesi aralanıyor ve Pasifik’in mavi çizgisi, uzakta seçiliyor.

São Paulo’dan yaklaşık bir buçuk saatte ulaştığımız Santos, okyanus kıyısında, Brezilya’nın en büyük limanı Porto de Santos’a ev sahipliği yapan canlı bir liman kenti. Yüzyıllar boyunca kahve ticaretinin ana kapısı olan bu liman, Osmanlı tüccarları ve Arap göçmenler için de ilk durak olmuş. Gri gökyüzüne rağmen hareketli şehirde yürürken, tarihî Arjantin-Brezilya kahve rekabetinin izlerini dalgalar arasında hissediyorsunuz. MÜSİAD’ımızın temsil noktası tarihin izlerini taşıyan caddelerin arasında, şehrin kalbinde tutulmuş. Cuma namazı öncesinde temsilcimiz ile geleceği şekillendirecek adımları konuşurken, düşüncelerimiz, coğrafyadaki keşfedilmemiş fırsatlarda.

DEĞERLENDİRME

Santos, Brezilya'nın ilk modern yerleşim noktalarından biri olarak bilinir. 1535 yılında Portekizli kaşifler tarafından kurulan bu şehrin sokaklarında gezerken, şehrin köklü geçmişine tanıklık eden binalar ve yapılarla karşılaşmak mümkün. Tarihi yerleşim alanları, ziyaretçilere Brezilya'nın kolonyal dönemine dair ipuçları sunar. İç mahallelerde camiler ise İslam toplumunun Osmanlı zamanından bu yana dokunuşunun günümüze yansımaları.

Adımlarımız bizi Mesquita Santos'a götürüyor; üç dilde kılınan Cuma namazının ardından İslam toplumu yetkilileriyle görüştük. Ne yazık ki, camiler yine kendi başına ve cemaatıyla sınırlı; dayanışma yok, ortak hareketin bereketi eksik. Bu yüzden uzaktan gelecek dokunuşlara ve liderliğe ihtiyaç duyuyorlar. Namaz sonrası yürüyüşümüze devam ediyor, Pele Müzesi'nde futbolun yalnızca bir spor değil, bir kimlik ve direniş biçimi olduğunu hatırlıyoruz. Limanın kıyısındaki Avrupa esintili yapılar ise Santos'un Brezilya'nın dünyaya açılan ilk kapılarından biri olduğunu gözler önüne seriyor.

Buenos Aires:

Tango ve Güneşin Dansı

Brezilya'ya Sao Paulo havaalanından veda edip Arjantin'in başkentine indiğimizde, Sao Paulo'nun yağmurları yerini kavurucu bir güneşe bırakmıştı. Geniş caddeleri, Fransız mimarisini andıran görkemli binaları ve tango notalarıyla bezeli sokaklarıyla Buenos Aires, Avrupa estetiğini Latin tutkusuyla harmanlıyor. La Boca mahallesinde duvarlara asılı renkli tablolar arasında yürürken, şehrin işçi sınıfının geçmişini okuduk adeta. Palermo sokaklarındaki kafelerde ise entelektüel sohbetler ve kitapların arasında, Arjantin'in zengin düşünsel mirasıyla karşılaştık.

Burada da "El Turco" etkisi göz ardı edilemez. Osmanlı topraklarından göçen insanlar, tıpkı Brezilya'daki gibi Arjantin'de de ticaretin, özellikle tekstilin önemli aktörleri olmuş. İslam toplumunun izleri, yer yer camilerde, daha çok da küçük aile işletmelerinde ve yerel pazarlarda karşınıza çıkıyor. Buenos Aires'te bir yandan Katolik kiliseleri diğer yanda Ramazan ayında sessizce açılan iftar sofraları, bu şehrin çok katmanlı yapısını özetliyor.

Arjantin'de dikkatimizi çeken İslam'a olan ciddi yöneliş, toplumun her katmanında yavaş yavaş büyüyen bir aydınlanma ile karşımızda. İlk ziyaretimizi Arjantin İslam Birliğine yapıyoruz. Başkan ve ekibi bizleri sıcak bir şekilde karşılayıp, konuları yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine yoğunlaştırıyor. Birlik yetkililerinden Abel bey'in İstanbul ziyareti sırasında İslam ile tanışması ve Müslüman olma süreci gözlerimizi dolduran belki binlerce hikâyeden sadece bir tanesi. Ülkemizin büyükelçiliği ve kurumları burada sahada etkin çalışmalar yapıyor. Görüştüğümüz iş adamlarından Hannibal Bey ve ailesi gibi birçok Müslüman tacir, etkin ve yetkin bir şekilde, bayrağımızı dalgalandıracak nitelikte ve kalitede. Sokak sokak gezerken, toplumun bir arayış içerisinde olduğunu da iliklerinize kadar hissediyorsunuz.

Ülkenin liderinin yeni seçilen ABD başkanı ile yakın ilişkisi, politika değişikliği ve bunun topluma yansımaları Yatırım Ajansı ve Ticaret odası gibi kurumlara yaptığımız ziyaretlerde hissedildiği gibi, taksi şoförlerine kadar herkesin dilinde, ne olacak bu ekonominin hali!.. Serbestleşme düşüncesi ile yol almak isterken, geçmiş sosyal politikaların tozlu raflarında, nasıl hamleler yapacağını bilemeyen ve öneriye açık yetkililerle de karşılaşmadık değil. Yeni ortak çalışma masaları için ilk adımları attığımız bu ziyaret bizler ve üyelerimiz için çok kıymetli olacak.

Karakas: Rüzgarla Gelen Direnç ve Umut

Yolculuğumun son durağı Karakas'a direk uçuş olmadığı için Kolombiya'dan aktarma uçuş ile ulaştık. Venezuela'nın başkenti, And Dağları'nın eteklerinde, esintili ve serin bir havayla bizleri karşıladı. Şehrin havası gibi toplumsal yapısı da değişken: hem geçmişin devrimci ruhunu hem de günümüzün ekonomik zorluklarını taşıyor.

Simón Bolívar'ın heykelleri, duvarlardaki siyasi grafitiler ve halk pazarlarında direnen esnaf... Karakas, tarih boyunca olduğu gibi bugün de bir mücadele alanı. Petrol, buranın hem şansı hem de laneti olmuş. Zengin yeraltı kaynakları, dış müdahaleler ve iç politik çekişmelerin merkezinde bir şehir yaratmış. Buna rağmen şehirdeki İslam topluluğu, özellikle Lübnan ve Suriye kökenli "El Turco" aileler, sosyal hayatta aktif. Camiler, yardım kuruluşları ve kültürel merkezlerle bu çok kültürlü yapının parçası olmaya devam ediyorlar.

Devletlerimiz arasındaki sıcak ilişkiler topluma da yansımış, halkın El Turco deyince bizlere olan sıcaklıklarının yanında yetkililerin sıcakkanlı ortak girişim talepleri etkileyici idi. Turizm bakanı ile havaalanında yaptığımız ilk temasta bizlere ülkelerini gezdirmek için tekrar davet etmesinden, Ekonomi bakanının teleferikle çıkılan Avila dağının zirvesinde şehrin manzarası eşliğinde iş yemeği davetine, Sanayi bakanının ülkedeki potansiyel sanayi alanları ve iş

sahaları ile alakalı somut tekliflerine kadar ajandamızı doldurarak ülkemize dönüyoruz.

Dikkatimizi çeken bir husus da Türk sinema ve film endüstrisinin bu bölgelerde bizlere açtığı önemli tanıtım fırsatları. Neredeyse uğradığımız her ülkede Türk film rüzgârı esiyor, hayranı oldukları oyuncu ve sanatçılar ile bir araya gelme ihtimalinin bile kıymeti gözlerinden okunurken, coğrafyadan ülkemize turistik ziyaret hareketliliği de yeni fırsatlar oluşturmuş durumda.

Latin Amerika'nın Ruhu: Farklılıkta Birlik

Bu bir haftalık kısa ama yoğun gezi, Latin Amerika'nın yalnızca coğrafi değil, aynı zamanda kültürel olarak da ne kadar geniş ve zengin olduğunu bizlere gösterdi. Yağmurlu bir São Paulo sabahından güneşin kavurduğu Buenos Aires'e, oradan esintili Karakas akşamına uzanan bu yolculuk, bizlere bir kıta değil, bir ruh tanıttı.

Birbirinden farklı tarihlerin, dillerin, inançların iç içe yaşadığı bu coğrafyada, El Turco'dan sokak sanatçılarına, ticaretten dine, modern yaşamdan geleneksel değerlere kadar her şey birer mozaik taşıydı. Ve ben o mozağin bir parçası olmaktan büyük bir keyif aldım.

Hedefimiz bölgede daha etkin bir yapı oluşturarak üyelerimize bu fırsat kapılarını aralamak.

Çinli Otomobil Sermayesine Türk Damgası

“Çinli otomotiv devleri, Avrupa’ya vergisiz ve hızlı erişim için rotalarını Türkiye’ye çevirdi. Yeşil enerji, lojistik avantajlar ve güçlü yan sanayi yapısıyla bu tablo, “Made in TÜRKİYE” etiketiyle dünya pazarlarında yükselmesine işaret ediyor”

Uzak Doğu’dan gelen devler Chery ve MG, “Made in China” etiketiyle özdeşleşen o eski imajı silip atmak ve bazı reddedilemeyecek teklifleri değerlendirmek için pür dikkat Türkiye’yi izliyor. Aslında iş sadece navlun, nakliye ya da Körfez’den geçiş sıkıntılarıyla sınırlı değil. Avrupa, karbon emisyonu üzerinden vergi uygulamaya başlayınca, “Kirli üretim” etiketli ürünlerin fiyatı da emisyon vergileri ile doğrudan artmaya başladı. İşte tam bu noktada, “Türkiye’de üretirsin, Avrupa’ya vergisiz ve temiz yollarsın” vaadi, üreticilere neredeyse altın tepside sunuluyor.

Gümrükte Yeşil Avantajlar

AB’ye köprü olan Gümrük Birliği anlaşması, Türkiye’de üretilen araçlara ek vergi koymuyor. Chery, Samsun’da planladığı 200 bin araçlık fabrikayla buradaki lojistik ve vergi avantajını sonuna kadar kullanacak. MG de Doğan Trend Otomotiv’le birlikte benzer bir tesis kurmak için gün sayıyor söylentileri çoktan yayılmaya başladı ama henüz net bir adım yoksa da bunca fırsat kaçırılacak gibi değil.

Üstelik Avrupa’nın karbon sınır ayarlama mekanizması (CBAM) devreye girince, “Hangi fabrikada, hangi enerjiyle, ne kadar karbon saldın?” sorusuna cevap vermek zorunda kalacak üreticiler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre, tüm üretimin yüzde 56’sı yeşil enerji olan bu topraklarda, çalıştığı yerden gelecek sorulara çoktan hazır olacak. Türkiye’nin rüzgârıyla, güneşiyle çalışan tüm YEKA santralleri, günün sonunda hem az vergi hem makul elektrik vergisi hem de “yeşil üretim” kozlarını, üreticilere global pazarda oynaması için cömert şekilde sunacak.

3 Kat Hızlı Nakliye

Ülkemizin bir ucundan diğer ucuna uzanan tren hatları, limanlar derken, Çin’den Avrupa’ya uzayan 40 günlük rota, burada kurulacak fabrikalarda üretilen her ürün için 15 güne düşüyor. Hem parça tedariği hem stok taleplerini karşılamak bundan daha hızlı olamazdı sanırım. Deniz, demiryolu ve kara taşımacılığının üçlü kombinasyonu, “hızlı sevkiyat” isteyen üreticinin işini kolaylaştıracak. Böylece oluşacak somut fayda, gümrük, vergi ve yeşil başlıklarının yanına bir de takvim avantajı sağlıyor.

Ülkemizde uzun süredir satılan özellikle Çinli motosiklet markalarının satış sonrası öykülerini hatırlayalım. Aylarca beklenen stoklar, bir türlü temin edilemeyen yedek parçalar, yaratılan olumsuz müşteri deneyimi ve en başta bahsettiğimiz üretici damgasını algısı, bu hikayeyle de bir süre daha beslenmeye devam etti. Tam da bu noktada hem iç Pazar hem de Avrupa için daha mümkün “Marka Stratejilerinin” de kapısı aralanmış olacak.

Türkiye, sadece bir üretim noktası değil; aynı zamanda Avrupa’ya açılan yeşil ve hızlı bir kapı. Çinli markalar için bu coğrafya, maliyetleri düşürmenin ve pazara erişimi kolaylaştırmanın ideal yolu haline geliyor.

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Yerli Yan Sanayiye Büyük Katkı

Geldiler, üretildiler, satıldılar, ihraç edildiler ve hazır satış sonrası demişken yerli/yan sanayi ve istihdam konularına da girmemiz gerekecek. Türkiye'de 2000'in üzerinde yan sanayi üreticisi bulunuyor, bu konuda otomotivde küresel bir tedarik merkezi denebilecek kadar da köklü bir geçmişe sahibiz. Chery ve olası MG fabrikalarının kurulması, doğrudan ve dolaylı olarak on binlerce kişiye iş demek. Üstelik yerleşme oranı yüzde 60'a çıksa, yurt içi satışlardaki vergi avantajları bir yana 1 milyar dolarlık yan sanayi pazarına da kapı açılmış olacak.

Ne demek istiyoruz? Şöyle; buraya gelen üretici, motor, şanzıman ve batarya gibi kritik parçaları da yanında getiriyor. Şu aşamada planlanan burada sadece montaj ve basit üretim işlemleriyle sürecin tamamlanması yönünde.

Fakat yerleşme oranı artarsa, yani her 10 parçadan 6'sı Türkiye'de üretilirse, buradaki Otomotiv yan sanayi üreticileri devreye girecek ve ciddi bir tedarik hacmi oluşturulabilecek. Bu noktadaki en önemli değişken, önümüzdeki günlerde görebileceğimiz devlet teşvikleri olacak.

Binek bir otomobilin parça ve komponent maliyetinin yüzde 60 civarında olduğunu düşünürsek, tam kapasite üretimde planlanan, örneğin 200.000 araç için 1 Milyar dolara ulaşabilecek bir iş hacminden bahsediyoruz. Ülke ekonomisine gelecek bu dev katkı, yan sanayide de yeni istihdam alanları yaratırken, nitelikli iş gücü

ve bilgi birikimi kazanmamızı da sağlayacak. Çünkü sadece bir direksiyon simidi bile sadece üretimden değil, mühendislik, malzeme bilgisi, kalite standartlarına hâkimiyet ve küresel tedarik zinciri yönetimi gibi katma değerli yetkinlikleri de beraberinde getirecek.

Gölgede Fakat Parlıyor

Kurdaki dalgalanmalar maliyetleri etkileyen büyük unsurlardan biri, ekonomideki istikrarı sağlamak kadar güven kazanmak da her zamankinden daha önemli hale geliyor. Ayrıca saydığımız onca avantaj AB ve Türkiye'deki vergi regülasyonlarındaki değişiklikler ve ertelemeler riski ile de her zaman karşı karşıya. Öte yandan küresel tedarik zincirlerindeki kırılganlıklar da bu yeni üretim ekosisteminin direncini test edecek faktörlerden biri.

Özellikle Türkiye'nin Gümrük Birliği ilişkisinin dinamikleri ve karbon sınır vergisi düzenlemelerindeki olası revizyonlar, bütün hesapları değiştirebilecek güçte. Yeni düzende, Çinli üreticilerin "Türkiye'de üret, Avrupa'ya vergisiz ihraç et" stratejisinin sürdürülebilirliği, AB ve Çin arasındaki ticari diplomasinin gidişatına da bağlı olacak. Bugün atılan adımlar, gelecekte "Designed in Turkey, Powered by China" modelinin, "Made in Turkey, Exported to Europe" başarı hikâyesine dönüşme potansiyelini barındırıyor. Riskler ve belirsizliklerin gölgesinde olsa da Türkiye'nin otomotiv sektöründe küresel bir oyuncu olma vizyonu, bugünün stratejik hamleleriyle şekillenecek.

Güney Amerika'nın Ritmi ARJANTİN

Başkent
Buenos Aires

Nüfus
47.592.000

(Nisan 2025, IMF)

Yüzölçümü
2.780.400 km²

Ülkenin Kısa Tarihi

Arjantin'in tarihsel gelişimi, Avrupa etkilerinin Güney Amerika'ya taşınmasıyla şekillenen özgün bir süreci yansıtır. İspanyol sömürgeciliğiyle başlayan tarih, 1816'da bağımsızlığın ilanı ile yeni bir döneme girmiştir. 19. yüzyıl boyunca yaşanan iç savaşlar ve federalizm-yönetimsel merkezilik çatışmaları, ülkenin siyasal yapısına damgasını vurmuştur. 20. yüzyılın ortalarında Juan Domingo Perón ve eşi Eva Perón'un önderliğinde geliştirilen popülist siyasetler, sosyal politikaların genişlemesiyle birlikte Arjantin'in işçi sınıfı ile devlet arasındaki ilişkilerini yeniden şekillendirmiştir. Ancak aynı yüzyıl boyunca yaşanan askeri darbeler, ekonomik krizler ve insan hakları ihlalleri, ülkenin demokratik istikrarını zaman zaman sekteye uğratmıştır. 1983'te demokrasiye geçişin ardından ekonomik reformlar ve uluslararası entegrasyon süreçleriyle yeniden yapılanan Arjantin, bugün Latin Amerika'nın en etkili cumhuriyetlerinden biri konumundadır.

Arjantin'in Siyasi ve İdari Yapısı

Arjantin, federal bir cumhuriyet olup idari yapısı itibarıyla 23 eyalet ve bir federal başkentten oluşmaktadır. Ülkenin siyasi sisteminde kuvvetler ayrılığı temel prensiplerden biri olarak yer alırken, yürütme yetkisi geniş ölçüde devlet başkanına verilmiştir. Devlet Başkanı hem kabine üyelerini hem de yüksek yargı mensuplarını atayabilirken, yasama organı olan Ulusal Kongre iki kanattan –Senato ve Temsilciler Meclisi– oluşur. Her eyaletin kendi anayasası ve özerk hükümeti bulunmakta olup, merkezi yönetim

GSYİH (Milyon \$)
683.533
(2025, IMF)

KBGSYİH (\$)
14.362
(2025, IMF)

Büyüme Oranı (%)
5,5%
(2025, IMF)

ile eyaletler arasında güç paylaşımı anayasal güvence altındadır. Yargı sistemi bağımsızdır ve Anayasa Mahkemesi, yasaların anayasaya uygunluğunu denetleme yetkisine sahiptir. Bu güçlü kurumsal yapı sayesinde Arjantin, Latin Amerika'da anayasal sistemin oturduğu ender ülkelerden biri olmayı başarmıştır. Ancak pratikte federal hükümetin merkeziyetçi eğilimleri zaman zaman yerel yönetimlerle gerilim yaratmaktadır.

Arjantin'in Nüfus ve İstihdam Yapısı

Arjantin yaklaşık 47,6 milyonluk nüfusuyla Latin Amerika'nın en kalabalık ülkelerinden biridir. Şehirleşme oranı yüzde 93'e yaklaşmakta, bu da ülkenin demografik yapısında kent merkezlerinin baskın olduğunu göstermektedir. Ülke, düşük doğurganlık oranı ve artan yaşlı nüfus oranıyla karşı karşıya olup, bu durum sosyal güvenlik sistemlerine yönelik yeni stratejiler geliştirilmesini gerektirmektedir. Nüfusun yaklaşık yüzde 64'ü 15-64 yaş arasında yer almakta ve bu kesim aktif iş gücü olarak ekonomiyeye katkı sağlamaktadır. 14,8 milyonluk çalışan nüfus, özellikle tarım, hizmet ve sanayi sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Kadınların iş gücüne katılımı artış eğilimindedir ancak hâlen erkeklere kıyasla düşük seviyededir. Eğitimli işgücü oranı yüksek olmasına rağmen, yüksek enflasyon ve ekonomik dengesizlik nedeniyle kayıt dışı istihdam da önemli bir sorundur.

Doğal Kaynaklar

Arjantin sahip olduğu zengin doğal kaynaklarla hem kıtasal hem de küresel ölçekte stratejik öneme sahiptir. Pampas bölgesindeki verimli topraklar, tarımsal üretim için büyük avantaj sağlarken, And Dağları boyunca uzanan maden rezervleri ülkeyi lityum, altın, bakır, uranyum gibi kritik madenlerde önde gelen tedarikçilerden biri haline getirmiştir. Enerji kaynakları bakımından da zengin olan Arjantin, Vaca Muerta

gibi devasa kaya gazı rezervlerine sahiptir ve bu da ülkenin enerji bağımsızlığı açısından büyük fırsatlar yaratmaktadır. 4.700 kilometrelik kıyı şeridiyle önemli balıkçılık alanlarına sahip olan ülke, tarım, ormancılık, hayvancılık ve su ürünleri gibi sektörlerde geniş yatırım ve ihracat olanaklarına sahiptir. Doğal kaynakların çeşitliliği ve coğrafi genişliği, Arjantin'i sürdürülebilir kalkınma açısından büyük potansiyel barındıran bir ülke konumuna getirir.

Arjantin'in Ekonomisine Genel Bakış ve 2024 Yılı Değerlendirmesi

Arjantin, Latin Amerika'nın Brezilya ve Meksika'dan sonra üçüncü büyük ekonomisidir. 2024 yılında yaşanan ekonomik daralmanın ardından, 2025 için yüzde 5,5 oranında büyüme tahmin edilmektedir. 2024'te yaşanan yüzde 219,9 oranındaki hiper enflasyon, halkın alım gücünü ciddi şekilde sarsmış ve para birimine olan güveni zedelemiştir. Bu nedenle hükümet, sıkı mali disiplin, merkez bankası reformları ve uluslararası rezerv politikaları ile ekonomiyi istikrara kavuşturmaya çalışmaktadır. Cari işlemler dengesi pozitif dönmeye başlamış, doğrudan yabancı yatırımlarda enerji ve madencilik sektörlerine yönelik güçlü talepler oluşmuştur. İstihdam artışı ve işsizliğin düşüşü, ekonominin 2025'te yeniden büyüme rayına gireceğine dair iyimser beklentileri desteklemektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

2025 yılı itibarıyla Arjantin'in gayrisafi yurtiçi hasılası (GSYİH) 684 milyar dolar olarak öngörülmektedir. Kişi başına düşen milli gelir yaklaşık 14.362 dolar olup, Latin Amerika ortalamasının üzerindedir. Ancak bu göstergeler, yüksek gelir eşitsizliği nedeniyle toplumun geneline eşit şekilde yansımamaktadır. İşsizlik oranının yüzde 6,3 seviyesine gerilemesi, emek piyasasında bir toparlanma olduğunu gösterse de kayıt dışı istihdam hâlâ ciddi bir sorundur. 2024'te yüzde 219'u aşan

enflasyon oranının 2025'te yüzde 35,9'a düşeceği tahmin edilmekte, bu da para politikasında bir istikrar sinyali olarak değerlendirilmektedir. Kamu borcunun GSYİH'ya oranı 2024'te yüzde 85 iken 2025'te yüzde 73'e düşmesi beklenmektedir, bu da dış yatırımcılar açısından olumlu bir gelişmedir.

Arjantin'de Fırsatlar

Arjantin, Latin Amerika'nın en büyük ve çeşitli ekonomilerinden biri olarak, farklı sektörlerde yatırım ve ticaret yapmak isteyen yabancı aktörler için çok sayıda stratejik fırsat sunmaktadır. Ülkenin sunduğu olanaklar sadece sahip olduğu doğal kaynaklarla sınırlı kalmayıp, eğitilmiş iş gücü, sanayi altyapısı, kıta içi ulaşım bağlantıları ve bölgesel ekonomik entegrasyon avantajlarıyla da desteklenmektedir. Coğrafi olarak geniş, tarıma elverişli toprakları, zengin maden yatakları ve yenilenebilir enerji potansiyeli, Arjantin'i enerji, gıda ve hammadde güvenliği gibi küresel düzeyde önem kazanan konularda merkez ülke haline getirmektedir. Bu fırsatlar, özellikle yüksek katma değerli üretim, işleme ve teknolojik dönüşüm içeren sektörlerde öne çıkmaktadır.

Öncelikle tarım ve tarıma dayalı sanayi alanı, Arjantin'in hem geleneksel hem stratejik gücünü temsil etmektedir. Dünya çapında soya, mısır, buğday, siğir eti ve süt ürünleri gibi tarımsal ürünlerin önde gelen ihracatçılarından biri olan Arjantin, gıda güvenliği ve gıda işleme alanlarında önemli bir aktör konumundadır. Bu bağlamda soğuk zincir lojistiği, tarım makineleri, gübre ve sulama teknolojileri, akıllı tarım uygulamaları gibi alanlarda dış yatırımcılara yönelik büyük bir ihtiyaç ve iş birliği potansiyeli mevcuttur. Türk firmaları, bu sektördeki mühendislik çözümleri, teknoloji transferi ve ekipman tedarikiyle öne çıkabilir.

Enerji sektörü, Arjantin'deki en kritik yatırım alanlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Ülkenin kuzeyindeki Vaca Muerta formasyonu, dünyanın en büyük kaya gazı (shale gas) ve petrol rezervlerinden birine ev sahipliği yapmakta ve bu alanda hem yerli hem yabancı yatırımcılara yüksek kârlı projeler sunulmaktadır. Yenilenebilir enerjiye olan yönelim de hızla artmaktadır. Güneş, rüzgâr ve biyokütle yatırımları devlet teşvikleriyle desteklenirken, enerji depolama sistemleri ve yeşil hidrojen teknolojileri gibi alanlarda da dış yatırımcılara açık bir pazar söz konusudur. Türkiye'nin bu alanda geliştirdiği know-how, Arjantin'in enerji dönüşüm stratejisi ile örtüşmektedir.

Madencilik sektörü, lityum, bakır, altın ve uranyum gibi stratejik minerallerle zengin bir potansiyele sahiptir. Özellikle lityum üçgeni olarak bilinen Arjantin, Bolivya ve Şili bölgesinde bulunan lityum rezervleri, elektrikli araçlar ve batarya teknolojileri açısından hayati öneme sahiptir. Arjantin bu anlamda Avrupa ve Asya'daki yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda kritik bir kaynak ülkesi konumundadır. Maden işleme, rafinasyon teknolojileri, sürdürülebilir madencilik uygulamaları ve çevre dostu üretim süreçleri gibi konularda yapılacak yatırımlar hem ekonomik hem de çevresel açıdan olumlu katkılar sunacaktır.

Arjantin'de Yatırım Ortamı ve Teşvikler

Arjantin, doğal kaynak zenginliği, geniş iç pazarı, stratejik coğrafi konumu ve bölgesel ticaret anlaşmalarındaki aktif rolüyle, Latin Amerika'da yatırımcılar için cazip bir destinasyon olarak öne çıkmaktadır. Ülke, başta tarım, enerji, madencilik, otomotiv, gıda işleme ve kimya olmak üzere birçok sektörde yüksek getiri potansiyeli barındıran yatırım

fırsatları sunmaktadır. Yatırımcı dostu reformlar, kurumsal vergi teşvikleri ve altyapı projeleri ile desteklenen Arjantin, ekonomik büyümeyi hızlandırmak ve dış sermaye girişini artırmak amacıyla son yıllarda önemli düzenlemeler yapmıştır.

Yabancı yatırımcılara yönelik olarak doğrudan yabancı yatırımların (DYY) korunması, mülkiyet hakkı güvenceleri ve kar transferi kolaylıkları, yatırım ortamını cazip hale getiren başlıca unsurlardır. Ülkede faaliyet göstermek isteyen şirketler için hukuki çerçeve açık ve uluslararası standartlara uygundur. Özellikle petrol, doğalgaz ve lityum gibi stratejik alanlarda devlet, kamu-özel iş birliği (PPP) ve ruhsat sistemleri üzerinden yatırımcılara uzun vadeli haklar ve kazanç koruma mekanizmaları sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, yatırımcılara yönelik uygulanan vergi düzenlemeleri de yatırım ortamının istikrarını desteklemektedir. Kurumlar vergisi azami yüzde 25 oranında uygulanırken, stratejik sektörlerde hızlandırılmış amortisman, KDV iadesi ve temettü stopaj indirimi gibi kolaylıklar mevcuttur.

2024 yılında yürürlüğe giren “Büyük Yatırımlar için Teşvik Rejimi (RIGI)”, Arjantin’in yatırım politikalarında dönüm noktası niteliğindedir. Bu rejim, ormancılıktan enerjiye, madencilikten turizme kadar pek çok sektörde en az 200 milyon dolar değerindeki büyük projelere yönelik olarak vergi, gümrük ve kambiyo istikrarı sağlamakta, yatırımcılara 30 yıl boyunca değişmeyen düzenleyici koşullar altında faaliyet yürütme imkânı sunmaktadır. RIGI kapsamında ithalat vergileri, istatistiksel oranlar, KDV peşinatları ve diğer yükümlülüklerden muafiyetler tanınmakta, ihracat gelirlerinde döviz serbestliği, sermaye transferi ve döviz kuru riski gibi konularda tam serbesti sağlanmaktadır. Bu rejim yalnızca doğrudan yabancı yatırımcıları değil, yerel şirketlerle iş birliği geliştirmek isteyen girişimcileri de kapsamaktadır.

Ayrıca, Arjantin’de faaliyet gösteren serbest bölgeler, yatırımcılara üretim, montaj ve yeniden ihracat süreçlerinde vergi avantajları, ithalat kolaylıkları ve bürokratik sadeleşme gibi önemli teşvikler sunmaktadır. Buenos Aires, San Luis ve Tierra del Fuego gibi bölgelerdeki özel sanayi alanları, özellikle üretim ve teknoloji tabanlı yatırımlar için öne çıkmaktadır. Bu bölgelerde faaliyet göstermek isteyen firmalar, genel gümrük ve vergi düzenlemelerinin dışında özel hükümlere tabidir ve daha esnek ticaret politikaları ile karşılaşırlar.

Türkiye-Arjantin Ekonomik İlişkileri: İşbirliğinin Derinleşmesi

Türkiye ile Arjantin arasındaki ekonomik ilişkiler, iki ülkenin farklı coğrafyalarda bulunmasına rağmen karşılıklı tamamlayıcılık ve iş birliği potansiyeli taşıyan birçok alan barındırmaktadır. G-20 üyesi iki ülke olarak Türkiye ve Arjantin, sahip oldukları sanayi altyapıları, doğal kaynak rezervleri, insan gücü potansiyeli ve gelişmekte olan pazar yapıları sayesinde birbirlerinin ekonomik stratejilerini tamamlayıcı özelliklere sahiptir. Bu bağlamda Türkiye’nin ihracatçı yapısı ve üretim teknolojileriyle Arjantin’in tarımsal ve madencilik kaynakları açısından sunduğu avantajlar, dengeli ve sürdürülebilir bir iş birliği zemini oluşturmaktadır. Diplomatik ilişkilerin 1910'lara kadar uzandığı bu iki ülke, özellikle son yıllarda artan ticari temaslar ve ticaret heyeti ziyaretleriyle daha yapısal bir ekonomik ortaklık kurma yönünde ilerlemektedir.

2024 yılı itibarıyla iki ülke arasındaki ticaret hacmi 878 milyon dolar seviyesine ulaşmış, bu rakam Türkiye’nin Arjantin’e 648 milyon dolar ihracatı ve 230 milyon dolarlık ithalatı ile şekillenmiştir. Türkiye’nin Arjantin’e yönelik ihracatında öne çıkan ürün grupları arasında

*Ticari Rota olarak
siz değerli okuyucularımıza
hazırladığımız dosyanın içeriği
MÜSİAD Arjantin Temsilciliği
tarafından hazırlanmıştır.

Arjantin'in Lojistik Avantajları ve Türkiye İçin Fırsatlar

Arjantin, Güney Amerika'nın en geniş yüzölçümüne sahip ikinci ülkesi olarak, kıtanın Atlantik Okyanusu'na açılan en stratejik kapılarından birini oluşturur. 4.700 kilometreyi aşan kıyı şeridi boyunca konumlanan Rosario, Buenos Aires, Bahía Blanca ve Mar del Plata gibi modern liman şehirleri, uluslararası deniz ticaretinin can damarı halindedir. Ülkenin doğu kıyıları, Atlantik üzerindeki transatlantik rotaların merkezinde yer alırken; batıdaki And Dağları sınırı, Şili limanlarına ve Pasifik ticaretine erişim açısından kara taşımacılığı için fırsatlar sunar. Aynı zamanda Paraguay, Bolivya ve Brezilya'ya olan kara ve nehir bağlantıları Arjantin'i bir Güney Amerika geçiş noktası haline getirmiştir.

MERCOSUR üyeliği sayesinde Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay gibi önemli pazarlara gümrüksüz ya da indirimli tarifelerle ürün ihracatı yapabilmekte, bu da ülkeyi bölgesel üretim ve dağıtım merkezine dönüştürmektedir. Gelişmiş karayolu ağı, demiryolu projeleri ve intermodal taşımacılığa açık yapısıyla Arjantin, sadece ülke içinde değil, çevre ülkelerle yapılan taşımalar açısından da yüksek lojistik kapasiteye sahiptir. Bu durum, Türk lojistik şirketlerinin Arjantin'i bir bölgesel merkez olarak konumlandırmalarını olanaklı kılmaktadır.

Türkiye açısından Arjantin, özellikle tarımsal girdi ve iş makineleri, gıda işleme teknolojileri, inşaat malzemeleri, enerji altyapı ürünleri, beyaz eşya ve elektronik gibi sektörlerde bölgeye giriş için önemli bir sıçrama tahtası olabilir. Bu bağlamda Arjantin limanlarının ve lojistik merkezlerinin kullanımı, Türk ürünlerinin Güney Amerika geneline yayılması açısından stratejik bir rol oynayabilir. Ayrıca, Arjantin'in lojistik sektörüne yönelik altyapı iyileştirme planları, Türk müteahhitlik ve mühendislik firmaları için de proje bazlı iş birlikleri geliştirme olanağı sunmaktadır.

Türk Hava Yolları'nın bölgeye yönelik doğrudan uçuşlarını artırması ve deniz taşımacılığında Türk limanlarıyla yapılacak düzenli seferlerin teşvik edilmesi, karşılıklı ticaretin lojistik altyapısını daha da güçlendirebilir. Türkiye'nin Latin Amerika ile ticaretinde Arjantin'i bir lojistik üs olarak değerlendirmesi, yalnızca mal ticareti değil, hizmet ihracatı, e-ihracat ve dijital lojistik çözümler açısından da yeni iş modellerinin geliştirilmesine zemin hazırlayacaktır.

motorlu kara taşıtları ve parçaları, makineler, demir-çelik ürünleri, kimyasallar, tekstil makineleri ve gıda işleme ekipmanları yer alırken; Arjantin'den ithalat ise başlıca olarak tarım ürünleri, hayvansal yemler, yağlı tohumlar, soya türevleri ve deri gibi hammaddelerden oluşmaktadır. Bu kompozisyon, iki ülkenin üretim yapılarının farklılaşması nedeniyle birbirine rakip değil, tamamlayıcı olduğunu göstermektedir.

Arjantin, Türkiye için Latin Amerika pazarına açılmada stratejik bir çıkış noktası olabilir. MERCOSUR üyeliği sayesinde Arjantin üzerinden Brezilya, Paraguay ve Uruguay gibi ülkelere gümrüksüz ticaret olanakları bulunmakta, bu da Türk firmalarının bölgesel pazarda daha rekabetçi konum almasını sağlayabilir. Türkiye açısından bu durum yalnızca mal ihracatı değil, hizmet sektöründe de büyüme alanı sunmaktadır. İnşaat, mühendislik, lojistik ve enerji danışmanlığı gibi alanlarda Türk firmaları Arjantin'de uzun vadeli ortaklıklar kurabilir. Özellikle altyapı yatırımları ve yenilenebilir enerji projelerinde Türk müteahhitlik firmalarının üstlenebileceği büyük ölçekli projeler gündeme gelebilir.

Diğer taraftan, ikili ekonomik ilişkilerin derinleştirilmesinde önümüzdeki dönemde serbest ticaret anlaşması (STA) gibi mekanizmalar da gündeme gelebilir. Türkiye'nin Güney Amerika ile STA ağı oluşturma hedefi doğrultusunda Arjantin, kilit bir ortak olarak değerlendirilmektedir. Bu tür anlaşmalar, ticaretteki tarife engellerini ortadan kaldırarak daha geniş ürün gamının karşılıklı olarak pazara sunulmasını kolaylaştıracaktır. Ayrıca, ikili yatırımların artırılması için çifte vergilendirmeyi önleme ve yatırımların karşılıklı korunması gibi anlaşmaların güncellenmesi de önem arz etmektedir.

TURKISH CARGO İLE HİNT OKYANUSU'NDAN DÜNYANIN DÖRT BİR YANINA.

Hint Okyanusu'nun en taze ton balıklarını dünyanın en seçkin restoranlarına, 24 saat içinde ulaştırıyoruz. Maldivler'in yüzlerce yıllık sürdürülebilir balıkçılık geleneğini destekleyerek dünyayı birbirine bağlamaya devam ediyoruz.

Filmi izlemek için
QR kodu tarayın.

TURKISH CARGO

turkishcargo.com

Fetih Sonrası İstanbul’da Bir Manevî Merkez: Yıldız Baba Tekkesi

“Bir zamanlar tekkesiyle, zikir halkalarıyla, misafir dervişleriyle yaşayan bu mekân, bugün yalnızca bir kabirle anılsa da şehrin ruhuna sinmiş olan bir başka ‘yıldız’ gibi parlamaya devam etmektedir”

Tarihi Yarımada’nın Kalbinde Bir Merkez

İstanbul’un Eminönü semti, geçmişte olduğu gibi günümüzde de şehrin en kalabalık ve hareketli bölgelerinden biri olma özelliğini sürdürmektedir. Tarihi Yarımada’da, Haliç’in batısında konumlanan bu semt, İstanbul’un kuruluşundan itibaren ticaretin kalbi olma niteliğini korumuştur. Antik Bizans döneminde şehrin iki önemli limanından biri olan Neorion Limanı’na olan yakınlığı, Eminönü’nün bir ticaret merkezi kimliği kazanmasında belirleyici rol oynamıştır. Bu dönemden doğuda yer alan liman Bosporion, batıdaki ise Neorion adını taşımaktaydı. Neorion Limanı, günümüzde Bahçekapı mevkiinde, Yeni Cami ile Sirkeci arasında kalan alanda yer almaktaydı. Tersane faaliyetleriyle uğraşan zanaatkarların yoğun olarak bulunduğu bu bölge, çevresine inşa edilen rıhtımlarla birlikte yüksek ticari potansiyel taşıyan önemli bir liman konumundaydı.

Fatih’in Şehir İnşası ve Manevî Yatırımlar

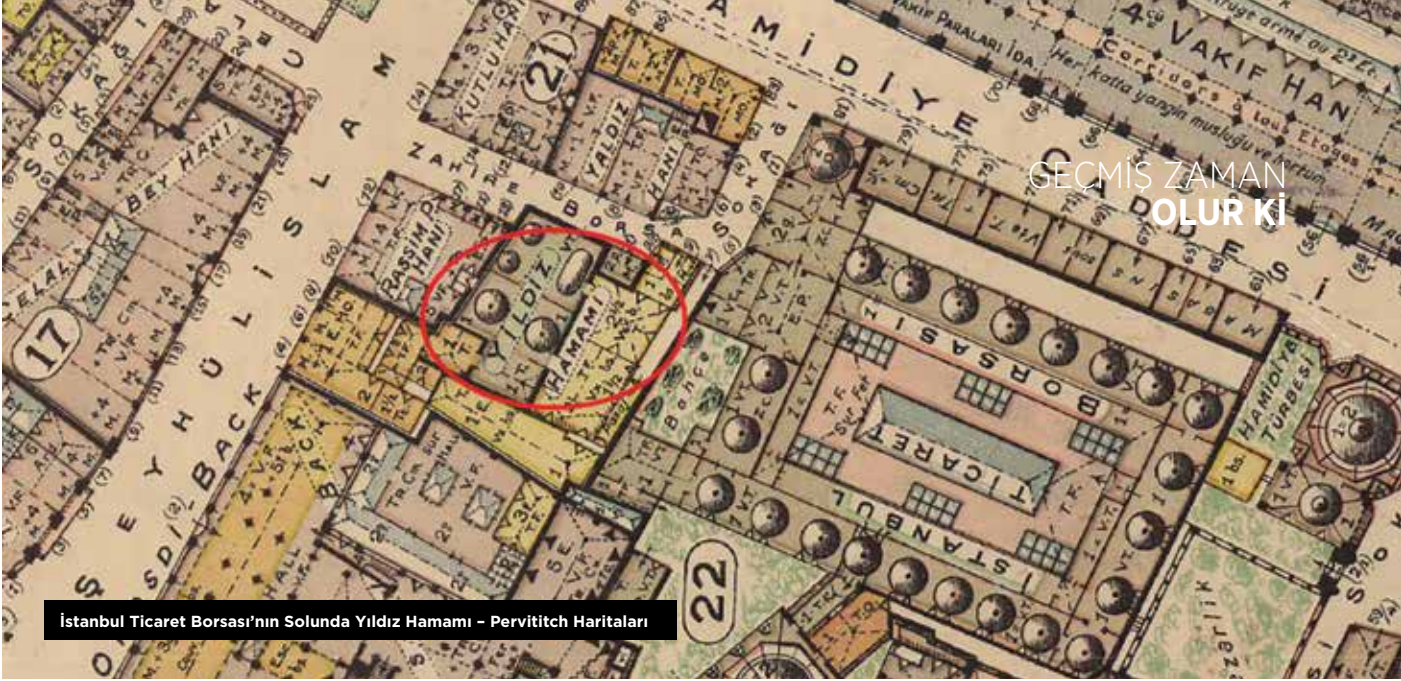
İstanbul’un fethinin hemen ardından, Fatih Sultan Mehmet şehrin imarına büyük önem atfetmiştir. Fetihle birlikte kent nahiyele ayrılmış, her nahiye birkaç mahalleyi kapsayacak şekilde yapılandırılmıştır. Sultan, vezirleri arasında bu nahiyele paylaşarak her birinden kendi bölgesine bir cami, han, hamam ve pazaryeri inşa ettirmelerini, yani birer külliye kurlmalarını istemiştir. Böylece hem şehrin İslamlaşması sağlanacak hem de gündelik hayatın yeniden düzenlenerek sürdürülmesi mümkün kılınacaktı. Fatih Sultan Mehmet bununla birlikte kentin manevî anlamda da yeniden inşasını önemsemiştir. Bu doğrultuda, halk arasında “Yıldız Baba” ya da “Yıldız Dede” olarak tanınan Necmeddin Dede’ye, Eminönü Bahçekapı’da yer alan, içinde harap bir Bizans kilisesi bulunan bir arazi tahsis edilmiştir. Bu tür tekkeler, genellikle ticaretin yoğunlaştığı kozmopolit bölgelerde bir tür manevî denge unsuru olarak konumlanırdı. Ahilik ve esnaf geleneğinin devamı olan bu yapılar; halkın, esnafın ve seyyah tüccarların hem sığınabileceği hem de nefes alabileceği mekânlar sunarken, Yahudi ve Hristiyan zanaatkarların da bulunduğu çevrelerde Müslüman halk için bir manevî merkez işlevi görürlerdi. Aynı zamanda farklı inanç gruplarının bir arada yaşadığı bu bölgelerde toplumsal uyumu gözetten birer sosyal merkez olarak faaliyet gösterirlerdi.

Yıldız Baba ve Kurulan Tekkenin İlk Safhası

Necmeddin Dede, İstanbul’un fethi sırasında orduda bulunan ve manevî yönüyle öne çıkan bir zattır. Kendisine verilen bu arazi üzerine, 1454 yılında bir mescid, küçük bir tekke ve hamam inşa ettirmiştir. Bu yapı topluluğu hem semt halkına hizmet vermeyi hem de bölgenin İslami kimliğini pekiştirmeyi amaçlamıştır. Yıldız Baba’nın, inşa edilen hamamın külhan kısmında inzivaya çekildiği, ibadetle meşgul olduğu ve burada vefat ettiği rivayet edilir. Vefatından sonra da aynı yere defnedilmiştir. Bu mezar zamanla halk arasında “duası makbul bir evliya kabri” olarak kabul görmüş ve ziyaret edilen bir türbe haline gelmiştir.

Yıldız Baba’nın Kabrinin Bulunduğu Kebab Salonu - İnan Kenan Olgar (kulturenvanteri.com)

İstanbul Ticaret Borsası'nın Solunda Yıldız Hamamı - Pervitiç Haritaları

Yıldız Baba Tekkesi, İstanbul'un yalnızca taş ve harçla değil, aynı zamanda ruh ve mana ile inşa edildiğinin sessiz bir tanığıdır. Tekkesi yıkılmış, duvarları silinmiş olsa da bir kabirle varlığını sürdüren bu mekân, fetih sonrası kurulan manevî düzenin bugüne düşen gölgesidir.

18. Yüzyılda Tekrar İnşa ve Cerrahî Bağlantısı

Yıldız Baba'nın kabri, 18. yüzyılda yeniden gündeme gelmiş; III. Ahmed ve I. Mahmud dönemlerinde tekke ve türbe yapıları büyük ölçüde onarılmıştır. Özellikle Halvetî tarikatının Ramazânî koluna mensup Sinoplu Şeyh Mustafa Dede'nin girişimleriyle, Sultan I. Mahmud'un fermanıyla 1730 yılında tekke yeniden inşa edilmiştir. Daha sonra Cerrahî tarikatının tesiriyle, tekke bu meşrep doğrultusunda faaliyet göstermeye başlamıştır. Tekke, zikir halkalarıyla, Ramazan ayındaki hatm-i hâce törenleriyle ve halkı manevî olarak besleyen sohbetleriyle önemli bir merkez haline gelmiştir. Yıldız Baba Tekkesi'nin şeyhliği, kurucuların soyundan gelenler arasında devam etmiştir. Özellikle son dönem şeyhlerinden Mehmed Nûri Efendi hem türbedarlık hem de irşad faaliyetlerini birlikte sürdürmüştür. Cerrahî usulüyle Çarşamba günleri yapılan zikirler, çevre halkı tarafından ilgiyle takip edilmiştir.

Çift Çarşısı'yla Komşuluk

Tekkelerin konumlandırılmasında özellikle çokkültürlü, ticari bölgelerde bir dengeleyici rol gözetilmiştir. Yıldız Baba Tekkesi'nin yer aldığı Bahçekapı semti, Osmanlı döneminde Yahudi esnafın yoğunlukta bulunduğu "Çift Çarşısı" ile komşu durumdadır. Çift Çarşısı (bugünkü Mercan yokuşunun alt kısımları, Kürkçüler Çarşısı çevresi), Yıldız Hamamı ve tekke yapısıyla aynı ticari hinterlandın parçasıydı. Bu durum, tekkenin sadece bir tarikat merkezi değil, aynı zamanda toplumsal uyumun sağlanmasına hizmet eden bir mekân olduğunu da göstermektedir. Farklı inançlara ve cemaatlere komşu olan bu tekke, İstanbul'un çoğulcu sosyal yapısı içinde manevî bir merkez olarak varlığını sürdürmüştür.

Cumhuriyet Döneminde Tekkenin Akıbeti
1925 yılında yürürlüğe giren Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması Kanunu ile birlikte Yıldız Baba Tekkesi de resmen kapatılmış, zaman içinde yapılar harap olmuştur. Türbe, tevhidhâne ve derviş hücrelerinin büyük bir kısmı yıkılmış ya da sivil yapılaşmaların içinde kaybolmuştur. Ancak halkın teveccühü ve belleği sayesinde Yıldız Baba'nın kabri korunmuştur. 1953 yılında alınan bir kararla mezarın bulunduğu alan tescillenmiş ve yıkılmaktan kurtulmuştur.

Günümüzde Yıldız Baba'nın Kabri ve Sessiz Tanıklık

Bugün Yıldız Baba Tekkesi'nin aslı yapılarından geriye yalnızca kabrin bulunduğu küçük bir alan kalmıştır. Mezar taşı yenilenmiş, üzerine yeşil bir örtü örtülmüş, mezar çevresi ise lokanta işletmesi içinde küçük bir avluya dönüştürülmüştür. Bahçekapı'da faaliyet gösteren "Gaziantep Közde Künefe & Kebap" adlı restoranın arka bahçesinde yer alan bu türbe, hâlen ziyaret edilebilmektedir. Ancak bu ziyaret, çoğu zaman esnafın rehberliği ya da içeriden bilgi alan bilinçli ziyaretçilerin çabasıyla mümkün olmaktadır. Kentin katmanlı belleği içinde adeta bir manevî tortu olarak kalan bu kabir, İstanbul'un fethinden bugüne uzanan tarihî sürekliliği temsil etmektedir. Bir zamanlar tekkesiyle, zikir halkalarıyla, misafir dervişleriyle yaşayan bu mekân, bugün yalnızca bir kabirle anılsa da şehrin ruhuna sinmiş olan bir başka "yıldız" gibi parlamaya devam etmektedir.

Sonuç: Görünmeyen Bir Mirasın İzinde

Yıldız Baba Tekkesi, İstanbul'un yalnızca taş ve harçla değil, aynı zamanda ruh ve mana ile inşa edildiğinin sessiz bir tanığıdır. Tekkesi yıkılmış, duvarları silinmiş olsa da bir kabirle varlığını sürdüren bu mekân, fetih sonrası kurulan manevî düzenin bugüne düşen gölgesidir. Şehir değişmiş, semt dönüşmüş, çarşılar kalabalıklaşmış olabilir; fakat Yıldız Baba'nın mezarı, bütün bu dönüşümün ortasında hâlâ fısıltıyla konuşan bir hafıza taşı gibi yerinde durmaktadır. Bu nedenle Eminönü'nün kalabalığı içinde kaybolmuş bu kabir, sadece geçmişin bir kalıntısı değil, İstanbul'un ruhunu hâlâ taşıyan nadir mekânlardan biridir.

Türkiye'nin Yüz Yılı - Göç

Editor: Fatih Yaman

Cumhuriyet'in yüz yıllık tarihine göç olgusu damgasını vurmuş; demografik yapıyı, şehirleşme dinamiklerini, iş gücü piyasasını ve toplumsal dokuyu derinden etkilemiştir. Fatih Yaman editörlüğünde hazırlanan Türkiye'nin Yüz Yılı - Göç adlı eser, bu geniş ve çok katmanlı süreci disiplinler arası bir bakışla ele alarak, Türkiye'nin göç hafızasını geçmişten bugüne kapsamlı biçimde ortaya koymaktadır. Kitap, mübadele sürecinden itibaren Türkiye'ye yönelen ve Türkiye'den dışarıya gerçekleşen tüm göç hareketlerini tarihsel bağlam içinde inceliyor. Kırdan kente yaşanan yoğun iç göç dalgaları, 1960'lı yıllarda Avrupa'ya başlayan iş gücü göçleri, SSCB'nin dağılmasıyla şekillenen bölgesel hareketlilikler, 1990'lardan itibaren hızlanan mülteci ve zorunlu göç hareketleri ile son yıllarda ivme kazanan beyin göçü gibi başlıklar, farklı disiplinlerin katkısıyla değerlendirilmiş.

Eser, göçün yalnızca bir nüfus hareketi olmadığını; aynı zamanda göç eden bireylerin deneyimleri, uyum süreçleri ve oluşturdukları sosyal yapılarla toplumun geneline etkide bulunan çok boyutlu bir mesele olduğunu vurguluyor. Türkiye'nin hem göç alan hem göç veren bir ülke olarak yaşadığı ikili tecrübe, bu kitapta tarihsel arka planı, güncel gelişmeleri ve politik yansımalarıyla birlikte irdeleniyor.

Ücretsiz
İndir
Dinle

SİZ HÂLÂ DİNLEMEDİNİZ Mİ?

- 118.Sayı** > **İbrahim ACAR**
En Büyük Zenginlik Kanaattir
- 118.Sayı** > **Prof. Dr. Mehmet Saraç**
İslam İktisadi Perspektifinden Tasarruf Kültürü:
Temel İlkeler ve Ekonomik Etkileri
- 118.Sayı** > **Cemal Özen**
Tüketim Ekonomisinden Kanaat Ekonomisine Geçiş:
Yeni Döneme Uyumun Anahtarları
- 118.Sayı** > **İdris Savaş**
Türklerde Demircilik

İş Dünyasının Kalbi MÜSİAD TV'de

Abone Olun, **Gelişmeleri Kaçırmayın!**

MÜSİAD TV KANALINA ABONE OLMAK İÇİN
LÜTFEN **QR KODU** OKUTUNUZ

hepsiburada

Anında İndirimle Eski Telefonunu Kapıda Yenile

Kartsız 3 taksitle öde

Hepsiburada satıcılı seçili cep telefonlarında geçerlidir. Anında indirim eski telefon bedeline istinaden sağlanır. Hepsiburada Limiti ile yapılan ödemelerde maksimum 3 ay taksit sunulur. Detaylar Hepsiburada'da.